

**Studemund, Wilhelm. - Index
lectionum in Universitate Litterarum
Vratislaviensi per hiemem anni
MDCCCLXXXVIII - LXXXIX ... :
Præmissa sunt Damocratis poetæ
medici fragmenta selecta...**

1888.

***[Wroclaw] : typis officinae
universitatis (W. Friedrich)***

Cote : CTLES BRESLAU

4=1884/90-15 1201

Breslau
15

STC 68 (12)

N. 14

INDEX LECTIONUM

SERVILII DAMOCRATIS
IN
POETAS ET FRAGMENTA

UNIVERSITATE LITTERARUM VRATISLAVIENSI

PER HIEMEM ANNI MDCCCLXXXVIII—LXXXIX

A DIE XV. MENSIS OCTOBRIS

HABENDARUM.

PRAEMISSA SUNT DAMOCRATIS POETAE MEDICI FRAGMENTA SELECTA
EDENTE GUILIELMO STUEMUND. 1888

TYPIS OFFICINAE UNIVERSITATIS (W. FRIEDRICH).

NO. 14

M. François Vincent
jeudi 22 juin 2017 16:00
Véronique Boudon-Millaud
Guy Boudon
cc: Boudon, Veronique

176 (R)

176

INDEX LECTIUM

de la réserve. Si après l'avoir consulté
vous n'avez rien de mieux, dont j'ai bon espoir

176

UNIVERSITATE LITTERARUM VRATISLAVIENSIS

PER HIEMEM ANNI MDCCCLXXXIII-XXXIV

A DIE XV. MENSIS OCTOBRIIS

HABENDUM

PRÆMISSA SUNT DEDICATAE POETAE MEDII FRAGMENTA SELECTA

EDENTE GUILIELMO STUBENBERG

ILLIS OFFICINAE UNIVERSITATIS (W. KRIEDTICH)

176

SERVILII DAMOCRATIS

POETAE MEDICI FRAGMENTA

IN GALENI LIBRIS ΠΕΡΙ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ SERVATA.

Poetarum medicorum Graecorum carmina carminumque fragmenta, quae supersunt, omnia ad librorum manu scriptorum fidem edendi consilium cepi a. 1864, quo anno 'poetarum de re physica et medica reliquias' ab U. Cats Bussemaker collectas nec tamen satis diligenter recognitas¹⁾ (Parisiis, editore Ambrosio Firmin Didot a. 1851) primum legi. Inde ab eo tempore et codices per Italiam, Francogalliam, Britanniam sparsos indagavi, quibus carminum illorum reliquiae continentur, et medicorum Graecorum scripta, quae quidem edita sunt, omnia plus semel perlegi. Sed quominus poetarum medicorum editionem dudum inchoatam absolverem, et studiorum in aliis antiquarum litterarum partibus positorum et officiorum Argentorati per annos 1872—1885 sustentandorum mole prohibitus sum. Atque ne Vratislaviae quidem mihi contigit, ut poetarum medicorum recognitionem ea, qua par fuit, cura perficerem. Interim, ne haec carmina prorsus neglecta iaceant, speciminis causa selecta SERVILII DAMOCRATIS medici, imperatoris Neronis aequalis, fragmenta edam ad optimorum codicum fidem non omni quidem ex parte emendata, ita tamen constituta, ut facile a peritioribus persanari possint. Selegi autem quattuor illa Damocratis fragmenta foede corrupta, quae GALENUS in libris *περί συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* servavit, eaque in mea poetarum medicorum editione inter Damocratis fragmenta obtinebunt locum II^{um}, III^{um}, IV^{um}, VIII^{um}²⁾; plures

¹⁾ Conf. quae Otto Schneider (in Philologi Gottingensis vol. XIII p. 25) et Godofredus Bernhardt (*Grundriss der griechischen Litteratur* II 2³ p. 757) de Bussemakeri editione iudicarunt.

²⁾ In adnotatione critica reliqua quoque fragmenta Damocratis identidem commemoravi; usus autem sum his fragmentorum numeris: Damocratis fragmentum II efficitur his versibus editionis Bussemakerianae: p. 99 med. — p. 100 med. (v. 1—44 ed. Buss.); fragm. III = p. 100 (v. 1—33 ed. Buss.); fragm. IV = p. 101 (v. 1—47 ed. Buss.); fragm. V = p. 111 med. — p. 112 sup. (v. 1—43) et p. 110 sup. — p. 111 med. (v. 39—96 ed. Buss.); fragm. VI = p. 109 med. — p. 110 sup. (v. 1—38 ed. Buss.); fragm. VII = p. 104 med. — p. 105 med. (v. 1—28 ed. Buss.); fragm. VIII = p. 102 — p. 104 med. (v. 1—122 ed. Buss.); fragm. IX = p. 112 sup. — p. 114 (v. 1—148 ed. Buss.); fragm. X = p. 106 med. — p. 109 med. (v. 1—132 ed. Buss.) et p. 105 med. — p. 106 med. (v. 1—52 ed. Buss.); fragm. XI = p. 115 — p. 118 inf. (v. 1—196 ed. Buss.); fragm. XII = p. 118 inf. — p. 122 sup. (v. 1—173 ed. Buss.) et p. 123 med. — p. 125 med. (v. 64—178 ed. Buss.) et p. 122 sup. — p. 123 med. (v. 2—63 ed. Buss.) et p. 125 med. — p. 128 med. (v. 129—335 ed. Buss.); fragm. XIII = p. 128 med. — p. 132 med. (v. 1—177 ed. Buss.).

enim horum Galeni librorum ad nostram memoriam servati sunt codices quam eiusdem librorum *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη* et *περὶ ἀντιδότων*, neque ulla Damocratis fragmenta gravius corrupta sunt quam haec, quae edam, quattuor.

De Galeni librorum ad medicinam pertinentium codicibus cum perpauci quaesiverint homines docti, quid diutina perscrutatione et indefesso labore de Damocratis memoria in illis Galeni libris servata tandem enucleaverim, iam exponam.

Damocratis medici carminum reliquias paene omnes servavit Galenus I) libris *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους*, II) libris *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη*, III) libris *περὶ ἀντιδότων* conscriptis.

I. De Galeni librorum *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* codicibus et editionibus.

Codices Galeni libros *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους*, in quibus insunt Damocratis fragmenta II. III. IV. VIII, hi servarunt codices:

A 1) *A* = Venetus Marcianus 288 (olim Bessarionis) membranaceus fol. saec. XI (vix saec. X) litteris minutis scriptus. Qui ut omnium antiquissimus est, ita librarii negligentia non pauca contraxit vitia.

B 2) *B* = Urbinas 67 fol. minor. partim chartaceus, partim bombycinus, foliorum 419. Constat ex his partibus: I) fol. 1—52 chart. saec. XV: fol. 1—8 et 17—32: *Γαληνοῦ ἱατροῦ· εἰσαγωγή* (folia 9—16 scriptura vacua sunt; fol. 17 inc.: *περὶ φρενίτιδος: φρενίτις μὲν οὖν ἐστὶν ἔκστασις διανοίας μετὰ παρακοπῆς σφοδρᾶς κτλ.*, quae verba leguntur vol. XIV p. 732 inf. ed. Kuehn); fol. 33—35: *Γαληνοῦ εἰς τὸ περὶ χυμῶν ἵπποκράτους* [fragmentum]; folia 36—52 scriptura vacua sunt. — II) fol. 53—277 bombyc. saec. XIII: fol. 53—187 βίβλος *Γαληνοῦ ἢ κατὰ τόπους πραγματεία* (libri X, et negligentia scripti et interpolationibus haud paucis inquinati); fol. 188—277 *Γαληνοῦ τῶν κατ' εἶδος ἀπλῶν (λόγος πρῶτος etc.)* [id est, si catalogo manu scripto fides habenda est, Galeni *περὶ τῆς τῶν ἀπλῶν φαρμάκων δυνάμεως* libri VI—XI]. — III) fol. 278—419 chart. saec. XV: fol. 282 sqq.: *Γαληνοῦ περὶ κράσεως τῶν ἀπλῶν φαρμάκων* [id est, si catalogo manu scripto fides est, Galeni *περὶ τῆς τῶν ἀπλῶν φαρμάκων δυνάμεως* libri I—V]. — Accuratiore de eis, quae codice *B* continentur, ex eis colligas, quae de codice Parisino 2158 referentur.

Par. 2158 3) Ex ipso *B* ita transcriptum esse, ut pauca menda adderentur, facile intellexi codicem Parisinum 2158 chart. saec. XV, olim Memmianum, de quo codice parum accurate rettulerunt Melotus in 'catalogo codicum mss. Bibliothecae Regiae' II (Parisiis 1740) pag. 455 et Henricus Omont 'Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Nationale' II (Parisiis 1888) pag. 207. Insunt in eo codice haec: I) fol. 1^r: *Γαληνοῦ περὶ τῶν ἐπὶ κόποις πυρετῶν κτλ.* (hic liber [aeque atque fragmentum II] non ex *B* transcriptus est); II) (teste Omontio) fol. 14^v: commentarius in Hippocratem de humoribus [fragmentum]; III) fol. 32^r: *Γαληνοῦ ἱατροῦ· εἰσαγωγή* (abruptur fol. 40^r post haec verba: *ἢ ἐκ τῆς κατὰ θέσιν τάξεως*, quae in editionis Kuehnianae vol. XIV p. 709, 3—4 leguntur [in margine scriptum est ζήτ(ει) τὸ τέλος]; folia 40^v—46^v scriptura vacua sunt; fol. 47^r continuatur libri Galeniani contextus [aeque atque in *B*] inde a capite *περὶ φρενίτιδος* [vol. XIV p. 732 inf. ed. Kuehn],

des. fol. 64^r: τέλος γαληνοῦ εἰσαγωγῆς ἰατρὸς λεγομένης.); IV) fol. 64^r: Γαληνοῦ εἰς τὸ περὶ χυμῶν ἱπποκράτους ἢ περὶ χυμῶν (abrumpitur fol. 67^r post haec verba: τὴν ἐντελῆ διάκρισιν τῆς ἀσθενείας ἀνέθεντο, id est vol. XIX p. 485—496 ed. Kuehn; in margine scriptum est ζήτησις); V) fol. 69^r: Γαληνοῦ περὶ κράσεως [in posterioribus horum librorum: περὶ δυνάμεως] τῶν ἀπλῶν φαρμάκων libri I—V; VI) fol. 167^r: βιβλος Γαληνοῦ ἢ κατὰ τόπους πραγματεία decem (non octo) libros complectens (βιβλὸν ἀ' usque ad τ'), id est Galeni de compositione medicamentorum secundum loca libri X [liber quintus non usque ad finem perscriptus est, sed exit in haec verba: στύφουσι βοήθειαν ἔχοντες, quae in editione Kuehniana leguntur vol. XII p. 871, 7]; VII) fol. 297^r: Galeni de simplic. medicam. temperamentis ac facult. liber XI (inc.: κεφάλαια τοῦ ἰα λόγου περὶ τῆς τῶν ἀπλῶν φαρμάκων δυνάμεως κτλ., deinceps: τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων κοινὰ κτλ., des. fol. 309^r: καὶ ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῶν ἐν στόματι σηπεδονωδῶν ἐλκῶν ἐχρησάμεθα [id est Galen. vol. XII p. 310—377 ed. Kuehn]; sequitur haec subscriptio: τέλος σὺν θεῷ τῶν κατ' εἶδος ἀπλῶν τοῦ σοφωτάτου Γαληνοῦ); VIII) fol. 312^r: Γαληνοῦ τῶν κατ' εἶδος ἀπλῶν λόγος πρῶτος (inc.: περὶ τῆς τῶν ἀπλῶν φαρμάκων δυνάμεως ἐγχειρήσαντες γράφειν [id est Galeni de simplic. medicam. temper. ac facult. liber VI, = vol. XI p. 789 sqq. ed. Kuehn]); IX) fol. 330^r: ἀρχὴ τοῦ δευτέρου λόγου τῶν κατ' εἶδος ἀπλῶν Γαληνοῦ (inc.: ἕβδομον τοῦτο περὶ τῆς τῶν ἀπλῶν φαρμάκων δυνάμεως [id est Galeni de simpl. etc. liber VII, = vol. XII p. 1 sqq. ed. Kuehn]); X) fol. 344^r: βιβλὸν τρίτον τῶν κατ' εἶδος ἀπλῶν Γαληνοῦ (inc.: ὅσον μὲν ὑπόλοιπόν ἐστι τῆς κατὰ τὰ φυτὰ δυνάμεως ἐν τῷ δε [sic] λεχθήσεται, des. fol. 356^r [id est Galeni de simpl. etc. liber VIII, = vol. XII p. 83 sqq. ed. Kuehn]).

4) Ex hoc codice Parisino 2158 ipso transcriptum esse ab initio usque ad finem Par. 2156 apparet codicem Parisinum 2156 chartaceum saeculi XVI ineuntis, de quo infeliciter retulerunt Melotus l. c. p. 455 et Omontius l. c. p. 206. Hoc codice continetur fol. 176^v—342^r βιβλος Γαληνοῦ ἢ κατὰ τόπους πραγματεία (libri decem). Praeter hoc Galeni opus in Parisino 2156 prorsus eidem insunt libri, qui in Parisino 2158; in neutro inesse Galeni libros de compositione medicamentorum secundum genera recte adnotavit iam U. C. Bussemaker in Fragmentorum poematum rem naturalem vel medicinam spectantium editione Didotiana pag. 74. Ego Parisini 2156 lectiones non magis commemoravi in apparatu critico quam Parisini 2158 ex *B* transcripti.

5) *C* = Reginensis 172 bomb. fol. saec. XIV, qui complectitur Galeni libros περὶ *C* συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη et libros περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους dilucide et paucis scripturae compendiis exaratos.

6) *D* = Laurentianus LXXV 8 chart. 8° saeculi XV exeuntis, de quo codice conferas *D* Bandinii catalogum vol. III p. 153—155. In hoc codice post indicem capitum singulorum librorum Galeni de compos. medic. sec. loca haec leguntur poematia:

I. Fol. 18^r: στίχοι εἰς τὸν πίνακα τῆς τοῦ γαληνοῦ βιβλίου (haec inscriptio in margine rubro scripta est).

Εἰς ἐν λαβῶν (sic) ἅπαντα πολλῶ τῷ πόνῳ —
 ἅπερ παριστὰ δυσχερῶς τὸ πυκτίον,
 τέθεικα σαφῆ τοῖς ποθοῦσι μανθάνειν .:
 ἄμοχθον αὐτοῖς εὐχερῆ διδοῦς χάριν .:
 πίνακα χειρὶ τοῦ παρόντος βιβλίου

γράφας σαφή κάλλιστον ἠκριβωμένον·
 ἀφ' οὗ χάρις νάμασιν ἀφθονεστάτοις,
 ἐκρεῖ προφανῆς σὺν θεῷ ξενοτρόπως·
 λυτροῦσα δεινῶν δυσχερῶν νοσημάτων·
 πολλοὺς ῥύπους πλύνουσα τῶν παθημάτων·
 σοφὸν γαληνὸν εὐσθενῆ πρὸς τοὺς λόγους·
 ἀχχοῦντος εὐρεῖν εὐφυῆ συγγραφέα·
 οὗ τὸ κλέος μέγιστον ἀρθὲν ἀσχέτως,
 ἅπασιν ἐξέλαμψεν ἀρρητοτρόπως·
 ἔν φαινας τὰς βολὰς τὰς τῶν λόγων·
 λαμπρῶς καθαρῶς εὐτρεπῶς καὶ κοσμίως·
 ψυχαῖς βροτῶν ἄριστα προσδεδεγμένων·
 ὡς ἀγλοειδῆς ἐκφανῆς τις φωσφόρος: —

II. Deinceps sequitur hoc poematum, addita in margine rubro hac inscriptione:

ἄλλοι.

Εὐκλέος γαληνοῦ μετὰ (sic) σαφῆ τε λόγῳ τε
 ἄνθεα δρεψάμενος πολυανθέος ἔξοχα τῆσδε,

(inc. fol. 18^v) βιβλίου ἐκ μεγάλης ἐρικύδεος (ex ἐρικύδεως a prima manu correctum) ἀφθίτοις,
 ἴδει (sic) πόλλ' ἐμόγησα· τετηγμένους ἀμφὶ πόνοισι.
 θῆκά τ' αὐτὸς σαφέ' ἐελδομένοισι μέροψιν: — τέλος.

Sequuntur inde a folio 19 Galeni libri de comp. med. sec. loca ex eodem codice, ex quo codex *C* originem duxit, hausti, nisi quod ultima folia inde a folio 395 usque ad libri decimi finem a paulo recentiore scriba saeculi XVI ineuntis suppleta sunt. Usus autem est hic recentior scriba codice prorsus diverso, scilicet eodem, ex quo codices *H* et *K* derivati sunt. Itaque cum Damocratis fragmenta II. III. VIII in eis operis Galeniani partibus servata sint, quas scriba codicis *D* antiquior exaravit, codex *D* in his consentit fere cum codice *C* et cum codice *E*; contra in Damocratis fragmento IV, quod in operis Galeniani libro decimo extat, codex *D* consentit fere cum *H* et *K*.

E 7) *E* = Venetus Marcianus append. class. V 7 chart. fol. saec. XV, quo continentur Galeni *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* libri (cum additamentis) binis columnis scripti; sed et mutili sunt hi libri in *E* et bibliotegei culpa non pauca folia perperam ordinata sunt; incipit Galeni opus in *E* in medio libro III.

F 8) *F* = Parisinus 2155 chart. saeculi XIV ineuntis vel fortasse saeculi XIII exeuntis (olim, si ex codicis tegumento coniecturam facere licet, Memmianus). Insunt in *F* non tantum (ut Melotus in catalogo rettulit) Galeni *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* libri IV—IX, qui quidem revera in *F* leguntur fol. 101—264, sed praecedunt his sex libris etiam eiusdem operis libri I—III hoc titulo insigniti: *περὶ τῶν κατὰ τόπους πεπονθότων βιβλ. α', β', γ'*. atque post tertii libri exitum rubro addita est haec subscriptio: + τέλος Γαληνοῦ *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους βιβλίον τρίτον*:· χριστὸς ἐμοὶ γεωργίῳ χάριν καὶ κῦδος δπάξοι: (quae verba hexametri dactylicum metrum adfectantia excipit index eorum, quae quarto libro *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* continentur). Idem scriba, qui hoc

loco Georgius nominatur, in quarti libri exitu (fol. 131^r) plenius nomen suum profert: γεώργιος ὁ ἀβασγός +. Liber IX imperfectus desinit (fol. 264^v) his verbis: καὶ πρὸς τὸ μέγεθος ἔγιε δὲ ἐπιμελῶς ἐπὶ μὲν, quae verba in editione Kuehniana leguntur vol. XIII p. 305, 5—6. Sequuntur in *F* alia: Θεοφίλου περὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς (cuius libri initium in folio 1^v scriptum est); Γαληνοῦ διαγνώσεις καὶ θεραπείαι πρὸς βασιλέα τὸν πορφυρογέννητον (conf. Carolum Daremberg 'Notices et extraits des manuscrits médicaux etc.' I Parisiis 1853 p. 139); περὶ δυνάμεων τροφῶν (conf. Daremberg l. c.); alia, de quibus videas Omontii 'Inventaire etc.' II p. 206 (de fragmento τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου νύσσης ἐκ τοῦ πρὸς ἀστρονόμους λόγου conf. Daremberg l. c. p. 140 sq.).

9) *G* = Laurentianus LXXV 17 bomb. 8° saeculi XIV ineuntis, in quo leguntur hi, *G* de quibus agitur, Galeni libri inde a folio 4; conf. de hoc codice Bandinii catalogum III p. 165 sq.

10) *H* = Venetus Marcianus 280 (olim Bessarionis) membr. fol. Romae anno 1470 *H* ab Ioanne Rhoso scriptus teste hac subscriptione: ἐτελέσθη ἐν ῥώμῃ τουτὶ τὸ βιβλίον, χειρὶ μὲν Ἰωάννου πρεσβυτέρου ῥώσου τοῦ κρητός, ἀναλώμασι δὲ αἰδεσιμωτάτου ἡμῶν δεσπότητος βησσαρίωνος καρδινάλειος τῆς σαβίνης καὶ πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἔτει ἀπὸ χριστοῦ γεννήσεως αὐτοῦ ματῶ ἡ΄.

11) *K* = Parisinus 2173 (Colbert. 2622) chart. saec. XVI, quo continentur fol. 75^r *K* — 318^v Γαληνοῦ περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους (βιβλία ε΄) ex eodem codice, ex quo codex *H* manavit, transcripta.

12) *L* = Vaticanus Palatinus 54 chart. fol. saec. XV—XVI, quo continentur eidem, *L* de quibus agitur, libri negligenter scripti inde a folio 103^v usque ad folium 307.

13) In codice Parisino 2164 chart. saec. XVI (conf. infra p. 15 et Omontii 'Inventaire etc.' II p. 208) insunt eiusdem, de quo agitur, operis Galeniani liber I et liber II soli, quibus Damocratis fragmentum continetur nullum.

14) Denique teste Henrico Omont ('Catalogue des manuscrits grecs des départements' Parisiis 1886 p. 70) bibliothecae 'de M. le marquis de Rosambo' (in oppidulo quindecim ferè milibus Parisiis distante) codice 286 continetur: „Galeni de compositione medicamentorum per singula loca liber X. Fol. 90: Γαληνοῦ περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους πεπονηότας τῶν εἰς ε΄ τὸ δέκατον. Περὶ νεφριτικῶν. Ὅτι μὲν νεφριτικὰς . . . — . . . ἀναλάμβανε . . . XVIe siècle. Papier. Feuilles 90 — 300. 300 sur 226 millim. Rel. parchemin. — (Ancien. n° 13).“ Hunc codicem accuratius examinandum esse non duxi, quoniam et recentissimus est et librum decimum solum continet.

Illi duodecim codices (num. 1—12) ita in duo secedunt genera, ut ad alterum archetypum deperditum redeant codices *AB* (cum Parisinis 2158. 2156) *CD* (in parte maiore) *EF*, ad alterum archetypum aequè deperditum codices *G HK D* (in parte minore) *L*. Illius generis duae rursus familiae distinguendae sunt, quarum altera repraesentatur codicibus *AB*, altera codicibus *CD* (in parte maiore) *E*; medium quodammodo inter utramque familiam locum occupat codex *F* negligenter scriptus, ita tamen, ut saepius cum *AB* faciat quam cum *CDE*. Codices *A* et *B*, qui multo deterior est codice *A*, librarium incuria non paucis mendis inquinati sunt. Bonae notae, sed coniecturis interpolationibusque temptatus fuit is liber, ex quo *CD* (in parte maiore) *E* codices profluxerunt; numerum harum interpolationum suo uterque

Marte tam audacter auxerunt codicum *D* et *E* scribae, ut hi duo libri testes hodie sint omnium incertissimi. Alterius generis codicum melior est *G* quam *HKD* (in parte minore) *L*. Modo hoc, modo illud genus aut veram aut a vera propius remotam lectionem servavit. Multa vitia cum utriusque generi communia sint, utriusque generis archetypa ad unum exemplum saeculo undecimo antiquius et multifariam corruptum redire consentaneum est.

Desunt iota 'subscripta' omnia in *ABCDEFGHIKL*. Versuum Damocratis trimetrorum divisio in isdem nulla est, nisi ubi contrarium adnotabo. Codices *ABCEFGHKL* et Parisinos 2158. 2156 in meum usum contulit Leopoldus Cohn, codicem *D* Ricardus Reitzenstein; horum enim virorum doctissimorum opera atque liberalitate quantopere studia mea adiuta sint, dicere vix possum. De aliquot versuum in codicibus Marcianis servatorum lectione dubia certiore nuper me fecit Maximilianus Treu, dum apud Venetos moratur, amicum quo me prosequitur animum hoc novo testimonio professus.

Editiones

Aldina

Editionem principem Aldinam qui anno 1525 curavit, ita usus est ipsis codicibus *L* et *E*, nisi omnia fallunt, ut modo hunc sequeretur, modo illum. Pauci loci in hac editione felici coniectura sanati sunt, pessumdati non pauci.

Basileensis

Ex Aldina expressa est Basileensis anni 1538, in qua pauci loci coniecturis emendati sunt.

Chartier

Nec multo plus Damocrateis profuit Renartus Chartier adhibitis tribus codicibus Regiis (sine dubio codice *F* et Parisinis 2156. 2158) in Hippocratis et Galeni operum (tom. XIII) editione Parisina anni 1679, quae fere tota ex Basileensi pendet.

Kuehn

Perpauca correxit Carolus Gottlob Kuehn in editione Lipsiensi anni 1826, quam Charterii vestigia secutus publici iuris fecit.

Accedunt denique duae editiones, quae ad Damocratea sola omissis ceteris Galeniani operis de comp. medic. sec. loca partibus pertinent:

Harless

Damocrateorum emendationem non provexit Christianus Fridericus Harless, qui 'Servilii Damocratis quae supersunt carmina medicinalia' editurus ultra parvum non progressus est specimen (in programmatae universitatis Bonnensis die III Augusti a. 1833 edito), quo ea fragmenta sola typis excussit, quae in nostra editione sunt: IV v. 1—47, III v. 6—38,

Hermann

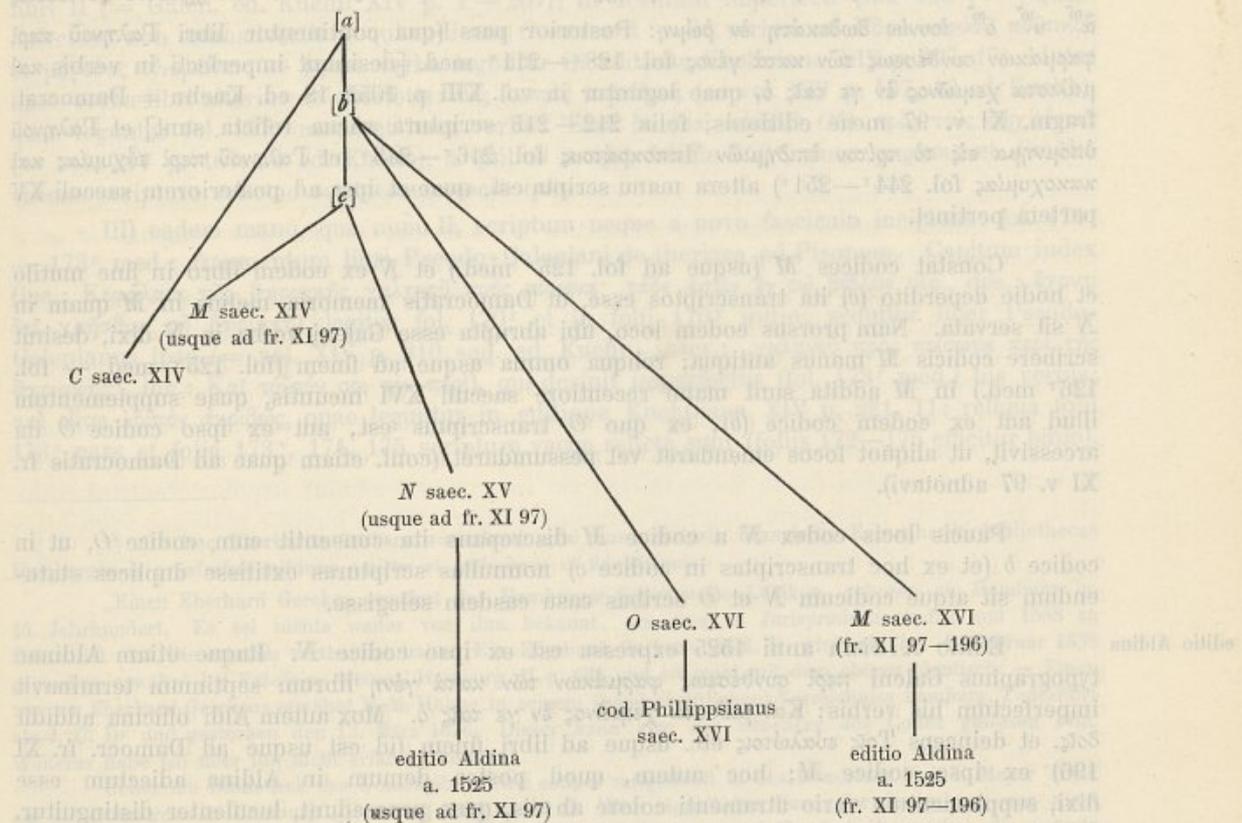
II v. 1—44. Excitavit tamen haec Harlessii opera Godofredum Hermann, ut censuram programmatis illius Bonnensis a C. G. Kuehnio conscriptam, quae legitur in '*Leipziger Literaturzeitung*' a. 1834 num. 33, emendationibus aliquot optimis ad tria illa Damocratis fragmenta pertinentibus exornaret.

Bussemaker

Omnia Damocratea, quae apud Galenum (de comp. medic. sec. loca, de comp. medic. sec. genera, de antidotis) servata sunt, edidit U. C. Bussemaker in Fragmentorum poematum rem naturalem vel medicinam spectantium editione Didotiana (pag. 99—132) inspectis passim, non exhaustis codicibus *FK* et Parisinis 2158. 2156 ad fragmenta II. III. IV. VIII, codice *C* (conf. p. 9) ad fragmenta V—VII. IX—XI, codicibus *QR* (conf. p. 15 sq.) ad fragmenta XII. XIII recensenda. Non paucos locos feliciter correxit Bussemaker, aliorum corruptelas aut intactas propagavit aut infelicibus coniecturis temptavit, cum praesertim de Damocratis re metrica incredibili opinione ductus spondeum in quavis trimetri iambici sede tolerari posse neque hiatus aut cuiusvis generis barbarismos a Damocratis arte aliena esse sibi persuasisset.

II. De Galeni librorum περί συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη codicibus et editionibus.

Galenī libros περί συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη, in quibus insunt Damocratis Codices fragmenta V. VI. VII. IX. X. XI, quinque vel sex servarunt codices, inter quos quae ratio intercedat, hoc cognationis stemmate illustrabo:

1) *C* = Reginensis 172 bomb. fol. saec. XIV, de quo codice supra p. 5 dixi. Eo *C* tempore, quo *C* ex codice archetypo deperdito (*a*) transcribatur, aliquot verba sub finem libri septimi de compos. medic. sec. genera in *a* adeo palluerunt, ut legi non possent; itaque non paucis lacunis in *C* interruptus est verborum Damocrateorum contextus praecipue sub finem fragmenti Damocratei XI.

2) *M* = Laurentianus LXXIV 25 bomb. fol. saeculi XIV ineuntis properanti calamo *M* et multis scripturae compendiis exaratus ac lectu difficilis; conf. de hoc codice Bandinii catalogum vol. III p. 128 sq. Codex *M* paulo antiquior est codice *C*.

N 3) *N* = Venetus Marcianus 285 (olim Bessarionis) membr. fol. saec. XV ex duabus constat partibus, quarum prior (qua continentur Ἱπποκράτους ἀφορισμοὶ μετ' ἐξηγήσεως Γαληνοῦ fol. 2^r—118^v et Γαληνοῦ εἰς τὸ περὶ διαίτης ὑγιεινῆς Ἱπποκράτους ἐξηγήσεις fol. 118^v—126^r; folium 127 scriptura vacuum relictum est) Romae anno 1470 manu Ioannis Rhosi scripta est teste hac, quae fol. 126^v legitur, subscriptione: Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον χειρὶ μὲν Ἰωάννου πρεσβυτέρου βώσου τοῦ κρητός· ἀναλώμασι δὲ τοῦ ἀιδεσιμωτάτου ἡμῶν δεσπότητος βησσαρίωνος καρδινάλειος τῆς σαβίνης καὶ πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως. ἐν ἔτει ἀπὸ χριστοῦ γεννέσεως α^ο υ^ο ο^ο ἰουνίῳ δωδεκάτῃ ἐν ῥώμῃ: Posterior pars (qua continentur libri Γαληνοῦ περὶ φαρμάκων συνθέσεως τῶν κατὰ γένος fol. 128^r—211^v med. [desinunt imperfecti in verbis καὶ μάλιστα χειμῶνος ἐν γε ταῖς δ, quae leguntur in vol. XIII p. 1052, 18 ed. Kuehn = Damocrat. fragm. XI v. 97 meae editionis; folia 212—215 scriptura vacua relicta sunt] et Γαληνοῦ ὑπόμνημα εἰς τὸ τρίτον ἐπιδημιῶν Ἱπποκράτους fol. 216^r—243^v et Γαληνοῦ περὶ εὐχυμίας καὶ κακοχυμίας fol. 244^r—251^r) altera manu scripta est, quae et ipsa ad posteriorem saeculi XV partem pertinet.

Constat codices *M* (usque ad fol. 125^v med.) et *N* ex eodem libro in fine mutilo et hodie deperdito (*c*) ita transcriptos esse, ut Damocratis memoria melius in *M* quam in *N* sit servata. Nam prorsus eodem loco, ubi abrupta esse Galeni verba in *N* dixi, desinit scribere codicis *M* manus antiqua; reliqua omnia usque ad finem (fol. 125^v med. — fol. 126^r med.) in *M* addita sunt manu recentiore saeculi XVI ineuntis, quae supplementum illud aut ex eodem codice (*b*), ex quo *O* transcriptus est, aut ex ipso codice *O* ita arcessivit, ut aliquot locos emendaret vel pessumdarēt (conf. etiam quae ad Damocratis fr. XI v. 97 adnotavi).

Paucis locis codex *N* a codice *M* discrepans ita consentit cum codice *O*, ut in codice *b* (et ex hoc transcriptas in codice *c*) nonnullas scripturas extitisse duplices statuendum sit atque codicum *N* et *O* scribas casu easdem selegisse.

editio Aldina

Editio Aldina anni 1525 expressa est ex ipso codice *N*. Itaque etiam Aldinae typographus Galeni περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη librum septimum terminavit imperfectum his verbis: Καὶ μάλιστα χειμῶνος ἐν γε ταῖς δ. Mox autem Aldi officina addidit δοξ., et deinceps Τοῖς εὐαλώτοις etc. usque ad libri finem (id est usque ad Damocr. fr. XI 196) ex ipso codice *M*; hoc autem, quod postea demum in Aldina adiectum esse dixi, supplementum vario atramenti colore ab eis, quae praecedunt, luculenter distinguitur. Ceterum in editione Aldina nonnulli loci felici coniectura sanati sunt, pessumdati non pauci.

editio

Basiliensis

Ex Aldina expressa est editio Basileensis anni 1538; perpauci loci coniecturis emendati sunt; paucis locis editores videntur inspexisse codicem aliquem codici *O* vel Phillippsiano similem.

codex

4) *O* = Havniensis bibliothecae regiae 225 chartaceus fol. saec. XVI, de quo codice *O* parum accurate rettulit Carolus Graux 'Notices sommaires des manuscrits grecs de la Grande Bibliothèque Royale de Copenhague' Parisiis 1879 p. 20 sq. In folio 1^r inf. haec leguntur:

'Bibliothecae R. d. Capituli | ap. Hamburg in patria. | dono | Eberhardi Gerkens phil. et M. [id est philosophi et Medici?] | A(nn)o. 663. ult. Januarii.'¹⁾ Insunt in O haec:

I) fol. 1^r—113^v: ΓΑΛΗΝΟΪ ἈΝΑΤΟΜΙΚΩΝ ἘΓΧΕΙΡΗΣΕΩΝ libri novem (= Galen. ed. Kuehn II p. 215—731) altera manu passim ita correcti, ut videatur in usum editionis typis excudendae haec scriptio praeeparata.

II) a novo quaternione initio facto: fol. 114^r—169^v: ΓΑΛΗΝΟΪ ΠΕΡΙ ἈΝΤΙΔΟΤΩΝ libri II (= Galen. ed. Kuehn XIV p. 1—207); hi desinunt imperfecti (fol. 169^v) — quem defectum non animadvertit is qui codicem O exaravit — in verbis καὶ διδοὺς καρῦου ποτικῶ τοῦ μέγεθος οἰνομέλιτι: — (quae verba leguntur in editione Kuehniana XIV p. 207, 17). Inter haec verba libri alterius de antidotis: τὰς λοιπὰς περιόδους (= vol. XIV p. 167, 13 ed. Kuehn), quae leguntur fol. 157^v med., et haec verba: Ἐπεὶ δὲ (καὶ addidit O²) πρὸς τοὺς διχθέντας (= vol. XIV p. 167, 13 ed. Kuehn), a quibus incipit folium 159^r, duae paginae et dimidia vacuae scriptura relictæ sunt casu nescio quo.

III) eadem manu, qua num. II, scriptum neque a novo fasciculo incipiens: fol. 170^r — 173^r med.: fragmentum libri Pseudo-Galeniani de theriaca ad Pisonem. Caputum index (inc.: Κεφάλαια τῆς θηριακῆς γαληνοῦ πρὸς πῖσωνα· τὰδε ἐστὶν ἐν τῷ βιβλίῳ etc., des.: ἔχοντι δεῖ χρῆσθαι τῇ θηριακῇ) legitur fol. 170^r et in folii 170^v initio; sequitur liber Pseudo-Galenianus ipse (= vol. XIV p. 210 sqq. ed. Kuehn; inscr.: „γαληνοῦ πρὸς πῖσωνα περὶ τῆς θηριακῆς“, inc.: Καὶ τοῦτόν σοι τὸν περὶ), qui desinit imperfectus (fol. 173^r med.) his verbis: καὶ οὕτω λοιπὸν ἀκριβῶς, quae leguntur in editione Kuehniana XIV p. 221, 11; reliqua folii 173^r pars et folia 173^v, 174, 175 scriptura vacua relictæ sunt (foliis 172—175 efficitur binio).

¹⁾ De hoc Eberhardo Gerkens consulenti mihi haec scripsit Franciscus Eyssenhardt, bibliothecae Hamburgensis praefectus mihiq; amicus et carissimus et fidelissimus:

„Einen Eberhard Gercken erwähnt das Hamburger Schriftsteller-Lexikon, geboren zu Hamburg im 16. Jahrhundert. Es sei nichts weiter von ihm bekannt, als dass er Jurisprudenz studirt und 1588 zu Helmstädt eine Dissertation vertheidigt habe. Ein Eberhard Gerkens, Med. D. wird als am 8. Februar 1638 gestorben erwähnt bei Fabricius Memor. Hamburg. II p. 624 und ist wohl mit dem obigen identisch. — Einen zweiten Eberhard Gerkens erwähnt N. M. Hübbe in seinem (handschriftlichen) Verzeichniss hamburg. Todesfälle als J. U. Dr. und gestorben den 13. März 1676. Dieser kann also der Schenker des Codex gewesen sein. Weiteres habe ich über ihn nicht erfahren können.

Ueber die Bibliothek des Domcapitels wird einiges mitgetheilt in des Domherrn F. J. L. Meyer 'Blick auf die Domkirche in Hamburg' (Hamburg 1804) p. 89 ff. 'Der eigentliche Fond der Sammlung war nicht neuer als die Jahre 1650 und 60.' 'Sie bestand nur aus 4800 Büchern und Handschriften, aber die grösste Hälfte derselben war eine Auswahl höchst schätzbare Werke . . . u. s. w.' 'Aeusserst schätzbar waren unter den alten Pergament-Manuscripten verschiedene Klassiker als ein Paar Handschriften von Virgil, verschiedene Werke Ovids, vier Lukane, ein Paar Juvenale, ein kommentirter Terenz u. dgl.; . . .' Am Schluss heisst es: 'Die ganze Sammlung der Handschriften ging für einen unbedeutenden Preis nach Kopenhagen' (als nämlich die Dombibliothek im Wege der Auction verkauft wurde).

Von der Dombibliothek existirt ein Verkaufskatalog vom Jahre 1684. Die Schriften sind nach den vier Facultäten geordnet; im weiteren nach dem Format. Gedruckte Bücher und Handschriften sind nicht getrennt. In diesem Katalog wird in der Abtheilung Libri medici, Fol. s. Nr. 1895 aufgeführt: 'Galen Opera quaedam graeca in membranis scripta.' Etwas weiteres wird von der Handschrift nicht gesagt; nur der Preis, zu dem sie verkauft ward, ist handschriftlich hinzugefügt, nämlich 16 Mark 8 Schilling hamburgisch.“

IV) Inde a folio 176^r incipit tamquam novus codex undeviginti quaternionibus (fol. 176—327; folia 325—327 scriptura vacua relicta sunt) seorsum numeratis constans. Biblioepegi culpa aliquot folia quaternionis XVII et quaternionis XVIII perperam ordinata sunt; quaternionis XVII folia hoc ordine sese excipere debebant: fol. 304. 305. 308. 309. 314. 315. 306. 307, quaternionis XVIII folia hoc ordine: fol. 310. 311. 317. 316. 319. 318. 312. 313. Continentur foliis 176^r sqq. Galeni libri de compos. medic. sec. genera ex codice *b*, postquam is varias contraxit labes et initio mutilatus est, satis neglegenter descripti. Incipit enim folium 176^r his verbis (quibus nullam inscriptionem praemisit *O*¹): μήδ' ἔλωσ δάκνοντα· λέλεκται πρόσθεν ἐπὶ τ(sequitur lacuna circiter duodecim litterarum) τὴν ῥυπτικὴν δύναμιν ἔχει τὰ τὸν πολὺν ἐπιφέροντα ῥύπον· ὥστε ἔνια τῶν εἰρημένων φαρμάκων χλωρῶν ἐνὶ μόνῳ, quae leguntur in libro II medio [vol. XIII p. 499, 10 ed. Kuehn]. In summo margine folii 176^r *O*² hoc addit argumentum: περὶ τῶν ἰσχυρῶς ῥυπτόντων φαρμάκων. Reliquae operis Galeniani partes omnes usque ad finem perscriptae sunt in *O* fol. 176^r—322^v med. (des.: ἀπλᾶς τούτων φύσεις = vol. XIII p. 1058, 10 ed. Kuehn); duae tamen in *O* hiant lacunae, quibus Galeni verba iam in codice *b* interrupta fuisse, quo tempore *O* ex *b* describatur, consentaneum est: a) fol. 182^r inf. abrumpitur contextus verbis λίτραν *α* (= vol. XIII p. 524, 11 ed. Kuehn), tres proximae paginae scriptura vacuae relictae sunt, deinde pergitur fol. 184^r his verbis: καὶ τὰς (= p. 534, 8 ed. Kuehn); b) fol. 204^r med. abrumpitur contextus verbis eis, quae in editione Kuehniana leguntur XIII p. 635, 15, quinque proximae paginae et dimidia scriptura vacuae relictae sunt, deinde pergitur fol. 207^r his verbis: ἀνδράσιν οἷς εἶπον (= p. 642, 16 ed. Kuehn).

V) Post absolutum Galeni librorum de compos. medic. sec. genera ultimum (fol. 322^v) statim in eadem linea (nulla subscriptione aut inscriptione addita) sequitur Stephani collyrium his verbis conceptum, quorum primum a rubra littera incipit: κολλύριον ὀφθαλμικὸν παρὰ στεφάνου ἰατροῦ τοῦ μαγίστρου etc., des. fol. 324^v: σαχαρόθερμον ὀμφακος χυλῶς· ῥοδόσταγμα καὶ οἶνος.¹)

¹) Stephani collyrii, quod nondum editum est, verba omnia, qualia in *O* tradita sunt, addam:

Κολλύριον ὀφθαλμικὸν παρὰ στεφάνου ἰατροῦ τοῦ μαγίστρου ἐνεργὲς καὶ ἄγαν ὠφέλιμον πρὸς τὰς τῶν ὀφθαλμῶν (sic *O*¹) φλεγμονὰς καὶ ἐλκώσεις τοῦ κερατοειδοῦς· καὶ προπτώσεις τοῦ ραγοειδοῦς (sic) διὰ βεύματος λεπτοῦ καὶ ἄγαν δριμύως γιγνομένης ἐφ' ὧν οὐδὲν τῶν ἀπλῶν φαρμάκων καθ' αὐτὸ (sic) ἀρμόττειν δύναται· τῶν μὲν ἀπλῶς στυφόντων κατεχόντων τοὺς ἐκρέοντας ἰχώρας καὶ κατὰ τοῦτο τὴν ἐκ τῆς ζήξεως αὐτῶν ὀδύνην ἐπιτείνοντων (inc. fol. 323^r) τῶν δὲ δριμύων καὶ θερμῶν, οὐ μόνον οὐδὲν ὠφελούντων, ἀλλὰ καὶ συναυξανόντων τὴν ποιότητα τῶν θακνωδῶν χυμῶν· ἢ δὲ τῶν χαλαστικῶν τὲ καὶ διαφορητικῶν φαρμάκων δύναμις ἐκκενοῦν μὲν δύναται τὸ γεννώμενον· οὔτε δὲ τὸ ἠλκωμένον (sic) τρέφειν ἢ ἐπουλοῦν· οὔτε τὸ προπεπτικῶς προστέλλειν καὶ κατακλεῖειν· οὔτε τὸ ἐπιρρεῖον ἀποκρούεσθαι· οὔτε τὴν δριμύτητα ὑπαμβλύνειν ὁμοίως ταύτῃ καθ' αὐτὴν ἔχει καὶ ἢ τῶν συμπεπτότων· εἰ καὶ τὸ πέττειν τὰς διαθήσεις οὐ μικρὸν ἀγαθὸν ἔχει· τί δεῖ λέγειν περὶ τῶν ὀξείας ἢ πικρᾶς ἢ νιτρῶδεις ἢ ἄλμυρᾶς ἢ αὐστηρᾶς ἔχόντων δυνάμεις φαρμάκων· ὑπόλοιπον οὖν ἐστὶ γένος φαρμάκων θεραπεύειν δυνάμενον ἑλκῆ τὰ μετὰ βεύματος δριμύως (sic)· ὅσα γεώδη ταῖς οὐσίαις ὄντα μέσα κατὰ τὴν θερμότητα καὶ ψύξιν εἰσὶν· ἢ μᾶλλον τινὰ μὲν βραχείας ψύξεως ἢ θερμασίας μετέχει· τινὰ δὲ οὐδὲ ὅλως ἐμφαίνει δύναμιν· ὅλον δ' οὖν τὸ γένος αὐτῶν καλεῖται ἐμφρακτικὸν ἐμπλαστικὸν καὶ ἄπυον· διὸ καὶ χρόνον πλέονι τὴν ἀφ' ἐαυτῶν ὠφέλειαν αἰσθητὴν ἐργάζεται κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας οὐδὲν ὠφελεῖν δοκοῦντα· προσφερόμενα δὲ ὁμοῦς ὡς ἀδηκτότατα κατὰ τὰς δυσαιστοτάτας διαθήσεις· ἐν αἷς ἔλλκος ἐστὶν ἢ τοι· μόνον εἴτε μετὰ (sic) διαβρώσεως τοῦ τε κερατοειδοῦς ἐκ βεόντων ἰχώρων δριμύων ἄγαν καὶ θακνωδεστάτων· μεγάλως ἀρρήγγουσι (sic) πλὴν εὐκαίρως προσφερόμενα· ἀκαίρως γὰρ οὐδὲν ὀνήθην· ἀλλὰ καὶ ὀδύνην

5) Ex ipso codice O (fol. 176^r—324^v) facile intellexi transcriptum esse codicem Cheltenhamensem Phillippianum 1529 (olim Claromontanum 318, deinceps Meermanianum 220) chart. fol. saec. XVI, de quo codice non satis accurate rettulit Carolus Daremberg 'Notices et extraits des manuscrits médicaux etc.' I Parisiis 1853 p. 141 sq. Hic

codex
Phillippianus

μεγάλην ἐργάζεται τῷ διατείνειν τοὺς χιτῶνας· χρεῖα οὖν ἐν ἀπόροις εὑρεῖν· καὶ διὰ τοῦτο πρῶτον μὲν τοῦ ὄλου σώματος πρόνοιαν ποιήσασθαι χρὴ ἤτοι δια (sic) φλεβοτομίας· ἢ καθάρσεως, ἢ δι' ἀμφοτέρων εἰ θεοί· εἶτα τῆς κεφαλῆς· μετὰ δὲ ταύτης πρόνοιαν καὶ τὴν πρόσφορον διαίταν χρῆσασθαι τῷ τοιούτῳ φαρμάκῳ· (manus recens in margine adscript: *Comp^o*, id est *Compositio*) ἔστι δὲ ἡ σύνθεσις αὐτοῦ τοιαύτη· πομφόλυγος πεπλυμένης < β̄· ἀμύλου καλῶς πεπλυμένου προσφαίου καὶ ἀποίου < ε̄· καθμίας κεκαυμένης (inc. fol. 323^v) καὶ πεπλυμένης < δ̄· μολίβδου κεκαυμένου καὶ πεπλυμένου < γ̄· ψιμίθου πεπλυμένου < ᾱ· λίθου αἰματίτου < ζ̄· ὀπίου < ᾱξ̄· βόδων χυλοῦ < γ̄· λιβάνου < ᾱξ̄· κρόκου < τὸ ε̄· ἀλόης Ἰνδικῆς· ὡσαύτως σμύρνης < ᾱξ̄· σαρκοκόλλης πεπλυμένης < η̄· σάχαρος πεφωγμένου < γ̄· τραγκάνθης < ιβ̄· ἀποβραχέισης ἐν χυλῷ τήλεως· ἔστι δὲ ὁ μὲν πεπλυμένος πομφόλυξ (sic)· ξηραίνων ἀδηκτός· εἰπέρι τι καὶ ἄλλως ἔστι· καὶ διὰ τοῦτο χρώμεθα αὐτῷ πρὸς τὰ λεπτά καὶ θριμέα βεύματα· ἔτι δὲ καὶ πρὸς ἔλκη πρὸς τοῦτοις ὁ πομφόλυξ ἔχει βραχὺ τί καὶ στυπτικόν· ἢ δὲ ἀρίστη καθμία καυθεῖσα καὶ πλυθεῖσα ἀδηκτοτάτη γίνεται φάρμακον· ἔχει δὲ τι βραχὺ καὶ βυπτικόν ἐάν τε μετὰ τὴν καύσιν (sic)· ἐάν τε καὶ χωρὶς ταύτης πλυθῇ· τὸ δὲ πρόσφατον ἄμυλον πρὸς τὸ ἀδηκτοτάτον εἶναι· ἔτι καὶ τῆς οὐσίας εὐκράτου μετεληφεν κατὰ τε θερμότητα καὶ ψυχρότητα· ὁ δὲ αἰματίτης λίθος ξηραντικὴν ὑγρῶν ἔχει δύναμιν τὸ φύχειν καὶ στύφειν· ἐξ ὑγρᾶς οὐσίας παγείσης τὴν γένεσιν σαρκῶς (sic)· ἔστι δὲ καὶ ἀδηκτός· ὁ δὲ κεκαυμένος καὶ πεπλυμένος μολίβδος (in margine addit O¹: ἀδηκτός ἔστι καὶ φύχει) ἀδηλός ἔστι καὶ φύχει (sic) στύφει μετρίως· μετέχει δὲ καὶ στύφει· ὁ δὲ τῆς μήκωνος ὀπός οὐ μόνον ἀδηκτός, ἀλλὰ καὶ ὑποποῖός ἔστι· καὶ διὰ τοῦτο τὰς σφοδρότητας τῶν ὀδυνῶν πραῖνει· ὁ δὲ χυλός τῶν βόδων τῷ στύφει μετρίως ἀναστέλλει (in hoc verbum exit versus) τὰ· ὁ δὲ λιβανώτης πέττει καὶ διαφορεῖ· ἔστι δὲ καὶ ἀνώδυνος· ἢ δὲ σμύρνα πεπτικόν οὐσα φάρμακον οὐ μόνον ἔλκει γενναίως τὰς τῶν ὑγρῶν μοχθηρίας ἐκ βάθους, ἀλλὰ καὶ διαφορεῖ τὸ ἐλχθέν (sic O, ut videtur). ὁ δὲ κρόκος πέττει καὶ στύφει μετρίως· ἢ δὲ σαρκοκόλλα πέττει καὶ διαφορεῖ· ἢ δὲ τραγκάνθητα ἐμπλαστικὴν τέ τινα καὶ θριμυτήτων ἀμφλυτικὴν ἔχει δύναμιν· ὁ μέντοι τῆς τήλεως χυλός ὅσον μὲν ἐπὶ τῇ γλισχρότητι παραπλησίως ἔστι τῇ λευκῇ τῶν ὠν ὑγρότητι διαφορεῖ δὲ καὶ θερμαίνει μετρίως· καὶ διὰ τοῦτο τὰς πολλὰς τῶν ὀδυνῶν πραῖνει τὸ δὲ λεπτόν ὑγρὸν τὸ ἐν τοῖς ὠσὶ ἐκ περιττοῦ ἔχον (inc. fol. 324^r) τὸ ἀποπλύνειν ὑγρότητας· ὑπαλείφειν τὴν τραχυθῆντα τὸ ἐμπλάττεσθαι τοῖς κατὰ λεπτόν πόροις οὐκ ἔχει καθάπερ οὐδὲ τὸ ξηραίνειν· τὸ δὲ γάλα τῆς νέας εὐχύμου γυναικός, ἀδηκτόν τ' ἔστι καὶ βυπτικόν καὶ διὰ τὴν ὀρώδη ὑγρότητα· ἢ δὲ ἀλόη μικτῆς πῶς ἔστι δυνάμεως· διὰ γὰρ τὸ πικρὸν αὐτῆς ῥύπτει· διὰ τὴν στύφιν συναγεῖ καὶ συνουλεῖ τὰ ἔλκη ὡς εἶναι βραχεῖ λόγῳ τὴν ὄλην δύναμιν τοῦ φαρμάκου φύχουσαν· ξηραίνουσαν ἀδηκτῶς· πέττουσαν· παρηγοροῦσαν· σαρκουσαν· ἐπουλοῦσαν· διαφοροῦσαν ἔλκουσαν ἐκ τοῦ βάθους· καὶ εἰ δεῖ συνελόντα φάναι πάντ' ἔχουσαν· ὅσων τὰ τε φλεγμαίνοντα καὶ ἠλκωμένα· καὶ ἀσθενῆ· καὶ ρευματιζόμενα μόρια δέονται· χρησιμωτάτη δὲ γενήσεται πάση τῇ ἡλικία καὶ ὄρα καὶ κράσει· καὶ εὐαισθησία· καὶ δυσαισθησία καὶ τοῖς λοιποῖς συστοίχοις· ὑγρῷ τὸ ἀνέμενον καταλλήλῳ μετ' ἐπιτηθείου τρόπου χρήσεως καὶ τῆς ἐνδεχομένης συστάσεως· οὐ χρὴ δὲ τὸ τοιοῦτον κολλύριον προσφέρειν, ἐάν τε ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μόνοις ἢ καχεξία ἢ· ὡς διαφθεῖραι τὸ ἐπιρρέον κἂν χρηστόν ἢ· ἐάν τε καὶ αὐτὸ τὸ ἐπιρρέον μοχθηρόν ἔστιν· ἢ διὰ τὴν κεφαλὴν μόνην· ἢ καὶ ὄλον τὸ σῶμα τοιοῦτον ὑπάρχει· ὅθεν καὶ προπαρασκευάζειν θεόν εἰς τὴν ἴασιν ἐπιτηθείως τὸ πεπονθὸς μόριον· τοῦ μὲν ὄλου σώματος πρόνοιαν ποιουμένους καθάρσει καὶ φλεβοτομίαις ὡς λέλεκται· τῆς δὲ κεφαλῆς πρῶτον μὲν ἀποφλεγματομοῖς· ἔπειτα δὲ καὶ ταῖς ἐπὶ τὸ ἴνον σικύαις· εἶτα εἰ θεοί καὶ τῇ ἀρτηριοτομία καὶ μετὰ ταῦτα τῷ τοιούτῳ κολλυρίῳ χρῆσθαι· ἐπὶ δὲ τῆς τούτου χρήσεως· εἰ μὲν ἔτι φέρεται τὸ θριμὺ βεύμα· ἢ ἔλικωός ἔστι τοῦ κερατοειδοῦς· ἢ λῆμα ἢ ῥύπος ὀφείλει ἐνοσάζεσθαι· γάλα ἐκ τιθῶν γυναικός εὐχύμου καὶ νέας εἰς τοὺς ὀφθαλμοῦς (sic O¹) ἕως ἀπορυφθεῖσι πάντα καὶ καθαρὸς γένηται ὁ ὀφθαλμός· εἰτ' ἀπομάττεσθαι (inc. fol. 324^v) μετὰ τινος τῶν μαλακωτάτων σῦρικῶν (sic O¹)· καὶ οὕτως ἐγγεῖσθαι τῷ ὀφθαλμῷ τὸ κολλύριον μετὰ τοῦ θεόντος ὑγροῦ· καταρχᾶς μὲν ὑδαροῦ, προῖόντος δὲ τοῦ χρόνου παχυτέρου· καὶ εἰ θεοί προπυριῶν καὶ καταπλάττειν καταλλήλαις πυρίαις καὶ καταπλάσμασι·

codex
Phillippsianus

quoque codex incipit (fol. 1^r) sic: μή δ' ἔλωσ δάννοντα· λέλεκται· et post absolutum Galeni librorum de compos. medic. sec. genera ultimum sequitur Stephani illud collyrium (inc.: Κολλύριον ὀφθαλμικόν παρὰ στεφάνου ἰατροῦ τοῦ μεγίστου etc., des.: σαχαρόθερμον ὄμφακος χυλός· βοδόσταγμα καὶ οἶνος.), quod excipitur commentariolo de hominum aetatibus (inc.: Ἐπτὰ [sic] εἰσὶν ὄραι ἅς ἡλικίας καλοῦσιν· παιδίον, παῖς, des.: τὸ δὲ ἐντεῦθεν [sic] γέρων καὶ ἀτυχή τὰ τοῦ [sic] τέλους. ἀμὴν. [edidit hunc commentariolum C. Daremberg l. c.]). Post hunc commentariolum is, qui codicem Phillippsianum exaravit, ipse adiecit haec verba: τέλος βιβλίον γαληνοῦ περὶ συνθέσεως φαρμάκων εἰληφεν. Huc usque igitur Galenianum opus pertinere opinabatur codicis Phillippsiani scriba. Idem denique addidit (non ex *O*) epigramma εἰς τὸν γαληνόν (inc.: οὐ τις σεῖο γε πλεῖον, des.: ἀμερίων γε χάρις).

Propius cognati sunt codices *MN* cum *O* (et Phillippsiano) quam cum *C*, cuius memoria longius ab illis quattuor codicibus distat. Codex *O* aliquot vitiis inquinatus est, quibus *MNC* carent.

editio et
codex
Charterii

6) Sexti denique codicis memoriam servavit Rhenatus Chartier. Qui cum in Hippocratis et Galeni operum tomo XIII Parisiis anno 1679 Galeni libros de compos. medic. sec. genera ederet, usus est 'manuscripto codice Regio'. Paucae, quas ex hoc protulit (conf. p. 1020 sq.), lectiones congruunt fere cum codicibus *O* et Phillippsiano. Hodie in bibliotheca Parisina nullus horum Galeni librorum codex extat. Falso enim de codicibus Parisinis 2158 et 2156 relatum esse supra p. 5 docui. Ceterum perpauca Damocrateorum locos corruptos sanavit Chartier.

Desunt iota 'subscripta' omnia in *CNO*, plurima in *M* (in quo nonnulla 'adscripta' sunt), multa in Phillippsiano (in quo tamen aliquot 'subscripta' sunt). Versuum trimetrorum divisio in his quinque codicibus nulla est, sed omnia Damocratis verba ad solutae orationis speciem scripta sunt. Quoniam codicis Phillippsiani auctoritatem esse nullam demonstravi, usus sum ad Damocratis verba restituenda codicibus *CMNO*. Codices *CMN* contulit Leopoldus Cohn, codices *O* et Phillippsianum ipse contuli.

μετὰ δὲ τὸ σῆναι τὸ ἐπιρρέον, ἢ καὶ ὀλίγον ἐπι ἐπιρρέον ἐγγεῖσθαι· τὸ τοιοῦτον κολλύριον ὡς προεῖρηται μετὰ τοῦ καταλλήλου τῆ διαθέσει ὑγροῦ χλιαροῦ γινομένου· τοιοῦτον δὲ γενήσεται· ἐὰν ἡ ἀκόνη ἐφ' ἧς τριβεται τὸ κολλύριον προσθερμανθῆ ἐν ὕδατι ζέοντι γλυκεῖ· ὑγρὰ δὲ ἔστω τάδε· ὄψου ἀθημερινοῦ τὸ λευκὸν καὶ λεπτὸν ὑγρὸν· γάλα νέας καὶ εὐχύμου γυναικός· τήλεως χυλός κάλλιτος· χυλός πιτσάνης (sic) χυλός λινοσπέρμου· χυλός τοῦ τῶν κυθωνίων σπέρματος· χυλοῦ πολυγόνου· σαχαρόθερμον ὄμφακος χυλός· βοδόσταγμα καὶ οἶνος· —

Deinceps in *O* statim sequitur hic de hominum aetatibus commentariolus, quem Carolus Daremberg ex codice Phillippsiano 1529 edidit: Ἐπτὰ εἰσὶν ὄραι ἅς ἡλικίας καλοῦσιν· παιδίον· παῖς· μεριάκιον· νεανίσκος· ἀνὴρ· πρεσβύτερος· γέρον· παιδίον μὲν ἐστὶν ἄχρις ἑπτὰ ἐτῶν ὀδόντων ἐκβολῆς· παῖς δὲ ἄχρι γονῆς ἐκφύσεως· ἐς τὰ δὲς ἑπτὰ· μεριάκιον δὲ ἄχρι γενέου λαχνώσεως, ἐς τὰ τρεῖς ἑπτὰ· νεανίσκος δὲ ἄχρι αὐξήσεως ὅλου τοῦ σώματος, ἐς τὰ τετράκις ἑπτὰ· ἀνὴρ δὲ ἄχρι πενήκοντα· πρεσβύτερος δὲ ἄχρι πενήκοντα ἑξ, ἐς τὰ ἑπτάκις ὀκτώ· τὸ δὲ ἐντεῦθεν γέρον, καὶ ἀτυχή τὰ τοῦ τέλους· — His verbis terminatur codex *O*, cuius finem faciunt tria folia scriptura carentia.

Consului denique etiam Galeni editionem a Carolo Gottlob Kuehn Lipsiae 1827 edit. Kuehnii curatam, qui pauca in Damocrateis emendavit, et Damocrateorum editionem Bussemakeri Bussemakeri opera confectam, de qua supra p. 8 dixi.

III. De Galeni librorum *περὶ ἀντιδότων* codicibus et editionibus.

Galeni libros *περὶ ἀντιδότων*, in quibus insunt Damocratis fragmenta XII et XIII, hi Codices servarunt codices:

1) *O* = Havniensis 225 chart. fol. saec. XVI, de quo supra p. 10 sqq. dixi. *O*
 2) *P* = Venetus Marcianus 281 membr. fol. saeculi XV exeuntis, quo continentur *P* fol. 106^r — 126^r Γαληνοῦ *περὶ ἀντιδότων* libri eadem manu scripti, qua posterior pars codicis *N* scripta est.

3) Ex eodem codice hodie deperdito, ex quo *P*, transcriptus est codex *Q* = Parisinus 2164 chart. saec. XVI (ante annum 1525 exaratus), qui continet fol. 218^r—258^r Γαληνοῦ *περὶ ἀντιδότων* libros; conf. de hoc codice Henricum Omont *Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque Nationale* II p. 207 sq. Paucis illis, quibus *P* a *Q* discrepat, locis modo *P* modo *Q* fidelius servavit eius, ex quo uterque transcriptus est, codicis memoriam. Constat autem codex *Q* ex tribus partibus, quae a tribus amanuensibus scriptae sunt: I) fol. 3—90, II) fol. 91—258, III) fol. 259—314 (in quibus foliis leguntur Galeni *περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους* liber I et liber II soli; conf. supra p. 7). Media illa pars (fol. 91—258), quae incipit a libris *περὶ μῦθων κινήσεως* et exit in libros *περὶ ἀντιδότων*, una eademque manu (nobis *Q*¹) scripta est tota; ea, quae *Q*¹ scripserat, paulo post multis locis modo bene modo perperam correxit altera manus (*Q*²), quae hominis alicuius docti est editionem (Aldinam) curaturi. Pleraque, quae *Q*² correxit, coniecturae debentur, multo pauciora codici denuo inspecto.

Ex ipso enim codice *Q* expressa est editio Aldina anni 1525. Quae cum paene editio Aldina omnibus locis, ubi *Q*² a *Q*¹ discrepat, cum *Q*² consentiat, apparet Aldinam ex *Q*, postquam is ab homine illo docto, quisquis fuit (*Q*²), correctus est, typis esse descriptam. Quod enim paucis locis *Q*² a *Q*¹ discrepans alia praebet atque Aldina, id ita explicandum esse arbitror, ut Aldinae typographus plerumque quidem curas hominis illius docti (*Q*²) plus minusve felices in suum usum verterit, nonnumquam tamen vel per errorem vel tamquam secundis curis doctior factus a *Q*² recesserit. Adhibuit autem Aldinae typographus praeter codicem *Q* aliquot locis codicem *O*, postquam *O*¹ ab *O*² correctus est; itaque fit, ut Aldina, ubi a *Q* discrepat, semper fere cum *O* consentiat¹⁾. Iam vero ut, quae ratio inter codicem *B* (et codicem *O*) et editionem Aldinam intercedat, commode perspici possit, in editionis meae apparatus critico Aldinae lectiones tantum non omnes (omissis tamen vitiis nonnullis typographi et minutiis quibusdam orthographicis) commemorabo, quotquot a *Q* discrepant; ubi *Q*² a *Q*¹ differt, Aldina consentit cum *Q*², nisi contrarium adnotabo.

¹⁾ Inde illud explicandum est, quod fr. XIII versus 170. 171 desunt in *PQ*, adsunt in Aldina et in *O* (et in *RS*).

codd. 4 et 5) A codicibus *OPQ* longius distant codex *R* = Laurentianus LXXIV 5
R et *S* chart. saec. XIII—XIV (conf. Bandinii catalogum III p. 52) fol. 163^r sqq. et codex *S* =
 Parisinus suppl. graec. 35 chart. saec. XVI (conf. de hoc codice Henricum Omont
 'Inventaire sommaire des manuscrits du supplément grec de la Bibliothèque Nationale' p. 6)
 fol. 219^r—242^r, qui codex ex ipso *R* transcriptus est. Continent *RS* Γαληνοῦ περὶ ἀντιδότητων
 libros multifariam ita in angustias redactos, ut multi versus Damocratei omitterentur,
 aliorum poetica oratio cum prosa commutaretur. Diversus erat is codex, ex quo *R* deri-
 vatus est, ab eo, ex quo *PQ* descripti sunt, paulo propius aberat a codicis *O* exemplo.
 Nec raro genuinae lectionis in *PQ* (et in *O*) obscuratae vestigia servavit *R*, quamquam hic
 codex omnium generum vitiis scatet.

Desunt iota 'subscripta' omnia in *OPR*, adsunt omnia in *S*, adsunt plurima in *Q*.
 Codicem unum 'Regium' (sine dubio *Q*) passim inspexit iam Chartier. Codices *PQS* contulit
 Leopoldus Cohn, codicem *R* Ricardus Reitzenstein, codicem *O* ipse contuli.

Editiones De editione Aldina supra dixi p. 15; ex hac expressa Basileensis anni 1538
 perpauca recte emendavit; nec multo plura correxit Chartier, minimum his fragmentis
 profuit Kuehnii opera, multo plus praestitit Bussemaker (conf. de his tribus editionibus
 supra p. 8. 14 sq.).

Iam sequuntur ipsa Damocratis fragmenta II. III. IV. VIII, qualia ad codicum, de
 quibus supra (p. 4—8) dixi, fidem constituenda mihi videntur. Conatus autem est Damo-
 crates iambicum trimetrum non tantum ad florentis poesis Atticae normam revocare, sed
 etiam superare Atticos et subtilius versus limare, quam ante eum limaverant Apollodorus
 Atheniensis, Pseudo-Scymnus, Dionysius Calliphontis filius, Pseudo-Apollodorus (cui γῆς περλο-
 δος debetur, conf. Hermannum Diels in Mus. Rhen. XXXI p. 8 sqq.), alii, de quibus poetis didac-
 ticis dixi in prooemio indici lectionum aestivalium Vratislaviae a. 1887 praemisso p. 10. Versus
 Damocratei forma quidem haec est: $\approx \approx \approx \approx \approx \approx \mid \approx \approx \mid \approx \approx \approx \approx \approx \approx$, verum proceleus-
 maticus neque iambs neque trochaei locum occupat in ulla trimetri sede, et perpaucis ver-
 sibus, qui legitima caesura carent, exceptis omnes trimetri inciduntur aut semiquinaria
 caesura aut semiseptenaria; sed cum non paucos immiscuerit pedes trisyllabos (anapaestos
 tribrachosve in sedibus I. II. III. IV. V, dactylos in sedibus I. III. V), eam, quae legitimam
 caesuram proxime praecedit, arsin duabus syllabis brevibus effici patitur. Antiquam voca-
 lium mensuram fere usquequaque servavit Damocrates; eo tamen recedit ab usu antiquiore,
 quod vocales breves in extremis vocabulis positas ne tum quidem necessario producendas
 esse credidit, cum proximum vocabulum duabus litteris consonantibus incipit: conf. e. g.
 fragm. II 15 αὐτὸ σκευάσαι etc.

DAMOCRATIS FRAGMENTVM II

〈ΕΚ ΤΟΥ ΠΥΘΙΚΟΥ〉

(ex Galeni de comp. med. sec. loca libro V [sub finem] = vol. XII p. 889—892 ed. Kuehn = vol. XIII p. 485 sq. ed. Chartier). Lectionum discrepantia adnotata est ex *A* fol. 77^r med., *C* fol. 169^v med., *D* fol. 217^v, *E* fol. 41^r, *F* fol. 153^r, *G* fol. 177^r, *H* fol. 198^v, *K* fol. 203^r inf., *L* fol. 207^r inf.; in *B* (itemque in Parisinis 2158 et 2156) hoc fragmentum non extat. Codicum *ACDEFGHKL* consensum sic significavi: „codices“.

^a Τὸ Δαμοκράτους ἐγγραφόμενον^a ὀδοντότριμμα^b.

Πυθικοῦ ελεγόμενον εἶναι βιβλιδίον π^c μικρόν, ὃ δὲ Δαμοκράτης ἐπέγραψε Πυθικόν, ἀπὸ τοῦ δόντος αὐτοῦ^e τὰς τῶν στοματικῶν φαρμάκων συνθέσεις ὀνομάσας οὕτως: εἰς ἢ κατὰ τὸ τέλος καὶ ταῦτα εἰ γέγραπται:

1 Ὀδοντότριμμασιν δὲ τούτοις χρώμενος	6 Κέρως ἐλαφίου τετράκις κεκαυμένου
2 λευκοῦς τε τηρεῖς τοὺς ὀδόντας κάσινεις,	7 † λίτρας τέσσαρας, ἄλός λίτραν μίαν
3 τὰ πλαδαρά δ' οὐλα συγκατατέλλεις ἅμα,	(ἐν ἄλλῳ εὔρον οὕτω·
4 αἶρεις δὲ καὶ τὰς τῶν στομάτων δυσωδίας.	6 ^a κέρως ἐλαφίου <τετράκις> κεκαυμένου
5 Ἐξεῖς τὸ μὲν ἄκρωσ λευκὸν οὕτω σκευάσας·	7 ^a ἑκκαίδεκα λίτρας, χάλος οὐγγίας διπλοῦν),

^a τὸ Δαμοκράτους ἐγγραφόμενον *FL*] τὸ Δαμοκράτους ἐγγρ^a *AH*, item, sed cum linea, qua compendium significatur, in inferiore alterius ρ litterae parte *G*; τὸ Δαμοκράτους ἐγγρ^a *K*; ὁ Δαμοκράτης ἐγγραφεν *C*; ὁ Δαμοκράτης ἐγγραφεν *D*; ἄλλο τὸ Δαμοκράτους· ἐγγραφεν *E* || ^b ὀδοντότριμμα *D*, ὀδοντότριμα *E* || ^c λεγόμενον (λέγομεν *E*) εἶναι (οὖν *A*) βιβλιδίον (βιβλιδίον *ACGH*) τι *ACEFGHK*] λέγων εἶναι βιβλιδίον τὸ *D*, λεγόμενον τι βιβλιδίον εἶναι *L*; nihil mutare satius duxi, ac ne Πυθικόν λέγεται (εἶναι) βιβλιδίον τι quidem scribere volui || ^d ὁ *D* || ^e αὐτοῦ] αὐτὸ *L* || ^f οὕτω *L* || ^g εἰς ἢ καὶ κατὰ τὸ τέλος ταῦτα *D* ||

1 ὀδοντότριμμασιν: *ACE*, ὀδοντοτριμμασιν *D*, ὀδοντοτριμμασιν *H*, ὀδοντοτριμμασιν *K* || ὀδοντοτριμμασιν τούτοις δὲ χρώμενος *L* || 2 λευκοῦς τε *L*] λευκοῦς τε codd. reliqui || τηρεῖς τοὺς scripsi] τηρεῖς τοὺς codices, τηρήσεις Hermann (sine legitima caesura) || καὶ κάσινεις codices || 3 τὰ] καὶ τὰ *F* || πλαδαρά δ'] πλαδαρά δὲ *GHKL*, πλαδαρά τε *ACDE*, πλαδαρά τε *F*, πλαδαρά τ' Hermann || συγκατατέλλεις Hermann] καταστελλεις codices, <καὶ> καταστελλεις Bussemaker || 4 αἶρεις Bussemaker || 5 Ἐξεῖς scripsi exempli gratia (conf. ad fr. VIII 6)] εὐωδίας ποιῶν: — *F*, εὐωδίας ποιῶν· *AHK*, ποιῶν· *C*, ποιῶν· *L*, ποιῶν *EG*; glossema in *AFHK* plenius servatum videtur agnoscendum || ποιῶν οὕτω μὲν λευκὸν ἄκρωσ οὕτως σκευάσας *D* || μὲν] μὲν οὖν *F* || versus 6. 7 et verba ἐν ἄλλῳ εὔρον οὕτω om. *D* || 6 Κέρως scripsi ad proceleusmaticum evitandum] κέρως *CE*, κέρως codd. reliqui || ἐλαφίου *CE* || κεκαυμένου *CE*, κ^e cum signo compendii *HK* || 7 hunc versum redintegrare nolui, siquidem iam Galeno duplex eius lectio foede depravata ante oculos fuit || λι^{τρ} *L* || τέσσαρας *E*: τέσσαρες *L*, ὅ (vel ὄ vel ὅ) codd. reliqui || λίτρας <λαβῶν> τέσσαρας Hermann (sine legitima caesura) || λίτραν *AEH*] λίτρας *C*, λ sum signo compendii *FG*, λ^{τρ} cum signo compendii *K*, λι^{τρ} *L* || μίαν] ἄ (vel ἄ') *GHKL*, ἦ (vel ἦ') *ACEF* || ἐν ἄλλῳ] ἄλλο *C*, ἐν ἄλλῳ δ' *L* || οὕτω *L*] οὕτως codd. reliqui || 6^a κέρως scripsi (conf. ad v. 6)] κέρως codices || ἐλαφίου *D* || <τετράκις> ex v. 6 hoc loco addidit Hermann || κεκαυμένου] κ^e cum signo compendii *HK* || 7^a ἑκκαίδεκα (conf. fr. X 160. XIII 14) λίτρας χάλος scripsi dubitanter] λίτρας ὅ ἄλός codices || ἦμισυ <λαβῶν> λίτρας ἄλός Hermann. — Harless

8 ἀμμωνιακοῦ ξηροῦ τε καὶ μὴ τοῦ πικροῦ,
 9 χόνδρου τε λίτρας, μαστίχης Χίας μίαν,
 10 κόστου <δὲ> λίτρας τὸ τρίτον ἢ πλεῖον βραχύ,
 11 σχοίνου τε λευκῆς ταυτὸ, λευκοῦ πεπέρεως
 12 μίαν οὐγγίαν, φύλλων <τε> μαλαβάθρου δύο.
 13 Κόψας ἐν ὄλμῳ πάντα καὶ σήσας ἄμα,
 14 χρῆσθαι κελεύσεις, ὡς φράσω μετ' οὐ πολὺ.
 15 Εἰ δ' <αὐ> θελήσεις αὐτὸ σκευάσαι ποτὲ
 16 πρὸς φλεγμονὰς οὐλων τε καὶ <πρὸς> τραύματα
 17 ἔχοντα σαρκῶν ἐπιφύσεις τετυλωμένας,

18 σχιστῆς προσέμβαλλ' <οὐγγίαν> στυπτηρίας.
 Ἄλλο^a Δαμοκράτους ὀδοντότριμα^b.
 19 Τὸ δὲ μᾶλλον οὕτω<σοι> γενέσθαι δυνάμενον
 20 μετ' εὐχερείας καὶ τὸ συμφέρον πολὺ
 21 ἔχον μετὰ τινος ἡδονῆς τῶν χρωμένων·
 22 Χλωρὰν ἔτι πολλὴν τὴν σιδηρίτιν πόαν
 23 εἰς λοπάδα καινὴν εὐμεγέθη προσεμβαλῶν
 24 κριθῆς παράμιγε τὸ μέτριον τῆς προσφάτου·
 25 καταθεῖς τ' ἐπ' αὐτῆς τῆς πόας δεσμίδιον
 26 ἄλας παράπασον, εἶτα τῆς πόας πάλιν,

haec adnotat: „Editio Basileensis habet λίτρας εἰς, quod manifesto falsum. Contra hic litrae dimidium (λίτρας s) paucitate offendit.“ Attamen lectionem ἐκκαίδεκα λίτρας ferri posse expertus sum, postquam dentifricium Damocrateum ab homine artis pharmaceuticae perito confectum usurpavi || 7 οὐγγίας F] οὐ^π C (et sic C fere constanter), Γο (vel γο) codd. reliqui || διπλοῦν scripsi dubitanter] διπλᾶς DEF^{GHKL} (id est 2 × 16 = 32?), διπλᾶς γ C, η A || 8 ἀμμωνιακοῦ F] τὲ ADEFHK || μὴ τοῦ CDE] μήλου A, μίλου FGHKL || 9 τὲ ACDEFHK || λίτραν scripsi] λίτραν μίαν A, λίτραν (λ' cum signo compendii D) ā (vel α') codd. reliqui || μαστίχης Χίας] μα^χστιχίας (sic) D || μίαν scripsi] λίτραν (λ' cum signo compendii D) μίαν (ā vel α' ACDFHK) codices || χόνδρου τε μαστίχης Χίας λίτραν μίαν Hermann || versuum 10. 11 ordinem invertit Hermann || 10 <δὲ> λίτρας τὸ τρίτον ἢ scripsi (conf. fr. VIII 66. XII 434. XIII 43. 97. IX 135. XI 30. XIII 48. XII 49)] λίτρας (λ' cum signo compendii D) τὸ τρίτον (γ' C) ἢ codices, λίτρας τὸ τρίτον ἢ <καὶ> Bussemaker (conf. fr. VIII 30. X 112. XI 155; IX 6. XI 7. 19. 50. XII 39. 55. 350. XIII 23. 115) || πλεῖον CDE || 11 σχοίνου Bussemaker] σχίνου codices || τὲ ACDEFH || ταυτὸ FK, τὸ αὐτὸ CL, ταυτὸν E || λευκοῦ Hermann (qui simul non post ταυτὸ interpungit, sed post λευκῆς) καὶ λευκοῦ codices || 12 μίαν οὐγγίαν Hermann: λ μίαν A, Γο μίαν D, οὐ^π ā C, Γο α' codd. reliqui || φύλλων A (conf. fr. XII 140. 300. 230)] φύλλου CE, φύλλου ex φύλου correctum D¹, φύλλα FGHKL || <τε> addidi || μαλαβάθρων A, μαλάθρου EHK || δύο scripsi Hermannum secutus] λ β' A, οὐ^π β' C, Γο β' (vel β̄) codd. reliqui || 13 ὄλμῳ ADEFGHK || σείσας A || 14 κέλευε D || φράσω μετ'] φράσομαι CE || 15 δ' <αὐ> Hermann] δὲ codices || θελεις A || αὐτὸ ποτὲ σκευάσαι F, σκευάσαι αὐτὸ ποτὲ D || 16 φλεγμονὴν GHKL || τε E] τὲ CD, om. codd. reliqui || <πρὸς> addidi (conf. fr. X 3—4. V 3. etc.) || 17 ἔχοντων D || τετυλωμένας K || 18 προσέμβαλλε ADF: προσέβαλλε C, πρόσβαλε E, προσέβαλε GL, προσέβαλε HK || <οὐγγίαν> στυπτηρίας scripsi] στυπτηρίας codices, στυπτηρίας λίτραν μίαν Aldina || 16—18 sic scripsit Hermann: πρὸς φλεγμονὴν οὐλων, ἔχον καὶ τραύματα | σαρκῶν ἐπιφύσεις <τε> τετυλωμένας. λίτρας | προσέβαλε στυπτηρίας σχιστῆς μίαν. || a Ἄλλο om. C || b ὀδοντότριμα E || 19 Τὸ δὲ] τὸδε F || οὕτω <σοι> scripsi exempli gratia] οὕτω CL, ὅτως D, οὕτως codd. reliqui, <ἔσθ'> οὕτω Hermann || γενέσθαι δυνάμιν E, δυνάμενον γενέσθαι L || 20 μετ' F] μετὰ codd. reliqui || εὐχερίας EF || 21 χρωμένων K || 22 χλωρὰν A || ἔτι (conf. fr. III 8; VIII 94. IX 104. XI 157. XIII 18. 54; XI 117. XII 73. 136) πολλὴν scripsi] ἐπὶ πολλὴν CFGHK, ἐπὶ πολὺ AE (quae locutio ab huius loci sententia videtur aliena), ἐπιπολὺ L, ἐξεπιπολλῆς D || σιδηρίτιν CDG, σιδηρίτην AFHK, σιδηρείαν L || 23 προσεμβαλῶν scripsi dubitanter (conf. fr. XIII 142)] πολλὴν ἐμβαλῶν codices, πολλὴν βαλῶν Hermann || 24 κριθῆν. D || παράμιγε CF || μέτριον (conf. fr. XII 204. 319. 337. VI 32. XI 85. VIII 108. XIII 42)] τρίτον D || τῆς] τοῦ A || 25 καταθεῖς ACDFK] κᾶτα θεῖς GHL, καὶ καταθεῖς E || τ' Hermann] γ' A, γε codd. reliqui || ἐπ' αὐτῆς] ἐπὶ τῶν D, ἐπ' αὐτῆ Bussemaker (non male; conf. tamen fr. IX 92) || δεσμίδιον D || 26 παράπασον scripsi (conf. fr. XII 402. X 64. 66. 99. 104. V 66)] περίπασσε CD,

27 εἶτα πάλι κριθήν, εἶτα τοῦτο πολλάκις
 28 ποιῶν ἀποπλήρου πᾶν τὸ τῆς λοπάδος κύτος.
 29 Ἄνωθε δ' ἱκανὸν τῆς πόας τιθεὶς πάλιν
 30 εἰς ἱπνὸν ἔχοντα θερμασίαν ἢ κρίζανον
 31 θεῖναι κέλευσον νύχθ' ἔλην, ἢ ἐκφυγγῆ,
 32 μᾶλλον δ' ἵνα κατῆ και δυνηθῆ βραδίως
 33 λεῖον γενέσθαι και διελθεῖν κοσκίνω.
 34 Εὐωδίας χάριν δὲ πρόσβαλλε βραχὺ
 35 λευκοῦ πεπέρεως, και λιβάνου <μὲν> μὴ πολὺ,

36 σχοίνου δὲ πλεῖον και κυπέρου τῆς καλῆς
 37 <ἢ> ταῦτ' ἀφαιρῶν πάντα καταμίσεις μόνον
 38 Χίτας πολὺ πλέον μαστίχης ξηρᾶς πάνυ.
 39 Διδόσαι δὲ τοῖς θέλουσι χρῆ <σ'> εἰς ἐσπέραν,
 40 ὄρθρου πάλιν δὲ τοῖς καθαρῶσι ἀνδράσι
 41 ἐπιδιακλύζειν· μετὰ τὰ φάρμακα κράματι
 42 πρόστατε χρῆσθαι και μάλιστα' εἰς ἐσπέραν,
 43 ὄρθρου δὲ δι' ὄξυμέλιτος εὐ κεκραμένον
 44 μάλιστα πρὸς τὰς τῶν στομάτων δυσωδίας.

DAMOCRATIS FRAGMENTVM III

<ΕΚ ΤΟΥ ΦΙΛΙΑΤΡΟΥ>

(ex Galeni de comp. med. sec. loca libro VII medio = vol. XIII p. 40—42 ed. Kuehn = vol. XIII p. 536 ed. Chartier). Lectionum discrepantia adnotata est ex *A* fol. 97^v inf., *B* fol. 139^v, *C* fol. 190^v, *D* fol. 283^r, *F* fol. 193^r med., *G* fol. 226^v, *H* fol. 227^v inf., *K* fol. 241^r, *L* fol. 240^v med.; in *E* hoc fragmentum perit folio inter folium 60 et folium 61 deperdito. Codicum *ABCDEFGHIKL* consensum sic significavi: „codices“.

περίπασσε codd. reliqui, περιπάσας Hermann || τῆς πόας] τὴν πόαν *E* || 27 εἶτα πάλι Hermann] εἶτα πάλιν *ACDGHKL*, εἶτα πᾶ *F*, om. *E* || τοῦτο πολλάκις] πολλάκις τοῦτο *E* || 28 πᾶν τὸ τῆς λοπάδος κύτος Hermann] τὸ πᾶν κύτος (κύτος *ACEH*) τῆς λοπάδος codices; an τῆς λοπάδος τὸ πᾶν κύτος scribendum? || 29 Ἄνωθε δ' Hermann] ἄνω δὲ *F*, ἄνωθεν δὲ codd. reliqui || 30 ἱπνὸν *E*] ἱπνὸν *D*, ἱπνον *G*, ὕπνον *ACHK*, ὕπνον ex ἱπνον correctum *F*, ὕπνόν (sic) *L* || κρίζανον scripsi (conf. fr. X 93)] κρίζανον *D*, κλιβάνον codd. reliqui || 31 θεῖναι *A* || κέλευσας *CDE* || νύχτα ἔλην ἵνα codices || ἐκφυγγῆ *D* || 32 verba μᾶλλον δ' ἵνα κατῆ om. *C* || δ'] δὲ codices (praeter *C*) || κατῆ *ADEF*: ἐκκατῆ *GHLK* || 33 λεῖον γενέσθαι *L*, λειψῶσθαι *E* || 34 χάριν δὲ Hermann] χάριν *F*, δὲ χάριν codd. reliqui || 34—35 πρόσβαλλε (πρόσβαλε *DEGHK*) βραχὺ λευκοῦ πεπέρεως (π *E* *D*) *ACDEFGHK*] πρόσβαλε λευκοῦ πεπέρεως βραχὺ *L*, βραχὺ <τι> πρόσβαλε λευκοῦ <τε> πεπέρεως Hermann || 35 και λιβάνου <μὲν> scripsi] και λιβάνου codices, λιβάνου τε Hermann || 36 σχοίνου *CDEL* || πλεῖον Chartier (conf. fr. XII 21. 507. II 10. XI 106)] πλέον codices || κυπέρου *A*] κυπέρου codd. reliqui || 37 <ἢ> ταῦτ' scripsi] εἶτα ταῦτα *D*, ταῦτα codd. reliqui, <και> ταῦτ' Hermann || κατάμισει *D*, καταμίσει *F*; an καταμίσει scribendum? || μόνης *D* || 38 πλέον τῆς μαστίχης *A* || 39 δὲ *AD*] om. codd. reliqui || τοῖς θέλουσι χρῆ <σ'> Hermann] χρῆ (χρησθαι *D*) τοῖς θέλουσιν codices || 40 πάλιν δὲ τοῖς καθαρῶσι Bussemaker (conf. fr. IX 133)] δὲ πάλιν τοῖς καθαρῶσι (καθαροῖς *CDE*) codices, δὲ πάλιν (conf. fr. VI 19. IX 60. 58. II 27. XI 152. XII 149. 411. VIII 112) τοῖς καθαρῶσι Hermann (fortasse recte) || ἀνδράσι *D* || 41 ἐπιδιακλύζειν scripsi valde dubitanter] και ἐπιδιακλύζεσθαι *D*, ἐπιδιακλύζεσθαι codd. reliqui; κατὰ διάκλυσμα (vel similia) scribere nolui || τὰ om. *AE* || κράματι *CDFGL*, κρέμματι *HK* || 42 χρῆσθαι Aldina (conf. fr. II 14. III 21. XII 46. XIII 168)] om. *D*, κεχρησθαι codd. reliqui || μάλιστα codices || 43 δὲ δι' (conf. fr. XII 508. 442. 443. 505. XIII 26. 105. VIII 75)] δὲ δ' *L*, δ' *C*, δι' *E*, δὲ <μετ'> Hermann || κεκραμένον *DFL*, κεκραμένον Hermann || 44 στομάτων *G*, σωματων *CFKL*.

^a Ἡ διὰ κωδύων^b Δαμοκράτους^c.

^d Ἐσκευάσθη δὲ τὸ^d φάρμακον τοῦτο, ὡς^e Δαμοκράτης^f φησὶν, ὑπὸ Θεμιστω^g πρώτου, γράφων οὕτως ἐν τῷ βιβλίῳ τῆ ἐπιγραφομένη Δαμοκράτους^h φιλιάρουⁱ: ἴσμεν δ'^k ὅτι διὰ στίχων γέγραπται.

1 Φασὶ Θεμιστώνα τοῦτο πρῶτον σκευάσαι	12 καὶ παραχέας τρεῖς ὕδατος ὀμβρίου μέτρο
2 τὸ φάρμακον πρὸς βήχας ὑγρὰς καὶ πόνους	13 ξέστας ἀπόβρεξον νύκτα χημέραν μίαν
3 ἀρτηρίας καὶ φάρυγος, εἶδη ρευμάτων	14 εἶτα ζέστας ἐπὶ πλέον οὐ λάβρω πυρὶ
4 ἀπλῶς ἀπάντων τῶν περὶ τὸν θώραχ' <ἔλον>	15 ἀπόθλιβ' ἀπ' αὐτῶν πᾶν ὕδωρ εἰς τὴν χύτραν
5 καὶ τὰς ἀγρυπνίας, ὧν γε ταῦτ' ἐστ' αἷτια.	16 καὶ προσβαλῶν τρεῖς μέλιτος Ἀττικοῦ νέου
6 Μήκωνος, ἣν λέγουσιν οἱ γεηπόνοι	17 λίτρας πάλιν ἔψει κουφότερα μετρίως φλογί
7 μήκων' ἀγρείαν (οὐδὲ γὰρ πῶς σπείρεται),	18 ἔψει δ', ἕως σχῆ ^{στ} μέλιτος οὐχ ὑγροῦ πάχος
8 κεφαλᾶς ἔτι χλωράς, ἃς λέγομεν καὶ κωδύας,	19 ψύξας δ' ἀποθήσεις εἰς ὑλοῦν ἀγγεῖδιον.
9 τὸ σπέρμ' ἐχούσας κερρὸν οὐδὲ πῶ μέλαν	20 Ἡμεῖς μὲν οὕτως. Ὁ Θεμιστων δ' ὅτ' ἤρξατο
10 τρεῖς τεσσαράκοντα τὰς μετρίας τοῖς μεγέθεσι	21 χρῆσθαι, προσέβαλλε σμύρναν, ἀνακίαν, κρόκον,
11 βάλλ' εἰς χύτραν καινὴν τε καὶ πλατύστομον,	22 ὑποκιστίδος χυλὸν τε· νῦν δ' οὐ βάλλεται.

^a *D* praemittit hanc inscriptionem rubro exaralam: *δαμοκρά* ἢ διὰ κωδύων πρὸς βήχας ὑγρὰς καὶ πόνους ἀρτηρίας καὶ φάρυγος εἶδη ρευμάτων τῶν περὶ τὸν θώρακα καὶ πρὸς ἀγρυπνίας || ^b κωδύων *Chartier*] κωδύων *L*, κωδύων *codd. reliqui* || ^c *δαμοκράτους A*: ὡς *δαμοκράτου H*, ὡς *δαμοκράτους F*, ὡς *δαμοκράτου KL*, ὡς *δαμοκράτης CDG*, ὡς *δημοκράτης B* || ^d *ἐσκευάσθαι τὸ CD* || ^e ὡς *B*] *om. codd. reliqui* || ^f *δημοκράτης BGK* || ^g πρὸς τοῦ *D* || ^h *δαμοκρά D*, *δαμοκράτης F*, *δημοκράτης B* || ⁱ *φιλιάρου C*, *φιλιάρου D* || ^k *δὲ ABF*, *δὴ D* ||

1 φασὶ *codex Parisinus 2158* (ex *codice B transcriptus*), quem *codicem hoc uno loco commemoravi*] φασὶ δὲ *codices* || τοῦτο πρῶτον] πρῶτον τοῦτο *C*] σκευάσαι *BDGK* || 2 βήχας *B* || 3 καὶ φάρυγος *scripsi*] καὶ φάρυγος *CD*, φάρυγος *codd. reliqui*; absque *CD* esset, scriberem: φάρυγος <τε> καὶδη || εἶδη] ἤδη *AL*, ἣ δὲ *C* || βεῦμα τῶν *C* || 4 θώραχ' <ἔλον> *scripsi* (conf. fr. XII 52. 176)] θώρακα *codices* || 5 καὶ] κατὰ *L* || ταῦτ' ἐστ' *scripsi*] ταῦτα ἔστιν *C*, ταῦτα ἔστιν *G*, ταῦτα ἔστιν *codd. reliqui* || αἷτια] ἢ αἷτια *A* . || 6 sqq.: inde ab hoc versu divisi sunt trimetri in *K* || versus 6—20 recte divisi sunt in *GL*, versus 6—19 soli in *H* || 6 γεηπόνοι *K* || 7 μήκωνα *ABCDGHK*, μήκων *FL* || ἀγρείαν *Hermann* (conf. fr. IX 66. 103. XII 193. XIII 13)] ἀγρίαν *codices* || πῶς] πῶ *B* || 8 ἔτι *Chartier*] τὰς ἔτι *codices* || κωδύας] κῶ *K* || 9 σπέρμα *ABCF* || οὐδέπω *ACFGH* || 10 τρεῖς τεσσαράκοντα *ABGHKL*, τριςτεσσαράκοντα *C*, τρεῖς τεσσαράκοντα *DF* || ταῖς μεγέθεσιν *F* || 11 βάλλα *BCDFKL*: βάλε *AGH* || λύτραν *HK*, λίτραν *L* || καινὴν *L* || τὲ *CD* || 12 παραχέας *ACD* (conf. fr. XII 78. III 12. VIII 78. VII 29. V 80. III 37. VIII 49. 75. 113. XI 37. XII 84. 162. 203. 503)] περιχέας *codd. reliqui* || τρεῖς] τρεῖς *FL*, *om. D* || ὀμβρίω *F* || 12—13 μέτρο ξέστας *AH*: μέτρο ξε^{στ} cum signo compendii *BGFK*, μέτρο ξε^{στ} cum signo compendii *L*, μετροξέστας *C*, τρεῖς μέτρα ξέστας *D* || 13 καὶ ἡμέραν *codices* || μίαν] α· *F*, *om. CD* || 14 ζέστας *D*] μίξας *codd. reliqui* || ἐπιπλέον *AHL*, ἐπὶ πλέον μίξας ἐπ' οὐ λ. π. *Hermann* || λαύρω *ABD* || 15 ἀπόθλιβε *codices* || πᾶν correctum est in *Stephani Thesouro Didotiano* I B p. 1211 *D* (conf. fr. VII 15)] ἅπαν τὸ *codices* || λύτραν *HKL* || 16 προσβαλλῶν *D* || τρεῖς] τρεῖς *L*, *om. B* hoc loco || ἀττικῶ *A* || νέου *om. BD* || 17 λίτρας] λ' cum signo compendii *D* || πάλιν] τρεῖς *B* || ἔψει *scripsi*] ἔψε *codices* || κουφότερον *D* || μετρίω *GL*, μετρία *D* || 18 ἔψει δ' *Hermann*] ἔψε δὲ *CD*, ἔψε *codd. reliqui* || οὐχ *om. B* || 19 δ'] δὲ *D* || ὑλοῦν *scripsi*] ὑέλλινον *B*, ὑελοῦν *codd. reliqui* || ἀγγεῖδιον *Hermann* (conf. fr. X 42. XI 118. 162. XII 164. 430)] ἀγγεῖον *codices* || 20 initio οὗτος μὲν οὖν οὕτως *D* || δ' ὅτ'] δ' ὅτε *L*, δὲ ὅτι *K*, δὲ ὅτε *codd. reliqui* || 21 προσέβαλλε *A*, προσέβαλλεν *D*, προσέβαλε *H* || σμύρναν] ζε *C*, ζε *D* || 22 ὑποκιστίδος *BH*] ὑποκιστίδος *ACD*, ὑποκισθίδος *FGL*, ὑποκισθίδος *K* || χυλὸν τὲ *C* || χυλὸν ταῦν δὲ οὐ *D* ||

23 ἀπλουστέρα γὰρ οὔσα καὶ τὸ συμφέρον	31 αἰμορραγιῶν τε τῶν ἄνω διαφράγματος
24 ἔχει πολὺ μᾶλλον καὶ προσηγής ἐστ' ἄγαν.	32 ποιεῖν, Παταρικῆς ἢ τὸ κρεῖττον Ποντικῆς
25 Δίδου δὲ πλήθος μικροτάτου μύστρου ποτὲ	33 ῥοὸς καταμίξεις χυλὸν ὡς δραχμᾶς δύο
26 εἰς νύκτα τοῦτο, ποτὲ δ' ἔλαττον ἡμέρας	34 ταῦτόν τ' ἀκακίας τῆς καλῆς καὶ προσφάτου.
27 ἐν τῷ στόματι καὶ διακρατοῦντ' ὀλίγῳ χρόνῳ	35 Μέλλων δ' ἀφαιρεῖν τοῦ πυρὸς τὸ φάρμακον,
28 κέλευε τήκειν καὶ καταπίνειν ἡρέμα.	36 γλυκεῖ διαχέας ταῦτα <τά> δύο μίγματα
29 Εἰ δ' αὐτὸ βούλει κοιλίας ἐφεκτικὸν	37 παράχει κατὰ μικρὸν τοῖς ζέουσ' ἐν τῇ χύτρῳ,
30 τῶν βρουμάτων τε τοῦ στομάχου καὶ πνεύμονος	38 συνεκζέσας τ' ἐπ' ὀλίγον, ἀποτίθου φυγὲν.

DAMOCRATIS FRAGMENTVM IV

<ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΙΝΙΚΟΥ>

(ex Galeni de comp. med. sec. loca libro X [non longe a fine] = vol. XIII p. 349—354 ed. Kuehn = vol. XIII p. 635 sq. ed. Chartier). Lectionum discrepantia adnotata est ex *A* fol. 135^r inf., *B* fol. 184^r, *C* fol. 227^v med., *E* fol. 125^v, *G* fol. 310^v, *H* fol. 284^v, *K* fol. 315^v med., *D* (in folio nullo numero insignito et a recentiore illo scriba scripto), *L* fol. 302^v med.; in *F* hoc fragmentum deest. Codicum *ABCEGHKDL* consensum sic significavi: „codices“.

Conf. Plinium n. h. XXV 87. 88, qui Damocratis verba hoc modo reddidit: „Invenit nuper et Servilius Democrates e primis medentium quam appellavit Hiberida, quamquam ficto nomini inventione eius adsignata carmine. nascitur maxime circa vetera monumenta parietinasque et inculta itinerum. floret semper, folio nasturti, caule cubitali, semine vix ut aspicere possit. radici odor nasturti. usus aestate efficacior et recenti tantum. tunditur difficulter. (88.) Coxendicibus et articulis omnibus cum axungia modica utilissima, viris plurimum quaternis horis, feminis minus dimidio adalligata, ut deinde in balineis descendatur in calidam et postea oleo ac vino perungatur corpus, diebusque vicenis interpositis idem fiat, si qua admonitio doloris supersit. hoc modo rheumatismos omnes sanat occultos. inponitur non in ipsa inflammatione, sed imminuta“.

24 προσηγής ἐστ' editio Basileensis: προσηγής ἐστίν *F*, προσηγής ἐστίν codd. reliqui || 25 μικροτάτου *B*; μακροτάτου lectionem in marg. adscripsit editio Basileensis || 26 νύκτα τοῦ ποτὲ *A* || τοῦτο] τούτου Hermann || δ'] δὲ *CDF* || 27 στόματι καὶ codices] an στόματί τε scribendum? || διακρατοῦντ' Bussemaker] διακρατήσαντα *D*, διακρατοῦν codd. reliqui || 28 τήκειν *A*, τίκειν *B* || καταπίνει *A* || ἡρέμα *D*, ἡμέρα *A* || 29 βούλοι *D* || 30 τε] τὲ *ACDFH*, παρὰ *B* || 31 τὲ *D* || διαφράγματος *CDF*] διαφράγματα *AB*, διαφραγμάτων *GHLK* || 32 παταρικῆς editio Basileensis (conf. fr. XII 416): πάντα (πάν *A*, τί πάντα *D*) ἡπατορικῆς (ἡπαταρικῆς *C*, ἡπαντορικῆς *D*) codices || 33 καταμίξεις *D* || χυλὸν (conf. fr. X 148)] χυλοῦ *DF* || 33—36 ὡς — γλυκεῖ om. *A* || 33 δραχμᾶς *H*] \angle (vel simile compendium) codd. reliqui (praeter *A*) || δύο] ᾗ *H*, ᾗ *K*, α $\bar{\beta}$ *L*, $\bar{\beta}$ (vel β' vel $\bar{\beta}$) codd. reliqui (praeter *A*) || 34 ταυτόν *FK*, ταυτόν *CD* || τ'] τε *BFGHKL*, τὲ *C*, δὲ *D* || 35 μέλλον *B* || δ' ἀφαιρεῖν *FH*] δὲ ἀφαιρεῖν *BDGKL*, διαφέρειν *C* || 36 γλυκεῖ Bussemaker] γλυκὴ codices, γλίκει Hermann || ταῦτα <τά> Hermann] τά *D*, ταῦτα codd. reliqui || 37 παρέχει *D*, παρέχει *F* || τοῖς ζέουσ' ἐν τῇ χύτρῳ scripsi (conf. fr. IX 69)] τῆς ζέουσης χύτρας *B*, τοῖς ζέουσι (ζέουσι *AH*) τῆς χύτρας codd. reliqui || 38 συνεκζέσας τ' scripsi] καὶ συνεκζέσας *BD*, συνεκζέσας codd. reliqui || ἐπ' ὀλίγον *CD* (conf. ad fr. XII 208)] om. codd. reliqui || συνεκζέσας, <εἰτ' ἀποτίθου φυγὲν <καλῶς> Hermann.

Totum illum locum, quo Galenus (vol. XIII p. 349 sqq.) de Iberide refert, exscripsit saeculo sexto Aëtius Amidenus in libro XII cap. 2; quilibet cum nondum graece editus sit, Aëtii verba ab Iano Cornario latine facta adscribam: „*De herba Iberide, quae et cardamine appellatur, eiusque sinapismo.* Quod si vestigium quoddam affectionis relinquatur, herbae Iberidis, quae et cardamine appellatur, radix assumenda est; etenim odorem et saporem ac figuram cardami, hoc est nasturtii, habet. Multa autem ubique nascitur, maxime tamen circa vetera monumenta murosque et circa vias in incultis locis. Folia autem habet nasturtii vere quidem virentia et nasturtio multo maiora; longitudo vero caulis cubiti parvi est aut paulo amplior; aestate florem lacteum promit et tunc sane efficacissima censetur; semen fert quam minimum, atque id ipsum per totum caulem enascitur. Radix vero acerrimum habet odorem et maxime omnium nasturtio similem. Hanc aestate maxime recentem effodito (arida enim vires amittit) et diligenter tundito (tunditur autem difficulter) et axungia veteri modica excipito, ac iuncturae coxae et universo cruri imponito, adalligato ac incumbere sinito mulieribus quidem non infra duas horas, viris autem per quatuor horarum spatium, si possibile sit id perferre; excitat tumores cum ardore et rubore, veluti sinapismus facere solet. Post vero in balneum inducitur, nullo unguento aut smegmate eis illito; ubi vero modicum exudaverint, in solum ob fervorem mordacius desiderare iubeto idque fortiter perferre cogito; morsum enim cum ardore in principio inferre consuevit; deinde educito. Ferme enim semper, quamvis ab aliis fuerint importati, sua sponte pedibus ingredientibus exhibent. Verum a balneo ad oleum multum paucum admodum vinum ammisceto et conquassata illinito ac humore cum aspero panno deterso crus ipsum cum levisimis lanis cooperito. Et sane consuevit hoc ipsum praesidium nullo alio inde auxilio opus habere. Quod si tamen aliquando vestigium affectionis relinquatur, vicenis horis sive diebus interpositis rursus eodem praesidio utaris. Atque hic quidem sinapismi est modus. Caeterum pharmacum ipsum plures quam sperare possis in se complectitur commoditates et cum minori acrimonia eius usus perficitur. Hoc autem utendi modo etiam ad inveteratos capitis dolores omnesque alios diuturnos dolores, quacunque tandem corporis parte constiterint, ad affectiones item aegre solubiles et resolutiones persanandas uti licebit.“

Eundem Galeni locum (vol. XIII p. 349 sqq. ed. Kuehn) in brevius contractum praebet idem Aëtius in libri III cap. 184 (ed. Aldin. 1534): Περὶ τῆς <I>βηρίδος ἥτοι καρδαμαντικῆς, ἣτις καλεῖται καὶ λεπίδιον. τῶν δὲ σφόδρα ἐπωφελῶς φοινισσόντων ἐστὶ καὶ ἡ Ἰβηρίδα (sic) ἢ καὶ καρδαμαντῶν καλουμένη, περὶ ἧς ὁ Γαληνὸς ἐν τῇ περὶ ἰσχυάδος λόγῳ πλείστα γέγραφε. καὶ Ἀρχιγένης δὲ αὐτῇ ἐχρήσατο ἐπὶ σπληνικῶν καὶ ἰσχυαδικῶν. [φησὶ δὲ ἐν τῇ πρὸς Ἀρίστονα (sic) ἐπιστολῇ περὶ αὐτῆς οὕτως ὁ Ἀρχιγένης· Ἐβουλόμην δὲ σε χρῆσασθαι καὶ τῇ βίβλῃ τῆς ἐνθάδε νῦν Ἰβηρίδος καλουμένης· haec non ex Galeno sumpta sunt]. Ἐχει δὲ φύλλα, ὅσον καρδάμου· ἔαρος εὐθαλέστερα, μῆκος δὲ ὅσον πήχεως ἑλάττω (sic). καὶ φύεται μὲν ἐν ἀγεωργήτοις τόποις, θεωρίας (scr. θέρους) δὲ γαλακτικῶν ἀνθος προβάλλει, καὶ τότε δραστηκώτατον. βίβλαι δὲ ὀδύθασιν, ὅσον καρδάμου. τὰς βίβλας οὖν λαβὼν τῇ εἰρημένῳ καιρῷ καὶ κόψας ἐπιμελῶς (εἰσὶ γὰρ δυσλέαντοι) καὶ λίπος ὕδρος τεταριγευμένου ἐπιβαλὼν εἰς ὅσον ἐμπλαστρώδες γενέσθαι κατάπλασμα μὴ ἔλασσον ὥρων δ'. ἔπειτα εἰς θερμὸν βαλανεῖον εἰσελθὼν ἀνάλειφος (sic) μετ' ὀλίγην περινότιον τοῦ σώματος ἐμβάσει· δητικωτέρας ἐνδιάτριβε, ἐξελεθὼν δὲ σινελαίφω λιπαρῷ περιαντληθεὶς καὶ περιμαζάμενος σκέπε τὸ ἰσχυῖον ἕρπυς καθαροῦς· σιναπισμοῦ μὲν ὁ τρόπος, τὰς δὲ τῆς ὠφέλειας ἀπιβίας μελίζονας ἔχει διὰ τὸ φαρμακωδέστερον καὶ μετὰ ἡσσανος ἐπιμελεῖσθαι δόξωσιν.

Ex hoc Aëtii (III 184) capite hausit insipidus interpolator Dioscoridis II cap. 205 (ed. Sprengel), ubi haec leguntur: Ἰβηρίς, ἥτοι καρδαμαντικῆ, ἔχει τὰ φύλλα παρόμοια καρδάμῳ, ἐν ἔαρι εὐθαλέστερα· μῆκος δὲ ὅσον πηχυαῖον ἢ ἑλάττω. φύεται δὲ ἐν ἀγεωργήτοις τόποις. θέρους δὲ γαλακτικῶν ἀνθος προβάλλει, καὶ τότε ἐστὶ δραστηκώτερον. ἔχει δὲ δύο βίβλας παρομοίας καρδάμῳ, θερμαντικὰς καὶ καυστικὰς· αὐτὰ γὰρ αἱ βίβλαι ἀγαθαὶ πρὸς ἰσχυαδικούς σὺν λίπους ὕδρος τεταριγευμένου (sic), ὡς ἐμπλαστρώδες γενέσθαι κατάπλασμα μέχρις ὥρων τεττάρων· ἔπειτα ἐν βαλανείῳ ἐμβιβαζέσθω καὶ ελαίφω μετ' ἕρου τοῖς τόποις ἐπιχρίεσθω.

Galen. vol. XIII p. 349 sqq.: Ἄῤῥῃ ὑπὸ Δαμοκράτους^ε γεγραμμένη θεραπεία τῶν ἰσχυαδικῶν διὰ τῆς Ἰβηρίδος^δ.

^εἘπιγράφεται βιβλίον Δαμοκράτους κλινικός^ε, ἐν ᾧ διὰ μέτρων ἰαμβικῶν, ὡς εἶπε, περὶ τῶν^ε τριῶν διαλέγεται φαρμάκων· πρῶτος μὲν τοῦ διὰ τῆς βοτάνης, ἣν καὶ αὐτὸς Ἰβηρίδα καλεῖ, τοῦ δευτέρου δὲ τοῦ διὰ

^α GL in margine praefigunt: κα(φάλιον ἰα.), item K: καρ. ἰα^{ον}, om. B (in cuius margine scriptum est: δημοκράτους) et CD; de reliquis codicibus nihil compertum habeo || ^β αἱ L || ^γ δημοκράτους B || ^δ ἰβηρίδος A, ἰβηρίδος HK || ^ε κλινικός] ἑλληνικῶς E || ^ε τῶν om. E || ^ε πρῶτον E ||

σπέρματος ἀνωδύνου, τρίτου δὲ καθαρτικοῦ ἢ καλούμενου ὑπ' αὐτοῦ ἱεράς^k. Περὶ πρώτης οὖν τῆς τῶν ἰσχυαδικῶν θεραπειᾶς^m ἔγραψεν ἐν τῷ βιβλιδίῳ ταῦτα· Ἐν Ἰβηρίᾳ φησὶν ἰατρὸν τινα φίλον ἑαυτοῦ θεραπεύθηναί τε διὰ τῆς βοτάνης, ἣν, ὡς ῥ' ἔφη, αὐτὸς ὁ Δαμοκράτης Ἰβηρίδα καλεῖ, μαθὼν μὲν αὐτοπτικῶς τὴν βοτάνην, ὄνομα δ' οὐδὲν ἀκούσας αὐτῆς, ὅτι μὴδ' ἴδ' διδάσκων ἤπίστατο. Δι' ὧν δὲ γράφει γνωρισμάτων ἔοικε τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὀνομαζομένην λεπίδιονⁿ Ἰβηρίδα καλεῖν ἀπὸ τῆς χώρας, ἐν ἣν θεραπευθεὶς ἔτυχεν ὁ φίλος αὐτοῦ· γράφει δ' ἴ αὐτοῦ τὰ γνωρίσματα διὰ τῶν ἰαμβῶν·

1 Φύεται δὲ πολλή πανταχοῦ, μάλιστα δὲ	10 κρύους γενομένου φρυγανώδης τάλλα μὲν
2 παρὰ τοῖς παλαιαῖς μνήμασι τοίχοισί τε	11 τὸ φύλλον ἀποβάλλη τε, καὶ μαραίνεται,
3 καὶ ταῖς ὁδοῖσι ταῖς πάλαι τετριμμέναις,	12 πρὸς τῇ δὲ ῥίζῃ προσπεφύκασιν τινα.
4 παρ' αἷς γεωργός λήϊ' οὐ ποτ' ἤρωσεν.	13 Φέρεται δ' ὁ καυλὸς ἐν θέρει λεπτόν πάνυ
5 Ἄει δὲ θάλλει φύλλ' ἔχουσα καρδάμου·	14 πολύχοον ἄνθος, τῇ χροῖα γαλακτινόν.
6 ἔαρος μὲν εὐθαλή τε καὶ μεῖζω πολύ·	15 Εἴτ' ἐπακολουθεῖ παντελῶς τούτῳ βραχὺ
7 καυλῷ δὲ ταύτης, ὄντι μῆκος πήχεως	16 σπέρμ', ὡς ἀκριβῶς αὐτὸ μὴδ' ὄραν τινα.
8 μικρῷ τ' ἑλάττω καὶ πάλιν μικρῷ πλέον,	17 Ἡ ῥίζα δ' ὁσμὴν <ῥινί> δριμυτάτην ἔχει
9 θέρους περιέκται· λεπίδιον, μέχρι περ ἂν	18 μάλιστα πάντων καρδάμῳ προσεμφερῆ.

h καθαρτικῆς A, τοῦ καθαρτικοῦ L || i καλούμενης A || k ἱεράς A || l τὴν C || m θεραπειᾶν C, θεραπειᾶς δὲ HK || n βιβλιδίῳ ταῦτα· Ἐν Ἰβηρίᾳ φησὶν scripsi (atque ταῦτα· scripsit iam Chartier) | βιβλίῳ ταύτη· ἐν Ἰβηρίᾳ φησὶν τὸν A, βιβλιδίῳ· ταύτην ἐν Ἰβηρίᾳ φησὶν B, βιβλιδίῳ· ταύτην Ἰβηρίᾳ φησὶν CE, βιβλιδίῳ (βιβλιδίῳ· L) ταύτην (ταύτην· G) ἐν Ἰβηρίᾳ φησὶν GL, βιβλιδίῳ· ταύτην ἐν Ἰβηρίᾳ φησὶν HKD || o τεθεραπευμέναι L || p ὡς om. C || q δ' οὐδὲν | δὲ οὐδὲν CEG, δὲ μὴ δὲν AB, δὲ μὴδὲν HKD || r μὴδ' BK, μὴδὲ E || s ad λεπίδιον (sic in textu) HD in marg. adscriptum habent: τὸ ἀγριοκάρδαμον; K in ipso textu habet: τὸ ἀγριοκάρδαμον λεπίδιον || t δ' A | δὲ codd. reliqui ||

1 πολλὰ B || 2 παρὰ om. A || μνήμασι B | μνήμασι codd. reliqui || τοίχοισί τε | τοίχοις εἴτε C, τοίχοις ἢ E || 3 ὁδοῖσι ταῖς GHK | ὁδοῖσι ταῖς L, ὁδοῖσι καὶ ταῖς AB, ὁδοῖς ἢ καὶ ταῖς CE || 4 λήϊ' οὐ ποτ' ἤρωσεν Hermann | τὰ λήϊ' οὐ ποτ' ἤρωσεν B, ταληκίουποτήρος ἕνα C, τὰ ληκί (ταληκί EH, ταληκί D, ταλικῆ AK) ὀσποτ' ἤρωσεν EGHKDL || 5 inde ab hoc versu recte divisi sunt trimetri in GL || αἰεὶ δὲ | αἰεὶ A, ἢ δὲ C, ἀήδεα (sic) E || φύλλ' | φύλλ' B, φύλλα codd. reliqui || 6 inde ab hoc versu recte divisi sunt trimetri in DHK || versus 6—31 recte divisi sunt in B || 6 ἔαρος BL, ἔαρ D || μὲν εὐθαλή τε καὶ μεῖζω πολὺ Chartier (conf. Aetium III 184 εὐθαλέστερα et Aetium XII 2: virentia et nasturtio multo maiora) | μὲν (μὲν KD, μέρος B) γ' (γὰρ E) ἀνθεῖ τε (τὲ CE) καὶ μὴ δὲ πολὺ (πάλω A) codices || 7 καυλῷ δὲ ταύτης scripsi | καλῷ δὲ αὐτῆς A, καυλῶδες αὐτῆς E, καυλῷ δὲ αὐτῆς codd. reliqui, καυλῷ δ' ἑαυτῆς Hermann; καυλῷ δ' <ἐπ> αὐτῆς scribere nolui || πήχεως CEHL, παχέως A || 8 initio μικρῷ | μῆκος B || τὲ ἐλάττω CE || 9 ἂν codices | an αὐ scribendum (conf. fr. XII 78 sq.)? || versum 10 habent ABCE, om. GHKDL || 10 φρυγανώδη Aldina || τάλλα AE || 11 τὸ φύλλον ABGHKDL | τὸ φύλλ' C, τὰ φύλλα E, τὰ φύλλα <δ> Hermann || ἀποβάλλη τε vix scribere ausus sum, quoniam μαραίνεται sequitur | ἀποβάλλη τε AK, ἀποβάλλη τε HD, ἀποβάλλει τε BCG, ἀποβάλλει τε L (quod erunt qui ita defendant, ut v. 9 αὐ scribant), ἀποβάλλεται E || 12 τῇ δὲ | τῆδε D, δὲ τῇ CE || προσπεφύκασιν B | προσπεφύκασιν CG, προσπεφύκασιν AEH, προσφύκασιν KD, πεφύκασιν L | τινὰ AEHKD || 14 πολύχοον Ernestus Meyer (Geschichte der Botanik II, Regimontii 1855, p. 43) | πολύχοον codices || τῇ sic (praeter consuetudinem) D || χροῖα AE || γαλακτινόν C, γαλακτινόν E || 15 Εἴτ' | εἴτε C, εἴτα δ' E || τούτῳ AB: τούτου CE, τοῦτο GHKDL || 16 σπέρμ', ὡς scripsi (conf. fr. IV 35. XII 483. V 80. 82. VIII 49. 75. 92. XII 503. XIII 68. V 96; XI 148. IV 16. VIII 76. XII 339. 429; Plin. n. h. XXV 87: 'semine vix ut aspici possit') | σπέρματος δ' C, σπέρματος (conf. fr. II 34—35. XII 84—85. 337. 428) codd. reliqui, σπέρμα τι Bussemaker (perperam) || μὴδ' D | μὴδ' codd. reliqui || τινὰ AEHKD || 17 δ' A | δὲ

Διὰ τούτων μὲν ἐδήλωσε τήν α ἰδέαν τῆς βοτάνης· ἐφεξῆς δὲ τὴν χρῆσιν αὐτῆς διὰ τῶνδε·

19 Ταύτην ὀρύξας καὶ λαβῶν πλήθος πολὺ
20 (θέρους μάλιστα δ' ἐστὶ πρακτικωτάτη
21 καὶ πρόσφατος· ξηρὰ γὰρ ἀδρανῆς τυγχάνει)
22 κόψας <τ'> ἐπιμελῶς (ἔστι γὰρ καὶ δύσκοπος)
23 ἀξουγγίῳ λίπανον ὀλίγῳ παντελῶς·
24 ἔπειτ' ἐπιθεῖς κοτύλῃ τε καὶ παντὶ σκέλει
25 δήσας τ' ἄφες ὥρας μὴ μένειν ἐπὶ πλείονας
26 γυναιξὶ δυοῖν μὲν, ἀνδράσιν δὲ τεττάρων.
27 Εἴτ' εἰς βαλανεῖον εἴσαγ' αὐτούς, μῆθεν
28 μῆτε προαλείψας μῆτε χρίσας σμήγματι·

29 μικρᾶς δὲ νοτίδος γενομένης εἰς τὴν μακρὰν
30 καθεῖς κράτησον· ἐπιφέρει γὰρ πολλάκις
31 δηγμόν φέροντ' αἰσθησιν ἐνθερμόν τινα.
32 Μικρὸν δ' ἀποβρέξας ἐκτὸς αὐτοὺς ἔξαγε·
33 κἂν ὡς πολλῶν χερσὶν εἰσκεκομισμένοι,
34 ἰδίοις ἕκαστος ἐξελεύσεται ποσί.
35 Μίξας δ' ἐλαίῳ δαψιλεῖ βραχὺν πάνυ
36 οἶνον ἀνάκοπτε καὶ συνάλειψ' αὐτοὺς ὄλους·
37 ἄρας τ' ὀθονίοις ἱκμάδ' ἄπασαν καὶ λίπος
38 σκέπασσον τὸ κῶλον κουφοτάτοις ἐριδίοις·
39 τἄλλα τε κέλευε πάντα πράττειν, ὅσα θέλει,
40 ἐν τοῖς συνήθεσιν ὄντα καὶ τοῖς ἡδέσι·

BCEGD, καὶ *HKL* || ὁσμὴν *D* || <βνι> addidit Hermann || a ἐδήλωσε τήν] ἐδήλωσεν *A* || 20 ἐστὶ *BC* || πρακτικωτάτη codices (conf. Galen. vol. XII p. 6, 14 ed. Kuehn)] δραστηκωτάτη (conf. fr. V 7. IX 37. X 13. XI 62. 120. 154. 186. 189. XII 290. XIII 52) scribere nolui, quamquam apud Aëtium III 184 legitur: θέρους... δραστηκωτάτων || versus 21. 23. 25. 27. 29. 31. 33. 35. 37. 39. 41. 43 (hic versus in contextu omissus, sed in margine additus est). 45. 47 non suo loco, sed post versum 46 demum leguntur in *D* (quippe in cuius archetypo versus binis columnis scripti fuisse videantur) || 21 καὶ codices (conf. Plin. l. c.)] ἢ Hermann || ἀφάνης *HKL* || τυγχάνει] ὑπάρχει *E* || 22 <τ'> addidi (conf. Aëtium III 184: καὶ κόψας ἐπιμελῶς et eundem Aëtium XII 2: 'et diligenter tundito'), <δ'> addidit editio Basileensis || δύσκοπος *C* || 23 ἀξουγγίῳ *E*, ἀξουγγίῳ *D* || ὀλίγον *A* || 24 ἔπειτ' (conf. fr. VI 18. VII 18) ἐπιθεῖς scripsi] εἴτ' ἐπιθεῖς codices || κοτύλου *HKL* || τὰ *ABCEH* || 25 τ' om. *CE* || ὥρας μὴ μένειν] μὴ μένειν ὥρας *B* || ἐπὶ (conf. fr. XIII 117. IX 51. X 31. XI 86. XII 171; IX 137. 142. XII 503. III 14. 38. XII 96. 205. 208. XIII 149. 153. V 81. X 30. 99; XIII 110) πλείονας scripsi Plinio obsecutus (conf. Plin. n. h. XXV 88: 'viris plurimum quaternis horis, feminis minus dimidio adalligata'; interpolator Dioscoridis II 205 casu dedit haec: μέχρις ὥρων τεττάρων)] ἐλάττονας codices (vitiō antiquo, quod iam Aëtius apud Galenum legit; etenim Aëtius III 184 haec habet: μὴ ἔλασσον ὥρων δ', idem Aëtius XII 2 haec: 'mulieribus quidem non infra duas horas, viris autem per quatuor horarum spatium, si possibile sit id perferre; excitat tumores cum ardore et rubore, veluti sinapis facere solet'.) || 26 δυοῖν μὲν scripsi (conf. fr. XIII 176)] μὲν δυοῖν *ABGHKD*, μὲν δυοῖν *CL*, μὲν δύο *E*, μὲν δύο Aldina || ἀνδράσι *ACEGHKD* || τεσσάρων *C*, τέτταρας *E* || post versum 26 tres fere versus videntur periisse, quorum argumentum servavit Aëtius XII 2 verbis a me ad v. 25 perscriptis || 27 εἴσαγ' Hermann] εἴσαγον *A*, εἴσαγων codd. reliqui || μῆθεν *B*, μῆθ' ἐν *C* || 28 προαλείψας *C*] προαλείψης *E*, προαλείψας αὐτούς codd. reliqui || χρίσας *HK*, χρίσης *E* || σμήγματι *BEL*, σμήγματα *C* || 29 μικρᾶς *L* || γενομένης *B* || εἰς τὴν μακρὰν (in quo corruptela videtur latere)] μακρᾶς *A*; εἰς τὴν μάκτραν Henricus Stephanus in Thesaurō Didotiano V p. 520 (invito metro); Aëtius XII 2 haec habet: 'ubi vero modicum exudaverint, in solium ob fervorem mordacius desiderare iubeto idque fortiter perferre cogito', idem Aëtius III 184 haec: ἐμβάσαι: δηκτικωτέρᾳ ἐνδιάτριβε || 30 γὰρ] γὰρ δηγμόν *B* || 31 δηγμόν *A* || φέροντα codices || ἐνθερμόν τινα *C* || 32 inde ab hoc versu omnia tamquam prosa oratio scripta sunt in *B*, sed non raro versus finis puncto significatus est || ἐκτὸς αὐτοὺς ἔξαγε (vel ἔξαγ' αὐτοὺς ἐκ δόμων) Hermann] ἔξαγε αὐτοὺς ἔξωθεν (ἔξωθεν *D*) codices; hic locus nondum persanatus videtur; ἔξαγ' αὐτοὺς ἐνδοθεν scribere nolui || 33 καὶ ἐπὶ ὡς ὑπὸ πολλῶν *E* || χερσὶ κεκομισμένοι: *GHKD*, χερσὶ κεκομισμένοι: *L* || 35 βραχὺ *EK* || 36 οἶνον *E* || ἀνάκοπται (sic) *D*¹ || συνάλειψε codices || αὐτοὺς] αὐτὸ *A* || 37 τ'] τε *E*, om. *C* || ἱκμάδ' ἄπασαν *BCGKL*; ἱάμα δ' ἄπασα *A*, ἔνωσον δ' ἄπασα *E*, ἱκμα δ' ἄπασαν *HD* || 38 ἐριδίοις *GHKDL* || 39 τἄλλα *BC*: τἄλλα *AEGHDL*, τ' ἄλλα *K* || τὰ *ABCEH* || κελεύει *E* || θέλει (quod num recte traditum sit, valde dubito)] θέλοι: *L*, θέλεις Hermann, θέλοισ editio Basileensis || 40 συνήθεσ' scribere nolui || ἡδέσειν *AE*, ἡδέσει (*H*) ||

- 41 τὸ γὰρ βοήθημ' αὐτοτελὲς ὄν τυγχάνει, | 45 ἂν δὲ καταλειφθῆ τοῦ πάθους ἔτ' ἔχιον,
 42 οὐ χρήζον ἄλλου συλλαβέσθ' αὐτῷ τινος. | 46 ἅπαν ἐπαλείφεις αὐτὸ χρίσει δευτέρᾳ,
 43 Κἂν μὲν δίχα πόνου διαμένωσιν, ὃ γίγνεται | 47 μέσας διαλειπὼν ἡμέρας ὡς εἴκοσι.
 44 τὰ πολλά, χαίρων προσκύνει τὸ ριζίον.

Τούτῳ τῇ τρόπῳ τῆς χρήσεως^a καὶ κεφαλαγίας χρονίας^b καὶ ἄλλα πάντα καθ' ὅτι ἂν ἢ μέρος^c ἀλγήματα χρόνια^d καὶ δυσλότους διαθέσεις καὶ παραλύσεις τεθεραπευμένα φησί^e. καὶ ὅλως ἐφ' ὧν οἱ ἄλλοι χρόνται τῷ καλουμένῳ συναπισμῷ^f καὶ τῷ διὰ θαψίας^h βοηθήματι, διὰ τῆς^f βοτανῆς ταύτης ἐξιάσθαι φησίⁱ.

Περὶ τῆς Ἰβηρίδος ταύτης καὶ ὁ Ἀρχιγέννης λέγει, ὀνομάζονκ αὐτὴν^l λεπίδιον ἐν τῷ δευτέρῳ^m τῶν κατὰ γένος φαρμάκων, ἀρμόζειν δ' ἢ αὐτὴν σπληνικοῖς καὶ ισχιαδικοῖς^o λέγει. — Πρὸς^p ισχιάδας καὶ ψυγμοῦς^q Ὑγιεινοῦ Ἰππάρχου^r: βοτάνην Ἰβηρίδα, ἣν τινες^s καλοῦσι λεπίδιον ἢ ἀγριοκάρδαμον, ἀνελόμενος τὴν ῥίζαν αὐτῆς κόφον, καὶ^t στέατι^u χοιρείῳ^v συμμαλάξας^w εἰς τρόπον ἐμπλάσματος ἐπιτίθει κατὰ τοῦ ἀλγοῦντος τόπου^x ἐφ' ὧρας^z τρεῖς^a, εἶτα πέμπει εἰς βαλανεῖον. Τὸ αὐτὸ ἀπαλλάττει^b καὶ παλαιάς^c κεφαλαγίας ἐν^d ὁμοίᾳ χρήσει, ἣν Δαμοκράτης ὁ ἰατρός διὰ στίχων ἔγραψε^e.

DAMOCRATIS FRAGMENTVM VIII

DE MALAGMATIS

(ex Galeni de comp. med. sec. loca libro VIII extremo = vol. XIII p. 220—227 ed. Kuehn = vol. XIII p. 593—594 ed. Chartier). Lectionum discrepantia adnotata est ex *A* fol. 120^v inf., *B* fol. 169^r inf., *C* fol. 212^v inf., *D* fol. 366, *E* fol. 83^v inf., *F* fol. 242^v, *G* fol. 274^v inf., *H* fol. 261^v inf., *K* fol. 284^v, *L* fol. 276^v med. Codicum *ABCDEFGHIKL* consensum sic significavi: „codices“.

41 βοήθημα codices || 42 χρήζων *L* || συλλαβέσθ'] συμβαλέσθαι *L*, συλλαβέσθαι codd. reliqui, συμβαλέσθ' Hermann || αὐτό (vel αὐτό) *BCE* || τινός (vel τινός) *ACEHL* || 43 διαμένωσιν codices] διαμένωσ' Hermann (probabiliter) || γίγνεται *ABGHKDL*: γίνονται *CE* || 44 προσκύνει *C* || 45 καταλυφθῆ *H*, καταληφθῆ *D* || ἔτ' ἔχιον scripsi] ἔχνος ὄντι *AL*; ἔχνος ὄντι *BG*; ἔχνος ὄν τι *K*; ἔχνος ὄν τι *H*; ἔχνος ὄν, τι *D*; ἔχνος ὄν, τι *C*; ἔχνος ὄντι *E*; ἔχνος τι <που> Hermann; ἔχνος γ' ἔτι Bussemaker || 46 ἅπαντα *B* || ἐπαλείφεις *GHKDL*] ἀπαλείφεις *AE*, ἀπ' ἀλείφεις *B*, ἀπολείφεις *C* || χρίσει *CL*] χρήσει *E*, χρήσει codd. reliqui || 47 διαλειπὼν *AHKL*, διαλείπων *E* || εἴκοσιν *BD*, ἔ *CL* ||

^a χρήσεως *L* || ^b χρονίους *A* || ^c καθ' ὅτι ἂν ἢ μέρος Chartier] καθ' ὅλην εὐήμερον *A*, καθ' ὅτι εὐήμερος *EH*, καθ' ὅτι εὐήμερος codd. reliqui || ^d χρονίας *B* || ^e φησὶν *GKD* || ^f verba τῷ — τῆς om. *A* || ^g συναπισμῷ *B* || ^h διαθαψίας *BK*, διὰ τῆς θαψίας *CE* || ⁱ ἐξιάσθαι φησὶν *AB*, ἐξιάσθαι φησὶ codd. reliqui || ^k ὀνομάζον *K*, ὀνομάζον (sic) *D*¹ || ^l αὐτὴν *D* verbo ταύτην supra eraso a *D*¹, ταύτην *B* || ^m β' (vel β̄) *ABEH* || ⁿ δὲ *E* || ^o ἐσχαδικοῖς *A* || ^p ισχιαδικοῖς λέγει γὰρ πρὸς *C* || ^q χυμοῦς *C* || ^r Ἰππάρχου *L* || ^s ἣν τινες *AELD* || ^t καὶ om. *B* || ^u στέατος *KD* || ^v χοιρείῳ *L* || ^w συμμαλάξας *C*, συμμαλάξας αὐτὴν *E* || ^x κατὰ τὸν τοῦ ἀλγίματος τόπον *B* || ^y ἐπὶ codices || ^z ὧρας] ἡμέρας *B* || ^a γ *CL* || ^b ἀπαλλάσσει *ABE* || ^c παλαιάς] πάσας *B* || ^d ἐν] καὶ τῇ *B* || ^e ἔγραψε *A*.

^aΤὰ ὑπὸ Δαμοκράτους μαλάγματα γεγραμμένα πρὸς ἦπαρ καὶ ὑποχόνδριον· τινὰ δ' αὐτῶν καὶ πρὸς ἄλλην τὴν γαστέρα καὶ τὸν σπλῆνα.

<p>1 Ὑποχονδρίοις δὲ τοῖς πεπονθόσιιν θέλων
2 διὰ στομάχου κάκωσιν ἢ τῆς κοιλίας
3 τῶν ἐντέρων τε καὶ κόλου τοῦ θ' ἦπατος
4 ἄλλου θ' ὁμοίως κυρίου σπλάγγνου τινὸς
5 μάλαγμ' ἐπιριπτεῖν, τοῦτο πρῶτον σκευάσας
6 ἔμπροσθεν ἕξεις· προσφάτως γάρ γενόμενον
7 ἔλαττον ἔσται τοῖς νοσοῦσι χρήσιμον.
8 Ἔστιν δὲ κηροῦ Ποντικοῦ λίτραι δύο,
9 ἀμμωνιακοῦ <τε> θυμιάματος μία,
10 τερμινθίνης τε τῆς πεφρυγμένης μία,</p> | <p>11 καὶ τῆς πιτυίνης τῆς κεκαυμένης μία,
12 λίτρας δὲ τὸ τρίτον καρδαμώμου σπέρματος,
13 ξηρᾶς κυπεύρου ταυτό, <καὶ> σμύρνης ἴσον,
14 ἴσον θ' ἐνὶ τούτων ἱερωῶς λευκῆς σταθμῶ,
15 κεκαθαρμένης τε Κελτικῆς δὴ οὐγγίαι
16 <νάρδου>, κρόκου <μὲν> οὐγγία μί' ἡμισυ,
17 ἕξ δὲ μελιώτου πρὸς τε ταύταις αὐ δύο
18 (τὸ δ' Ἀττικὸν μελιώτον αἰρετώτερον),
19 κυπρίνου δ' ἐλαίου προσφάτου λίτραι δύο.
20 Κύπρινον μὲν οὐ καὶ ἄλλα τρηκτὰ μίγματα</p> |
|---|--|

^a A praefigit hoc: δαμοκράτους; B in marg. haec habet: δαμοκράτους ἰα. Codices AFGHKL praefigit: κεφ(άλαιον) [vel omisso hoc vocabulo] ια', om. CDE || ^b verba ὑποχόνδριον — σπλῆνα om. A || ^c ὑποχόνδριον GHKL | ὑποχόνδρια BCDEF || ^d δὲ codices (praeter A) || ^e καὶ om. D || ^f τὸν] τὴν GL, πρὸς τὸν E ||

1 δὲ CDE] τὲ ABFHK, τὲ GL || πεπονθόσιιν Kuehn] ἐπιπεπονθόσι L, πεπονθόσι codd. reliqui || θέλων DE] om. codd. reliqui || 3 τε L] τὲ codd. reliqui || κόλου DE] κόλου C, τοῦ κόλου codd. reliqui || θ'] τε codices || 4 θ'] τε AEH, τὲ codd. reliqui || κυρίως CL || 5 μάλαγμα codices || ἐπιριπτεῖν scripsi (conf. fr. IX 92. 129) | ἐπιρρίπτειν codices; post hoc verbum orationem fortiter interpunctam habent AEFHK || 6 ἕξεις scripsi dubitanter (conf. fr. II 5. XII 407. 447. 61. 1) | αὐτῶ CDE, αὐτό codd. reliqui || γάρ γενόμενον] γενέσθαι A || 8 Ἔστιν Bussemaker] ἔσται D, ἔστι codd. reliqui || λι' BK, λ' (vel simile compendium) DF || δύο] α D, β codd. reliqui || 9 <τε> addidi || μία scripsi | λίτρα (λ' vel simile compendium BDFK) μία (α CDFGKL) codices || 10 τερμιν D || τε L] τὲ codd. reliqui || πεφρυγμένης L || μία scripsi | λίτρα (λ' vel simile compendium BDFK) μία (α BCDFGKL) codices; λίτρα Aldina || 11 πιτυίνης τῆς] πιτυίνης τὲ τῆς A, πιτυίνης τῆς D, πιτυίνης τῆς F, πιτυίνης E || μία scripsi | λίτρα (λ' vel simile compendium BDFK) μία (α BCDFGKL) codices; λίτρα Aldina || 12 καρδαμῶ D, καρδαμώμω H || σπέρμ D, σπέρμα E || 13 κυπεύρου C] κ' F, κηπέρου B, κηπέρωσ K, κηπέρου codd. reliqui || ταυτό] ταῦτον ADEFHK, ταῦτον BCGL || <καὶ> σμύρνης Bussemaker] σμύρνης (ζζ C, ζζ D, σμύρνας E) τὸ codices; σμύρνης <μέρος> scribere nolui || ἴσον CDE] ἴσον codd. reliqui || 14 ἴσον CDE] ἴσον codd. reliqui || θ'] τε L, τὲ codd. reliqui || σταθμῶ CDE: σταθμῶν codd. reliqui (conf. fr. XI 28) || 15 τε L] τὲ codd. reliqui || δὴ οὐγγίαι scripsi | C β A, οὐ¹ (et sic fere constanter C) β C, Γο (vel simile compendium) β codd. reliqui || 16 sic scripsi (conf. fr. XII 137. 229—230. 308. 184) | κρόκου Γο μία η' A, κρόκου Γο α ξ (vel similia compendia) codd. reliqui || 17 μελιώ¹ (sic) D || πρὸς τε ταύταις αὐ scripsi dubitanter (conf. fr. XII 392) | πρὸς ἀπογαίταις C, πρὸς ἀπό γε τὰς D, προσἀπό γε τὰς E, πρὸς αὐ γε τὰς codd. reliqui; aliae viae emendandi patent || 18 δ'] δὲ codices || ἐρετώτερον D || 19 δ'] δὲ codices || λίτραι] λ' (vel simile compendium) BDFK, om. C || δύο] om. C, β (vel β) codd. reliqui || 20 κυπρίνου L || ἄλλα ADE, τὰ ἄλλα codd. reliqui || τρηκτὰ BDFGHK ||

21 ἔφει φλογὶ κούφῃ, <ψῦξον>, εἶθ' οὕτω ξύσον·
 22 τὰ δὲ λοιπὰ κόψας σῆσον, εἶτ' οἶνω καλῶ
 23 φύρασον, εἶτα νύκτα χημέραν μίαν
 24 ἄφες τὸν οἶνον ἀναπιεῖν τὰ μίγματα,
 25 χεῖράς τ' ἀλείψας τῇ κυπρίνῃ τὰ φάρμακα
 26 ἅπαντα μίξας ἐν θυεῖα πλατυτέρα
 27 οὕτως ἀποτίθου, δέρμασι μαλακοῖς σκέπων.

Ἄλλο^a μάλαγμα Δαμοκράτους^b.

28 Πρὸς ταῦτα ποιοῦν ἕτερον. Ἄν χρόνον λάβῃ
 29 τὰ πάθη φόβους ἔχοντα τοὺς καχεξίας,
 30 τοῦτ' ὠφελεῖ καὶ μᾶλλον, ὅσα μὴ πνεύμασι
 31 τὰ σπλάγγνα βλάπτει φλεγμοναῖς <τε> μακρο-
 τέραις·

32 πυκνῶς γὰρ δξύνοντα μετὰ πόνων σφοδρῶν
 33 καὶ σκληρῶν σκίρρων τε δυσλύτους φόβους,
 34 τούτων λύει γε τὰς κατασκευὰς ταχύ.
 35 Σκεύαζε δ' οὕτω· Τῆς καλῆς τερμινθίνης
 36 λίτρας δύο ἥμισυ, Ποντικοῦ κηροῦ τ' ἴσον,
 37 κεκαθαρμένης δὲ τήλεως λίτραν μίαν,
 38 γίτρου τε ταῦτό, καὶ πάνακος λίτραν μίαν,
 39 πάλιν <τ'> ἀνίσου σπέρματος λίτραν μίαν,
 40 μόσχου λίπους τε <τοῦ> κεκαθαρμένου μίαν,
 41 καὶ ταῦτό λευκῆς ἱρεως κεκομμένης,
 42 ὄξους δὲ κυάθους <ὡς> δύο ἥμισυ βραχύ,
 43 μέλιτος δύο λίτρας Ἀττικοῦ τοῦ προσφάτου·
 44 ἀμμωνιακοῦ <δὲ> θυμιάματος μίαν

21 ἔφει scripsi] ἔφων CE, ἔφει D, ἔφει codd. reliqui, ἔφει Aldina || κούφῃ D || <ψῦξον> addidi dubitanter (conf. fr. XI 150. 173) || οὕτως ABDEHK || ξύσον D || 22 δὲ om. D || σῆσας DE || εἶτα codices || 23 καὶ χημέραν codices || μίαν] ᾧ L || 24 ἀναπιεῖν E || 25 χεῖράς τ'] χεῖρας τὲ F, χεῖρας τε L, χεῖρας τὲ codd. reliqui || 26 θυεῖα CEL: θυεῖα AB, θυεῖα D, θυεῖα FGHK || 27 ἀποτίθου L || δέρμασι B, δέρμασι δὲ D || σκέπων scripsi] σκεπάσας AB et codicis G corrector recens, σκέπει CDEG¹KL, σκεπάσασαν F, σκέπ cum signo lacunae H || ᾧ ἄλλο om. D || ^b δαμοκράτους ABCDE: δαμοκράτους F, τοῦ αὐτοῦ GHKL || 28 ταῦτα G: τὰ αὐτὰ CDE, ταῦτα codd. reliqui || ποιοῦν (ποιῶν F): ἕτερον ἂν (ita ut verba πρὸς ταῦτα ποιοῦν cum inscriptione conectantur) codices tantum non omnes || 29 τὰ πάθη χρόνους C, τὸ πάθημα φόβους D || τούς] τὰς A, τῆς D || 30 τοῦτω D, τοῦτ' F || ὠφελεῖ καὶ scripsi (conf. fr. X 112. II 10. XI 155)] ὠφελεῖται BCDE, ὠφελεῖ τὲ AFGHK, ὠφελεῖ τε L || πνεύμασιν B, πνεύματα D || 31 βλάπτει] φυλάττει C || φλεγμοναῖς C || <τε> addidi; cave φλεγμοναῖσι μακροτέραις scribas || μικροτέραις A, μακροτέρας C || 32 δξύνονται C || 33 σκληρῶν A, σκληρῶν E || σκίρρων scripsi] καὶ σκίρρων CD, καὶ σκίρων BFGHKL, καὶ σκίρων E, τε καὶ σκίρων A || τε L] τὲ CDEFGHK, τὲ καὶ B, καὶ A || δυσλήτους B, δυσλοῖτους K, διλύτους L, δυσλύτων D || 34 τούτων λύει γε scripsi dubitanter] λύει δ' αὐτῶν codices || 35 Σκεύαζε δ' οὕτω om. C || δ'] δὲ D || οὕτω L] οὕτως codd. reliqui (praeter C) || 36 λίτρας] β B, λ' vel simile compendium DGKL || δύο] β (vel β) codices || ἥμισυ AEHL] § (vel simile compendium) codd. reliqui || τ' ἴσον scripsi] τὸ ἴσον CDE, τὸ ἴσον codd. reliqui || 37 δὲ om. D || τήλεως D || λίτραν] λ' (vel simile compendium) DFK || μίαν] ᾧ BCFGKL, ᾧ D || 38 τε L] τὲ codd. reliqui || ταῦτό] αὐτό BC, τὸ αὐτό codd. reliqui || λίτραν μίαν om. E || λίτραν] λ' (vel simile compendium) DFK || μίαν AH] ᾧ BCFGKL || versus 39. 40 habent ABCDEF, om. GHKL || 39 πάλιν <τ'> Bussemaker (conf. fr. IX 133. XI 27. X 31)] πάλιν BCDEF, om. A; possis etiam <καὶ> πάλιν scribere (conf. fr. XII 363) || ἀνίσου C || λίτραν] λ cum signo compendii D || μίαν] ᾧ BCD || 40 sic scripsi] μόσχου τὲ λίπους κεκαθαρμένου λίτραν (λ cum signo compendii D) μίαν (ᾧ BCD) ABCDEF (sine legitima caesura) || 41 ταῦτό CG, ταῦτόν E || ἱρεως κεκομμένης λευκῆς D || 42 δὲ] δέκα D || κυάθους] κ' cum signo compendii (vel similiter) CGLK || <ὡς> addidi exempli gratia || δύο ἥμισυ (conf. fr. X 121. XI 80. XII 278. 332. VIII 69. 36)] δύο ἥμισυ ADEH, β § (vel similia compendia) codd. reliqui; δύο <μέν> ἥμισυ scribere nolui || 43 δύο λίτρας scripsi (conf. ad fr. XI 129—130; conf. etiam ad fr. VIII 44; de verborum δύο λίτρας collocatione conf. fr. XII 154. XI 84)] δὲ δύο (β GL) λίτρας (λ' vel simile compendium DGL) CDFGL, δὲ δύο B, δὲ λίτρας (λ' cum signo compendii K) δύο (β K) AEHK || 44 ἀμμωνιακοῦ F || <δὲ> addidi (in v. 43 haec particula abundare videtur) || θυμιάματος] θ' E || μίαν

- 45 τινές κατέμιξαν, ἀλλ' ἔνιοι λίτρας δύο. 56 αἶρον διαθέσεις, τὰς νεφρῶν τε, καὶ κόλου,
 46 Τὰ ξηρὰ σήσας πάντα λεπτιῶ κοσίνῳ 57 τὰς τοῦ στομάχου τε, <καὶ> χρονίας τῆς
 47 ἔψησον ὡς κατάπλασμα, προσβαλὼν μέλι ὑστέρας.
 48 ὄξος τε μὴ πᾶν, καὶ ποιήσας εὐαφές 58 Ἐπίβαλλε δ' αὐτὸ καὶ καχέκταις διὰ νόσους
 49 πρόσβαλλε θερμῷ παραχέων ὄξος βραχὺ 59 μακρὰς γεγονόσιν ὠχροτέροις, ὑδρωώδεσι
 50 τετηγμένῳ κηρῷ τε καὶ λιπάσματι 60 καὶ τὸ βραχὺ μὴ πέπτουσι ἀνορεκτοῦσί τε.
 51 τερμινθίνῃ τε· καὶ καλῶς ἐφυγμένα 61 Ἔστιν δ' ἀμώμου <τοῦ> Σκυθικοῦ, ξυλο-
 52 ταῖς χερσὶ τρίβ' ἅμα πάνθ' ἐνώσας ἐπιμελῶς βαλασάμου,
 53 ἐν μεῖζον' ἄγγει. χρῆσο μὴ παραυτίκα· 62 βδέλλης διαυγοῦς, καρδαμώμου σπέρματος,
 54 ἀδρανέστερον γάρ ἐστιν ἄρτι γενόμενον. 63 ξηρὰς κυπέρου, καὶ λιβάνου, πάντων ἴσα
 64 τούτων ἀνά λίτραν· καὶ κασίης σαφνίτιδος,
 65 σμύρνης τε χρηστῆς, καὶ κρόκου, τούτων πάλιν
 66 λίτρας ἐκάστου τὸ τρίτον ἢ μικρῷ πλέον·

Ἄλλο Δαμοκράτους^a μάλαγμα.

- 55 Καὶ τοῦτο <δ'> εὐώδες τε καὶ τὰς ἥπατος

scripsi] λίτραν (λ' vel simile compendium *BDFK*) μίαν ($\bar{\alpha}$ *BCDFGKL*) codices || 45 ἀλλ' ἔνιοι λίτρας scripsi
 exempli gratia] ἄλλοι δὲ λίτρας (λ' vel simile compendium *DFK*) *BCDEFGHKL*, om. *A*; possis etiam λίτραν
 τινές κατέμιξαν, ἄλλοι δ' αὖ δύο scribere || δύο *AEH*] β (vel β') codd. reliqui || 46 πάντα om. *CDE* ||
 47 ἔψησον *D* || προσβάλλων *CD* || 48 ὄξους *E* || τε *DL*] τὲ codd. reliqui || εὐαφές *C* || 49 πρόσβαλλε
 scripsi] πρόσβαλλε τῷ *ACD*, προσβαλέτω *E*, πρόσβαλε τῷ codd. reliqui || θερμῶν *E* || παραχέων *D* ||
 50 τετηγμένῳ *F* || τὲ *BCDF* || λιπάσμασι *CD* || 51 τερμινθίνῃ *E* || τε *L*] τὲ codd. reliqui ||
 καὶ om. *C* || ἐφυγμένα *A*, ἐφγγμένα *B*, πεφυγμένῳ *D*, || 52 χερσὶ τρίβ' ἅμα scripsi] χερσὶ φ' *A*, χερσὶ τὲ *D*,
 χερσὶ τὲ ἅμα *BCFK*, χερσὶ τε ἅμα *EGHL* || παντανώσας *A*, πάντ' ἐνώσας *CE*, πάντ' ἐνώσας *D*, φ' ἐνώσας
K || 53 μεῖζονι codices || ἄγγει: Bussemaker] ἄγγειῳ codices || χρῆσο *C*; hanc formam et hic et alibi
 (conf. fr. V 35. 42. VIII 87. IX 145. X 60. XI 95; eadem forma usus est is, qui septem sapientium sententias
 trimetris iambicis inclusas enarravit [ed. Woelfflin in 'Sitzungsberichte der K. Bayer. Akad. d. Wiss.' Monachii
 1886 p. 291] v. 56 Ἰσχυὶ μεγίστη χρῆσο πρὸς τοὺς πολεμίους [sic enim emendandum est]) ausus sum Damocrati
 tribuere] χρίσον *D*, χρίσω *E*, χρίσαι codd. reliqui || ^a δαμοκράτου *D* || 55 <δ'> addidi || εὐώδες τε *C*]
 εὐώδες τε *L*, εὐώδες τὲ codd. reliqui || ἥπατος] τοῦ ἥπατος *BD* || 56 αἶρον *D* || τὰς] τὰς τῶν *D* || τὲ
ABCDEFHK || κόλου *CE*] κό' *D*, κώλου *F*, κώλων codd. reliqui || 57 στομάχου] στόματος καὶ στομάχου
A || τε *L*] τὲ codd. reliqui || <καὶ> addidi; <τὰς> χρονίας τῆς <φ'> ὑστέρας scribere nolui (τῆς <φ'> scripsit
 iam editio Basileensis) || ὑστέρ' *D* || 58 ἐπίβαλε *GHK* || βραχέκταις *D*, καχέκταις τῶν *E* || 58—59 νόσου
 μακρὰς *ADE* (conf. tamen fr. XII 45) || 59 γεγονόσι ὠχρο⁵⁹ *D* || ὑδρωώδεσι *CDEF*] οἱ δὲ βρωώδες *A*, οἱ δὲ
 βρωώδεσι τε *B*, οἱ δὲ βρωώδεσι *GHKL* || 60 πέπτουσι *E* || ἀνορεκτοῦσι τὲ (τε *L*) codices || 61 ἔστιν δ' Aldina]
 om. *E*, ἔστι δὲ codd. reliqui || <τοῦ> Σκυθικοῦ scripsi] σκυθικοῦ καὶ *CDE*, σκυθικοῦ codd. reliqui; neque
 ἀμώμου Συριακοῦ (aut Ποντικοῦ aut Μηδικοῦ aut aliud epitheton) scribere volui nec vero ἀμώμου, Συριακοῦ
 ξυλοβαλασάμου || 62 βδέλλης *BCE*] βδέλλου *AFGHK*, βδέλλου *DL* || δι' αὐτούς *D* || 63 ξηρὰς κυπέρου *C*]
 κηπέρου ξηρὰς *D*, ξηρὰς (ξηρὰς *F*) κηπέρου (κηπέρεως *K*) codd. reliqui || καὶ om. *D* || ἴσα *CDE*] ἴσα codd.
 reliqui || 64—65 verba τούτων — κρόκου om. *A* || 64 τούτων om. *GHKL* || λίτραν Aldina] λίτραν (λ' vel
 simile compendium *DFK*) $\bar{\alpha}$ codices (praeter *A*) || κασίης *C* || 65 σμύρνης *E*, ζῆ *C* || τὲ *BCDEFGHK* ||
 χρυστῆς *D* || 66 λίτρας ἐκάστου] ἐκάστου λίτρας *A* || τρίτον] γ' (sic fere) *L* || μικρῷ (conf. fr. IV 8.

67	στάχυος δὲ νάρδου Συριακῆς δὴ οὐγγίας·	80	τερμινθίνην τε καὶ κύπρινον κηρόν θ' ἄμα
68	τερμινθίνης τε τῆς καθαρᾶς λίτρας δύο·	81	τήξας ἐπὶ πυρὸς κουφοτέρου προσέμβαλε·
69	κηροῦ τε λευκοῦ τοῦ καθαροῦ δὴ ἥμισυ·	82	καὶ πάντα μίξας χειρὶ τῶν μύρων τινὲ
70	κυπρίνου τε μύρου <τοῦ> προσφάτου λίτρας δύο·	83	λελιπασμέναις ἕασον, οὕτω τ' ἀποτίθου,
71	οἴνου Φαλερίνου τοῦ καλοῦ ξέστην ἕνα.	84	μετὰ χρόνον αὐτῷ, μὴ παραχρῆμα χρωμένως,
72	Τὰ μὲν ἄλλα κόψας σῆθε λεπτῷ κοσκίνῳ·	85	τὰ πολλὰ μίγνυς ξυσθὲν ἐκ μέρους τινός
73	λίβανον δὲ καὶ βδέλλειον εἰς ὄλμον βαλὼν	86	κηρωτάριον γενόμενον εὐαφέστερον.
74	σμύρναν τε χρηστήν καὶ κρόκον λελεασμένον	87	Σπανίως δὲ χρῆσο καὶ μόνῳ τῷ φαρμάκῳ
75	θραυῖον δι' οἴνου παράχες κύπρινον βραχύ·	88	πρὸς τὰς διαθέσεις τὰς ἄγαν κεχρονισμένας.
76	εἰθ' ὀλμοκόπησον, ὡς μέλιτος ἔχειν πάχος,		
77	προσεμβαλὼν τε τὰλλα λεῖ' ἀρώματα		
78	οἴνου τε τὸ λοιπὸν παραχέας ἕνου καλῶς		
79	ἄφες τ' ἀναπιεῖν ἡμέραν καὶ νύχθ' ὄλην·		

XII 399. 434. XIII 43. 97. XII 22. 68. 71. VI 13] σμικρῶ *F*, μικρὸν *HKL* || 67 στάχυς *D* || δὲ] δὲ καὶ *F* || συριακοῦ *D* || δὴ οὐγγίας *Aldina* (propter eos, qui sequuntur, accusativos, quamquam in v. 61 praecessit ἔστων): δύο Γο (vel simile compendium) *CDEGHK*, Γο (vel simile compendium) β̄ *ABFL* || 68 τερμινθίνης *GHLK* || τε *L*] τὲ codd. reliqui || λ' (vel simile compendium) *FK* || δύο *ADEH*] β̄ (vel β') codd. reliqui || versus 69. 70 habent *CDE*, om. codd. reliqui || 69 τὲ *CD* || δὴ ἥμισυ scripsi] λίτρας β̄ § *C*, λίτραν β̄ *E*, λ (cum signo compendii) ᾱ *D*, λίτραν μίαν *Aldina* || 70 τε μύρου <τοῦ> scripsi dubitanter] τὲ μύρου *CD*, τε μύρου *E*; an τ' ἐλαίου scribendum (conf. v. 19)? μύρου τε scribere nolui || λίτρας β̄ *CE*, λ cum signo compendii β̄ *D*, λίτραν μίαν *Aldina* || 71 φαλερίνου *AH* || τοῦ om. *GHK* || ξέστην ἕνα] ξέστην μίαν *A*, ξέστην ἄ *H*, ξε' (cum signo compendii, vel similiter) α' (vel α) *BDFGKL*, ξέστης εἰς *E*, om. *C* || 72 σῆθε *F* || λεπτῷ *CDE* (conf. fr. VIII 46. XII 161. 198. XIII 41): λεπτοτάτω codd. reliqui || 73 βδέλλειον scripsi (conf. ad fr. XII 119 et Herodian. II 608, 28 ed. Lentz)] βδέλλιον *D*, βδέλλιον codd. reliqui || ὄλμον *D*, ὄλμὸν *AFGHK* || βαλλῶν *D*, ἐμβαλῶν *F* || 74 σμύρναν] ζς *C* || τὲ *ABCDEFGHIH* || χρυστίν *D*, χρυστίν *E* || λεασμένον *D* || 75 δι' οἴνου παράχες (malim παράχων, conf. fr. XII 162) κύπρινον scripsi dubitanter] παράχες (παράχαι *C*, παρέχες *HK*) κύπρινον (κυπρίνων *HK*) δι' οἴνου codices || 76 sic scripsi] εἶτα ὀλμοκόπει (ὀλμοκόπει *FK*) ὡς μέλιτος ἔχειν ὕγροῦ πάχος codices; an εἰθ' ὀλμοκόπει, πάχος ὡς μέλιτος ἔχειν ὕγροῦ scribendum? || 77 προσεμβαλὼν τε *GL*] προσεμβαλὼν τὲ *A*, προσέμβαλὼν τε *HK*, πρὸς ἐμβαλλὼν τε *F*, προσέμβαλλέ τε *B*, ἐμβάλλων τὲ *C*, ἐμβαλλῶν τὲ *D*, ἐμβαλῶν τὲ *E* || τὰλλα *GK*] τὰλλα *ADEHL*, τ' ἄλλα *BF*, ἄλλα *C* || λεῖ' ἀρώματα] ἀρώματα λεῖτα *D*, λεῖτα ἀρώματα codd. reliqui || 78 οἴνος *HK* || τε] τὲ *ABFHK*, om. *CDE* || 79 τ' ἀναπιεῖν scripsi (conf. v. 24 et ad fr. XII 208)] τε συμπεῖν *L*, τὲ συμπεῖν *D*, τὲ συμπεῖν codd. reliqui || καὶ *E* et *Aldina*] τὲ καὶ codd. reliqui || νύκτα codices || 80 τε *L*] τὲ codd. reliqui || κηρόν θ'] κηρόν τε *GKL*, κηρόν τὲ codd. reliqui || 81 κουφοτέρου *GHLK* (conf. fr. III 17)] κουφοτάτου *BCEF*, κουφοτάτου *AD* || προσέμβαλε scripsi valde dubitanter (conf. v. 83; conf. etiam fr. VI 13. XIII 142)] ἕασον codices || 82 καὶ πάντα μίξας om. *D* || μοιρών *C* || 83 λελοπασμέναις *A*, λελεπισμέναις *C* || ἕασον om. *D* || οὕτω τ' scripsi (conf. fr. X 43. 68. XI 49. 177)] καὶ οὕτως *D*, οὕτως *C*, οὕτως codd. reliqui || 84 μετὰ χρόνον αὐτό *C*, αὐτὸ μετὰ χρόνους *D* || 85 μίγνυ *Bussemaker* || 86 κηρὸν *D*] γινόμενον *L* || εὐαφέστερον *C*, ἀφυστέρον *D* || 87 χρῆσο *CE* (conf. ad fr. VIII 53), quos secutus sum, quamquam χρῆσαι per metrum stare potest] χρῆσω *D*, χρῆσαι *AFGHK*, χρῆσαι *B*, χρίσαι *L* || inscriptionem post versum 88 recte quidem collocant *ABCEFGHKL*, sed in plurimis codicibus rubro scriptus est versus 88 aequae atque inscriptio quae sequitur; inscriptionem ante versum 88 collocant *D* et *Aldina*, ut ab hoc versu 88 incipiat novum Damocratis medicamentum || ^a ἄλλο μάλαγμα δαμοκράτους *D* || 89 προσεῖπον] εἶπον *F* || verbo προσεῖπον respicit Damocrates

91	κάν ὡσιν ὠχροί καί πυρέττωσι σφοδρῶς	98	103	ἴσον δὲ νίτρον τάνθος Ἀσίου λίθου,	99
92	ὑδωρ τ' ἔχουσιν ἐν ὑποχονδρίῳ βραχύ·	99	104	ἀμμωνιακοῦ τε ταυτό θυμιάματος,	100
93	πολύ γάρ θεραπεύειν ἀδύνατον μαλάγμασι.	100	105	καί τήλειος δὲ σπέρματος καὶ καρδάμου	101
94	Σύκων λιπαρῶν, ξηρῶν μὲν, ἔτι δὲ προσ-	101	106	καὶ καρδαμώμου καὶ καλῆς ὀριγάνου	102
	φάτων	102	107	ξέστου τέταρτον ἐξ ἐκάστου μίγματος,	103
95	τὸ σπέρμ' ἀπάρας τὸ πολὺ καὶ τὸν ὀμφαλὸν	103	108	Σεργητικοῦ τὸ μέτριον ἱρίνου μύρου.	104
96	στήσον δραχμὰς τρεῖς πέντε χάτερας δέκα,	104	109	Τὸ μάλαγμα δὲ σκεύαζε τοῦτον τὸν τρόπον·	105
97	κηροῦ τε λευκοῦ Ποντικοῦ ταύταις ἴσας,	105	110	Βδέλλειον οἶνον διάβροχον ποιῶν γλυκεῖ	106
98	μυροβαλάνου τε τῆς λιπαρᾶς λίτραν μίαν,	106	111	μάλαττ' ἐν ὄλμῳ, γενομένῳ λείῳ δ' ἄγαν	107
99	νίτρον θαλαττίου δὲ λίτρας ἡμισυ,	107	112	πρόσβαλλε σῦκα καὶ πάλι κόπτε <πάνθ'> ἄμα,	108
100	στυπτηρίας σχιστῆς τε δραχμὰς δώδεκα	108	113	οἶνον παραχέων λείᾳ ποιήσον καλῶς·	109
101	μιᾶς τε δραχμῆς ἡμισυ τριώβολον,	109	114	προσεμπάσας δὲ τᾶλλα πάντα μίγματα	110
102	βδέλλης ὄνυχός τε τὰς ἴσας στυπτηρία,	110	115	ἐν ὕδατι θερμῷ κηρὸν ἐμβρέξας καλῶς	111

ad v. 55 sqq. (conf. etiam 1 sqq. 28 sqq.) || 91 πυρέττωσι *ACDFL*: πυρέσουσι *BK*, πυρέσουσι *EGH* || 92 τ'] τὲ *FHK*, τε *L* || ἔχουσιν *C* || 95 σπέρμα codices || 96 στήσας *D* || δραχμὰς *AEH*] \angle (vel simile compendium) codd. reliqui || τρεῖς Bussemaker] γ' (vel γ̄) codices, β̄ editio Basileensis in margine || καὶ ἑτέρας codices || δέκα] ἵ *AC* || 97 τὲ *ACDEFGHK* || ἴσως *E* || 98 μυροβαλάνου *B* || τὲ *BCDFGK* || λίτραν] λ' (vel simile compendium) *DFK* || μίαν *AEH*] \bar{a} codd. reliqui || 99 θαλασίου *D*, θαλασίου codd. reliqui || δὲ om. *A* || λίτρας] λ cum signo compendii *D*, λίτραν editio Basileensis || ἡμισυ] ῥ̄ (vel simile compendium) codices || 100 στυπτίας *B* || σχιστῆς τε scripsi] σχιστῆς *A*, τὲ (τε *L*) σχιστῆς codd. reliqui || δραχμὰς δώδεκα editio Basileensis (δραχμὰς in margine)] δραχμὰς ἱβ̄ *AEH*, \angle (vel simile compendium) ἱβ̄ codd. reliqui || 101 τὲ *ADEFH* || δραχμῆς *D* || τριώβολον *D* || 102 βελλίου *B*, βελίου *D* || ὄνυχός τε Chartier (conf. fr. XII 332. 398)] ὄνυχας τὲ *A*, ὄνυχός τε codd. reliqui || στυπτηρία Bussemaker] στυπτηρίας codices || 103 ἴσον *CE*] ἴσον *ABFGHKL*, ὅσον *D* || δὲ] τε *L* || νίτρον scripsi] νίτρον codices || τάνθος scripsi] τ' ἄνθος *E*, τὲ ἄνθους *ABGH*, τὲ ἄνθους *FK*, τε ἄνθους *L*, ἄνθος *C*, τῶν ἄνθος *D* || Ἀσίου Bussemaker (conf. Cobeti Nov. Lect. p. 369)] ἀσίου *A*, ἀσίου codd. reliqui || 104 ἀμμωνιακοῦ *F* || τε *L*] τὲ codd. reliqui || ταυτό *BCFGK*, ταυτὸν *E* || 105 καὶ τήλειος] καὶ τλειος *D*, τήλειος *B* || δὲ om. *AF* || 105—106 καὶ καρδάμου καὶ καρδαμώμου *E*] καὶ καρδαμώμου καὶ καρδάμου *ABFG*, καὶ καρδαμώμου (ceteris omissis) *CDHKL* || 106 ὀριγάνου *A*, ὀριγενίας *D* || 107 ξέστου] ξε' (vel simile compendium) *BCDFGKL* || τέταρτον] δ' *C* || ἐξ om. *F* || 108 Σεργητικοῦ scripsi dubitanter (conf. fr. XI 59. 82. 135)] ἔργητικοῦ τὲ *CE*, ἐνεργεῖται τὲ *D*, ἐρεγμοῦ τὲ *ABFGHK*, ἐρεγμοῦ τε *L*; an et hoc loco et in fr. XI scribendum Περρηγτικοῦ (conf. Dioscor. I 66 ἱρίνον . . . κράτιστον . . . τὸ ἐν Πέρρῃ τῆς Παμφυλίας καὶ ἐν Ἡλίδι τῆς Ἀχαΐας γενόμενον; Plin. n. h. XXI 42: 'optimum antea irinum Leucade et Elide ferebatur, . . . nunc e Pamphylia')?; neque ad Σεργέντιον oppidum Siciliae (de quo conf. Carolus Mueller ad Ptolem. geogr. III 4, 7) neque ad Σεγέστην (sive Σεγεστικὴν) oppidum Pannoniae ad Illyricum pertinentis nomen referre volui || μύρου] κύρου *HKL* || 109 δὲ *ABCDE*] δός· *GHKL* || 110 Βδέλλειον scripsi (conf. ad fr. VIII 73)] βδέλιον *D*, βδέλλιον codd. reliqui || διαβρέχων *CDE* || ποιῶν] $\bar{\alpha}$ *D* || 111 μάλασσε codices || ὄλμῳ *BCDL*, ὄλμῳ *AFGHK* || γενομένῳ λείῳ δὲ ἄγαν *ACGHKL*: λείῳ δὲ γενομένῳ ἄγαν *B*, γενομένῳ δὲ λείῳ ἄγαν *DEF* || 112 πρόσβαλλε *AC*] πρόσβαλε codd. reliqui || σῦκα *D* || πάλι κόπτε <πάνθ'> scripsi (conf. fr. II 13. VIII 52; XII 474)] πάλιν (πᾶ *F*) κόπτε codices || 113 οἶνον] δὲ οἶνον *D* || παρέχων *E* || ποιήσας *D* || 114 πρὸς ἐμπάσας *F*, προσεμπάσας *BCDE*, προεμπάσας *HK* || τᾶλλα πάντα *GK* (conf. fr. IV 39. XII 459. 456. II 37. XII 318. X 164. XII 427. 160)]

116 μάλαττε χερσὶ καὶ πλατύνας πρόσβαλε	120 ὄσα κοιλία στομάχῳ <τε> καὶ τοῖς ἐντέροις
117 τοῖς ὀλμοκοπουμένοισιν, ὑπέρω χρώμενος	121 ἐπιβάλλεται, κάλλιστος ὁ μέχρι τῆς τροφῆς
118 ξυλβῶ, λιπαίνων ταῦτα συνεχῶς τῷ μύρῳ.	122 ἦς ἔλαβον ἐν τῇ γαστρὶ μὴ παρακειμένης.
119 Καίρος δὲ πάντων χρήσεως μαλαγμάτων,	

τάλλα πάντα BCDEH, τὰ ἄλλα πάντα FL, πάντα τὰλλα A || 116 μάλασσε codices || πρόσβαλλε ACL || 117 ὀλμοκοπουμένοισιν ὑπέρω scripsi propter caesuram] ὀλμοκοπουμένοις (ὀλμοκοπημένοις D, ὀλμοκοπουμένοις F, ὀλμοκοπουμένοις K) ὑπέρω (ὑπαίρω E) τὲ (τε L) codices || 119 χρήσεως μαλαγμάτων CDE] μαλαγμάτων χρήσεως codd. reliqui || 120 <τε> addidit Bussemaker || καὶ] κὰν L || 121 κάλλιστος ὁ] καλλίστω C, καλλίστως D, κάλλιστος ὢν E.

CORRIGENDA ET ADDENDA

ad prooemium indicis lectionum hibernarum a. 1887/8 praemisum.

pag. 3—6. De codicibus H et M et Laurentiano LVII 33 (conf. pag. 6 et pag. 28) conf. etiam Richardi Foerster 'dissertatio de Aristotelis quae feruntur physiognomicis recensendis' Kiliae 1882 p. 5 sq. et p. 4. || pag. 5, 6—7 lege: 5) fol. 125^v med. — fol. 128^r sup. (usque ad versum 6): „τοῦ etc. || pag. 5, 15 dele μὲν || pag. 5, 16 lege διουσιού || pag. 5 adnot. 2. De codice V haec ad me scripsit Leopoldus Cohn, qui hunc codicem Venetiis mense Augusto a. 1887 denuo inspexit: 'In folio 123^r med. terminatur ultimum Cornuti caput (περὶ ἄθου), quod statim excipitur commentario περὶ κομητῶν (fol. 124^r inf.: περὶ κομητῶν τοῦ λεγομένου ἱπέως; fol. 125^r med.: περὶ ξιφίου; fol. 125^r inf.: περὶ λαμπαδίου, quod caput exit fol. 125^v med. in haec verba: πῶσιν δὲ τοῖς βοσκίμασι μαντεύεται: ἐμπρισμοὶ δὲ ἔσσονται βαρεῖς.' Ex his facile intellexi Cornuti libro eandem Ioannis Laurentii Lydi de cometis disputationem in V adnexam esse atque in codice Laurentiano LVIII 13, quem cum V artissimo cognationis vinculo cohaerere constat (conf. Lydi lib. de ostentis ed. Curtius Wachsmuth p. XI. p. XIII sq. p. 23 — p. 37, 11 [conf. etiam p. 22]; Cornuti theologiae graecae comp. ed. Carolus Lang p. XV) nec tamen ad finem perscriptam esse in V Lydianam de cometis disputationem sed abruptam post verba illa, quae in Lydi editione Wachsmuthiana leguntur p. 37, 11. || pag. 12, 31 in fine lege: ὡς τὰ || pag. 12, 42 lege: ὡστε (om. εἶναι) K || pag. 15, 28 lege: γὰρ H a prima manu, || pag. 21 ad § 20^b conf. Triclinii scholia ad Pindari Olymp. I (ed. Boeckh p. 19, 15 sqq.; conf. etiam p. 16, 6 sqq.; p. 18, 10 sqq.) || pag. 28, 18 lege: φάος LF || pag. 28, 31 ante „24“ adde: 19 λέλεκται F || pag. 28, 34 ante verba „p. 10, 20 sqq.“ adde haec: „p. 4, 19] imaginem scripturae Bartholomaei Comparini Pratensis ex codice Parisino suppl. graec. 1045 edidit Henricus Omont 'Fac-similés de manuscrits grecs des XV et XVI siècles' Parisiis 1887 tab. 10. | p. 8 adnot. 3 conf. etiam Meleagri Gadarensis λεκίδου καὶ φακῆς σύγκρισις in Curtii Wachsmuth Sillogr. I p. 84; quae inter Libanii (ed. Reiske IV p. 1005 sqq.) προγυμνασμάτων παραδείγματα legitur σύγκρισις ἀγροῦ καὶ πόλεως; Nicetae Choniatae σύγκρισις δεκανούσου τὸν χειμῶνα κρεῖττονα τοῦ φέρουσ in codice Barocciano 131 (fol. 71); conf. etiam Quintilian. inst. or. IX 2, 36. Hermog. progymn. cap. 8. Aphthon. progymn. cap. 10. etc. || pag. 28, 34—35 dele haec verba: „p. 10, 32 pro primo lege secundo“ || pag. 28, 37 ante „p. 19“ adde haec: „p. 16, 37 dele numeros '3. 4?'“ || pag. 29, 4 ante „p. 25, 13“ adde haec: „p. 25 versum 92 nescio an poeta Byzantinus correpta paenultima vocabuli εὐνοίας syllaba hoc modo constituerit: μέγιστόν ἐστι διδόμενον μετ' εὐνοίας.“ || pag. 29, 6 ante „p. 32“ adde haec: „p. 27 versus 111 initio erunt qui collatis eis, quae Godofredus Hermann opusc. IV p. 373 exposuit, Ἐδὼν pro Ἐπὼν scribere malint. | p. 30 versus 159 initio Ἄν pro Ἐδὼν rectius scripseris cum Meinekio.“ ||

Denique Augusti Mau et Leopoldi Cohn beneficiis nuper mihi contigit, ut trium codicum, quibus Tractatus Harleianus qui dicitur de metris continetur, scripturam a mea editione discrepantem nanciscerer. Atque Augustus Mau quidem codicem *N* = Neapolitanum II D 1 (fol. 57 sqq.) saec. XVI cum codice *P* proxime cognatum (conf. quae pag. 6 med. dixi) in meum usum liberalissime contulit; Leopoldus Cohn autem codices *L* et *F*, quorum lectiones a meae editionis paginis 9—16 discrepantes in prooemii pagina 28 congesseram, etiam cum paginis 17—27 perhumaniter contulit. Itaque codicis *N* lectiones ad totum 'Tractatum Harleianum' (ad pag. 9—27), codicum *L* et *F* lectiones ad pag. 17—27 editionis meae adscribam, quamquam 'Tractatus Harleiani' emendatio his lectionibus non adiuvatur:

pag. 9, 1 ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ] ἔτι περί τῶν αὐτῶν ἐν συνόψει: *N* || 9 δεκατέξ] ἴς *N* || 10 ῥητέον δὲ πρῶτον *N* || πρῶτος ἔστιν *N* || ὅς καὶ καλεῖται *N* || 11 πῆγῃ *N* || πυρίχιος (sic) *N* || λόγος, γ^{ος} *N* || 12 λέων. δ^{ος} *N* || 14 ὀκτώ] ἡ *N* || 17 οὗτος] οὕτως οὗτος (sic) *N* || 17—18 verba ὅσπερ — μέτρον om. *N* || 20 δεκατέξ] ἰς *N* || δεύτερος] β^{ος} *N* || pag. 10, 1 γ^{ος} *N* || δ^{ος} *N* || ἐπιγένης *N* || 2 δῆμητροῖος *N* || 3 διάμβος *N* || ἀνακρῆων. διτροχαῖος *N* || 4 α^{ος} *N* || β^{ος} *N* || γ^{ος} *N* || 4—5 δῆμοδοθενῆς *N* || 5 ab ἐπίτριτος δ^{ος} inc. fol. 58r *N* || 6 δὲ ἔστι *N* || 7 ἔνταξις *N* || 9 γένος μὲν οὖν *N* || 11 διαδικόν *N* || 12 post τετρασήμον *N* iterum addit: ὡς τροχαῖκόν καὶ ἰαμβικόν· δυαδικόν τετρασήμον, || <καὶ> om. *N* || 15 <καὶ> om. *N* || verba δακτυλικόν, ἀναπαιστικόν, χοριαμβικόν om. *N* || 16 ἀπὸ ἐλάσσονος *N* || 17 ab ἴσμεν inc. fol. 58v *N* || 17—18 verba πότερον — μὲν om. *N* || 19 ἀτρείθη δ' ἄρα τούτω *N* || 21 ἐκπέσαντες (per scripturae compendium) *N* || pag. 11, 1 τέσσαρες] δ^{ος} *N* || πενθήμερις (ex πενθήμερις factum), ἐφθήμερις *N* || 2 πενθήμερις *N* || συλλαβῇ *N* || 8 ἐφθήμερις *N* || λόγου om. *N* || 9 τόν *N* || 12 ποῖον *N* || 15 οἰωνοῖσι *N* || 17 γε] δε *N* || 18 ab ἕτεροι inc. fol. 59r *N* || τέσσαρες] δ^{ος} *N* || 20 ἔρρηξε φάλαγγας *N* || 23 τρεχθὰ καὶ *N* || 26 σχῆον *N* || 28 τέσσαρες] δ^{ος} *N* || pag. 12, 5 a δια inc. fol. 59v *N* || 7 τοῦς supra lineam addidit *N*¹ || 10 μὲν] δὲ *N* || 12 κατα *N* || 14 τέσσαρες] δ^{ος} *N* · || ad versum 17 *N* in marg. habet: ση(μεῖωσαι) || 17 τι *N* || 18 posterius δὲ om. *N* || ab ὅστε inc. fol. 60r *N* || pag. 13, 1 ἀμεσοσυλαβήτους *N* || εἰ δὲ] εἰ δ^{ος} (sic) *N*¹ || 4 οὐχ' *N* || 5 ἡ καὶ οὐ ἀντι μακρὰς λογιζονται *N* || ποδικῶσφι (sic) *N* || 7 ἀντι *N* || 8 στήθεσιν *N* || 13 ὅτε καὶ ἡ μακρὰ καὶ ἡ βραχεῖα *N* || 16 λειριόεσσαν *N* || 19 ᾧ (utroque loco)] ᾧ *N* || a συλλαβαί inc. fol. 60v *N* || 21 τὸ ᾧ προσθήσεις *N* || 22 δὲ τῷ] δὲ τὸ *N* || 23 ὄρε *N* || σε *N* || 27 λάας *N* || pag. 14, 4 ἀμε(inc. fol. 61r)τάβολον *N* || 5 ἔμοι *N* || 6 σημεῖα δὲ] σημεῖα μὲν *N* || 7 *N* consentit cum *KPMH* || 9 τις ἔστι *N* || 16 ὅσον τὸ] ὅσον *N* || 17 ab ἧς inc. fol. 61v *N* || ὅτων *N* || 19 ἦδοντο *N* || πρῶτον] α^{ον} *N* || pag. 15, 1 τὸ om. *N* || πρῶτον] α^{ον} *N* || 7 ἀρπαγῇ *N* || 8 Μετανείρη] κβη (praeterea in marg. rubro scriptum est .νβη.) *N* || ab ἡ inc. fol. 62r *N* || 9 ὀρχουμένην *N* || 10 κατέρχεται] χεται (sic cum punctis rubro subscriptis) *N* || 11 ἀνάλαπαιν (sic) *N* || 13 τῶν om. *N* || 16 πύρου καὶ ἀνδρομαχῆς (sic) *N* || 17 titulum περί τοῦ ἰαμβικοῦ praemittit *N* || 19 a τὸ inc. fol. 62v *N* || 21 ἐν μὲν] ἐν *N* || πρώτη] et hic numerus et similes qui deinceps sequuntur numeri plerique etiam in *N* litteris singularibus scripti sunt; quas minutias non magis ex *N* quam deinceps ex *LF* adnotabo || pag. 16, 7 ἰσχυορρωγικόν *N* || μὲν] μὲν οὖν *N* || 9 a τοῦ δὲ ἰππανακτεῖου inc. fol. 63r *N* || 11 δ^{ον} *N* || 12 ἰσχυορρωγικόν *N* || 14 δὲ om. *N* || 19 λέγεται] λέλεκται *N* || 20 prius καὶ om. *N* || 22 τούσ(inc. fol. 63v)δε *N* || 23 παλιμβρακχειος (sic) *N* || pag. 17, 1 a τούτων inc. fol. 54v *F* || τῶν ποδῶν ὄντων *N* || 2 τάλλα *NLF* || 5 τοῖς] τροχαῖον τοῖς (sic) *N* || 8 a πόδα inc. fol. 64r *N* || 9 δὲ ἔστι *NLF* || 11 λογαδικῇ *NLF* || 13 ἐλεγειακόν ἔστιν *N* || 14 λιγυρᾷ *LF*, λυγυρᾷ *N* || γάρ] δὲ *N* || 17 συγκειμένην *N* || a συγκειμένης inc. fol. 55r *F* || 19 ab ἀνάπαιστον inc. fol. 64v *N* || 20 a τῇ inc. fol. 159r *L* || πρώτη καὶ δευτέρα χώρα] α' χώρα καὶ β' *N* || <πρώτου> om. *NLF* || 22 alia manus in codicis *N* margine adscripsit: 'lege Georgium Vallam' [conf. quae dixi in Philologi Gottingensis vol. XLVI p. 17 sqq.] || 26 eadem

illa manus in codicis *N* margine adscripsit: 'Heroici carminis species' || 24 διαφέρων *NLF* || 25 ἀπιδέχεται] ἐπιδέχεται *L* || pag. 18, 1 τὸ *LF* || ξυμβλήτων *L* || 2 παρὰ *N* || ἀδιάφορος ex ἀδιαφόρος correctum *N*¹ || ἴσοι *NLF* || 4—5 verba περιλαμβάνων — ἔνοιαν om. *F* || 6 πολίων *NLF* || 7 ab ἀκέφαλος inc. fol. 65^r *N* || 8 ἐπεὶ δ' αὖ *NF*] ἐπεὶ *L* || νῆας *NLF* || ἐλλήσποντος ex ἐλλήσποντος correctum *N*¹, ἐλλήσποντο *L* || 9 a μὴ inc. fol. 55^v *F* || 11 τὴν σύνθεσιν τὸ τέλος *NLF* || 12 αἰολον *NLF* || 14 τραχὺς ἐστίν *F*, βραχὺς ἐστίν *N*, βραχὺς ἐστίν *L* || 15 διατριφὴν *NLF* || ἔπεσε *N* || 19 φῆρα θηραλογίον *N*, φῆρα φθηραλογίον *LF* || ἀνα *N* || 23 ὅτι *L*] ὅτι *NF* || ὑπεροπεύεις *N* || 25 λάθῃ (inc. fol. 65^v)^τ *N* || pag. 19, 2 κάστορα *NLF* || πολυδεύκη^{εα} (sic) *N*¹ || 4 ἀνδρότητα γε *N*, ἀνδρότητα γε *LF* || ἦδ' correctum fortasse ex ὑδ' *N*¹ || 6 πόδα *F*] πόδα καὶ πέμπτον *N*, πόδα καὶ ^{ov} supra scriptis duobus ultimis vocabulis *L* || 7 ἀνδρομέα *N* || 9 θέν καὶ δὲ *N*, θέν καὶ δὲ *LF* || α καὶ λογιζονται inc. fol. 56^r *F* || 12 ab εὐρηγται inc. fol. 159^v *L* || ἔτεροι τινές *NLF* || 13 a σπονδεῖον inc. fol. 66^r *N* || 14 ὡς φάτο *LF* || 16 μυρία *F* || 18 πυμάτοις *NLF* || 20 μὲν βὰ *N* || 22 *NLF* consentiunt cum *KMH* || pag. 20, 1 ελκοειδὲς (sic) *N*, ἤλιοειδὲς *LF* || 4 τὸ ἔχον τινὰ *LF*, ὁ ἔχον τινὰ *N* || 5 a ψυχὰς inc. fol. 66^v *N* || προταφην *N* || 6 *N* hunc titulum praefigit: περὶ τοῦ ἀναπαιστικοῦ: || σπὸνδεῖον *N* || ἀνάπαιστον *N* || 7 προκλευσματικόν *N* || 8 ab εἰς inc. fol. 56^v *F* || 8—9 verba ὑπερκατάληκτον usque ad alterum συλλαβὴν om. *N* || 9 *L* consentit cum *MH*, *F* consentit cum *KP* || 10 λογαδικόν *NLF* || 11 βῆκχιόν *LF* || τέσσαρας] δ' *N* || ἔχον] ἔχειν *N* || 15 -κτι *N* || 16 λογαδικόν *NLF* || 17 τε πέμ *N*, τέ πέμ *LF* || 19 ποθέων *L*] στρατιάς *L*] στρατιάς *NF* || 20 εὐθρομαχάν *NLF* || pag. 21, 1 τρίμετρον correctum ex τετράμετρον *N*¹ || 2 κατεφυλλορρόησε *N*, κατεφυλλορρόησε *LF* || 3 ab hoc versu inc. fol. 67^r *N* || versus 5—7 ante versum 3 scripti sunt in *N* || 6 νενόμιστο *N*] λελόμιστο *LF* || 9 τότε γ' *NLF* || ἔχρυσος *NLF* || 10 hunc versum om. *L* || 12 a τὸ δὲ inc. fol. 160^r *L* || ἀναπαιστικόν ἐστὶ *N* || 15 ὅθεν] πόθεν *L* || ὑπο *N* || 16 πὰ *N* || 17 ταχύμορον *NLF* || ἐπι *N* || 18 ταχύ *N* || 20 τὲ *LF* || a καὶ ἀνάπαιστον inc. fol. 57^r *F* || 23 a τροχαϊκόν inc. fol. 67^v *N* || ἰσθαλικόν *N* || 25 Εὐριπίδειον] εὐριπίδ' *N* || 26 ἀελίου] ἀλαλίου *N* || 28 θαλπνότε *NLF* || pag. 22, 2 μῆδ' *N*, μῆδ' *LF* || 4 μῆδ' *N*, μῆδ' *L* || 6 θοαί] θοαί *NLF* || 8 νάες *NLF* || λαίψηρόν *N* || 14 ὄν *LF*, ὄν an ὄν incertum *N* || παροικίας *NLF* || versus 15, 16 post versum 18 exhibet *F* || 15 καταληκτικόν] ὑπερκατάληκτον *NLF* || versus 16—17 om. *N* || 18 διονύσου *L* || ἐξεφαναν (sic) *N* || 20 -σαι] σὲ *NLF* || κυλίνδοντ'] κυκλίοντ' *NLF* || 24 ὅταν *N* || 26 ἢ τὸν κρητικόν *N* || 28 α δίμετρον inc. fol. 68^r *N*, fol. 57^v *F* || pag. 23, 2 τοῦτο *NLF* || γέ *N* || 5 ab ὁμοιον inc. fol. 160^v *L* || 6 καλλιροῖσι *NLF* || πνοιᾶς *LF* || 8 ἰκνατεν *L*, ἰκνατεν *NF* || 24 α δίμετρον inc. fol. 68^v *N* || pag. 24, 4 συρακοσίαν *LF*, συρακοσίαν *N* || 6 δέ οἱ κλέος ἄν (sic) *N* || 8 ἐξέλε *NLF* || 9 α τρίμετρον inc. fol. 58^r *F* || 10 δεδαλμένοι *N* || 12 δεδαλμένος *N* || 18 βραχεῶν *F* || 21 α δίμετρον inc. fol. 69^r *N* || 28 ἀσιδῶν *N* || 30 ἐλισσόμεναι *F* || pag. 25, 2 μάρτυρ *N* || 6 ἕκα *NLF* || 9 α τὸ inc. fol. 161^r *L* || 11 α προτάττοιτο inc. fol. 58^v *F* || 13 τρίβραχον supra scriptis tribus primis litteris *N*¹ || 14 ἀπ'] ἀπὸ *LF* || 15 ἐπι] ἀπὸ *NLF* || 16 α δίμετρον inc. fol. 69^v *N* || 17 κεφάλαι' (sic) *N* || 21 φιάλαν] φιλαν *L* || 22 τρίμετρον] τρίμετρον καταληκτικόν (sic) *N* || 25 ὀλυμπιαί *N* || ὕα *N* || 26 ἀκατάληκτον] ἀκαταληκτικόν *N* || ἀλκμᾶνος *N* in marg. rubro, om. *F* || 28 ἀλκαίος *N* in marg. rubro, om. *F* || 30 ἀνακρέοντος om. *F* || 31 δ' εἴτε μ' *F*, δ' εἴτε μ' *NL* || pag. 26, 2 ἐπιτήδειον *NLF* || ἐστίν *N* || 4 παιῶνων *NLF* || 5 παιῶσαν *NLF* || βραχεῶν *LF* || παίονος *LF* || 7 συναίρου (inc. fol. 70^r) μένων *N* || 8 α τοῦ inc. fol. 59^r *F* || ταυτὸ *L*, ταυτο (sic) *N* || 11 ἐράσατο *F* || 17 οὐθαρ ἀγαθῆς] οὐ θαραγῆς *F* || 18 α τρίμετρον inc. fol. 161^v *L* || 19 πὰρ *NLF* || 24 ἀνακρέοντιον *F*, ἀνακρέοντιον ex ἀνακρέοντιον correctum *N*¹ || 26 πυρίχιον *N* || 29 καὶ που *NLF* || pag. 27, 2 τάτε *NLF* || 6 λόγος *NLF* || 7 α τὰ inc. fol. 70^v *N* || 9—10 verba καὶ — ἐφθήμεροῦς om. *N* || 10 ἐφθήμεροῦς *F* || 12 α τροχαϊκοῦ inc. fol. 59^v *F* || ἀδιάφορον ex ἀδιαφόρων correctum *N*¹ || 13 τοῦ om. *N* || 14 in *N* sequitur haec subscriptio: τέλος ἡφαιστίνωνος περὶ μέτρων ·· *αὐ^λ (erasa una littera, quae τ fuisse videtur) ἰάνου παρρασίου. βίβλος: —, qua Auli Iani Parrhasii olim hunc codicem fuisse docemur; eundem igitur virum doctum ea adscripsisse suspicor, quae in codicis *N* margine leguntur ad 'Tractatus Harleiani' pag. 17, 23 et 26.

Supra p. 17 in linea ultima lege: λίτρας ιε' ἀλδός codices || p. 23 in linea ultima lege μῆδ' *D*].

ORDO THEOLOGORUM CATHOLICORUM.

PAULUS SCHOLZ, Dr. P. P. O. h. t. Dec. Publice I. *Doctrinam et historiam sacram Veteris Testamenti* tradet d. Ven. h. IX et Sat. h. VIII. II. *In seminario regio theol. cath. exercitationes exegeticas Vet. Test.* moderabitur d. Sat. h. X et XI. Privatum III. *Genesis* interpretabitur d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. VIII.

IOSEPHUS HENRICUS FRIEDLIEB, Dr. P. P. O. Publice I. *In seminario regio theol. cath. sodalium exercitationes in N. T.* moderabitur d. Ven. et Sat. h. XI. Privatum II. *Epistulas S. Petri et S. Iudae* explicabit d. Lun. Mart. Merc. h. X. III. *Introductionem generalem et specialem in Novi Testamenti libros* enarrabit d. Iov. Ven. Sat. h. X.

HUGO LAEMMER, Dr. P. P. O. Publice I. *In seminario regio theol. cath. Siricii Papae Decretalium interpretationem* moderabitur d. Iov. h. X. Privatum II. *Historiam ecclesiae universalem inde a concilio Tridentino ad nostra usque tempora* enarrabit d. Lun. Iov. Ven. Sat. h. XI. III. *Institutionum iuris ecclesiastici cum iure matrimoniali coniuncti partem posteriorem* tradet d. Mart. et Merc. h. XI, d. Ven. et Sat. h. XII.

FERDINANDUS PROBST, Dr. P. P. O. Publice I. *De arte liturgica* disseret d. Ven. h. III, d. Sat. h. IX. Privatum II. *Theologiae pastoralis partem primam* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. IX.

ARTHURUS KOENIG, Dr. P. P. O. Publice I. *In seminario regio theol. cath. exercitationes dogmaticas* moderabitur h. def. Privatum II. *Theologiae fundamentalis sive apologeticae partem alteram* tradet d. Lun. Merc. Ven. h. III. III. *Theologiae dogmaticae specialis partem secundam* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. XII.

ADAMUS KRAWUTZCKY, Dr. P. P. O. Publice I. *Theologiae moralis historiam* enarrabit d. Lun. h. IV. II. *Novi Testamenti sententias morales* interpretabitur d. Merc. h. IV. Privatum III. *Theologiae moralis partem generalem* docebit d. Mart. et Iov. h. III et IV.

ERNESTUS COMMER, Dr. P. P. O. Publice I. *Selecta capita summae theologiae a D. Thoma Aquinate conscriptae* interpretabitur bis per hebd. h. def. II. *Historiam religionis comparativam* enarrabit semel per hebd. h. def. Privatum III. *Propaedeuticae theologico-philosophicae partem alteram* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. IX.

IOANNES KAYSER, Dr. P. P. O. hon. Lectiones non habebit.

ERICUS FRANTZ, Dr. P. P. O. hon. Privatum. *De vetustissimis artis christianae monumentis* disputabit d. Iov. et Sat. h. X accedente hora tertia definienda.

CAROLUS IOSEPHUS MUELLER, Dr. P. P. E. Publice I. *S. Pauli theologiam* tradet d. Ven. h. II. Privatum II. *S. Pauli epistulas ad Galatas, Philippenses et Thessalonicenses datas* enarrabit d. Lun. Merc. Iov. h. II.

ORDO THEOLOGORUM EVANGELICORUM.

HERMANNUS WEINGARTEN, Dr. P. P. O. h. t. Dec. Publice I. *Exercitationes ad historiam ecclesiae pertinentes in seminario regio moderabitur* d. Mart. h. V et VI. Privatim II. *Historiam ecclesiae mediæ aevi tradet* d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI. III. *Historiam theologiae inde ab exeunte saeculo XVIII usque ad nostra tempora enarrabit* d. Mart. Iov. Ven. h. XII.

IULIUS FERDINANDUS RAEBIGER, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes in Vet. Test. interpretando in seminario regio moderabitur* d. Sat. h. IX et X. Privatim II. *Epistolam ad Hebraeos datam interpretabitur* d. Lun. Mart. Iov. IX. III. *Iesaiæ vaticinia interpretabitur* d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X.

EDUARDUS MEUSS, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes homileticas in seminario practico moderabitur* d. Lun. h. III et IV. II. *Exercitationes ad theologiam systematicam spectantes in seminario regio moderabitur* d. Iov. h. V et VI. Privatim III. *Theologiae dogmaticae partem alteram tradet* d. Lun. Mart. Iov. Ven. Sat. h. XI. IV. *Encyclopaediam theologiae docebit* d. Mart. Iov. Sat. h. XII.

LUDOVICUS HAHN, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes in Nov. Test. interpretando in seminario regio moderabitur* d. Merc. h. V et VI. Privatim II. *Vitam Iesu Christi secundum quattuor evangelia enarrabit* d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX. III. *Evangelium Ioannis interpretabitur* d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X.

CHRISTOPHORUS HERMANNUS SCHMIDT, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes catecheticas in seminario practico moderabitur* d. Ven. h. IV et V. Privatim II. *Epistolam Pauli ad Romanos datam interpretabitur* d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX. III. *Theologiae practicae partem priorem, quae est de principiis disciplinae in genere, de cultu divino, de arte praedicandi tradet* d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X.

RUDOLPHUS KITTEL, Phil. Dr. P. P. O. Publice I. *Prophetas minores selectos (Ioelam, Hoseam, Amosum, Micham) interpretabitur* d. Sat. h. XI et XII. Privatim II. *Introductionem in libros Veteris Testamenti docebit* d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX.

CHRISTIANUS FRIDERICUS DAVID ERDMANN, Dr. P. P. O. hon. Publice. *Exercitationes exegeticas et biblico-theologicas instituet epistolam secundam Pauli ad Corinthios datam explicaturus* d. Lun. h. V et VI.

ERNESTUS KUEHL, Theol. Lic., Phil. Dr. P. P. E. Publice I. *Doctrinam Nov. Test. de morte Christi explicabit* d. Merc. h. XII. Privatim II. *Introductionem in Nov. Test. tradet* d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII.

EDUARDUS BRATKE, Theol. Lic., Phil. Dr. Privatim. *Historiam propagandae fidei christianae et historiam cultus christiani tradet* d. Merc. h. XII, d. Sat. h. IX et X.

MURRO ORDO IURECONSULTORUM. ORDO

MAURICIUS WLASSAK, Dr. P. P. O. h. t. Dec. Publice I. *In seminario regio exercitationes in iuris Romani fontibus interpretandis* moderabitur d. Mart. h. V—VI $\frac{1}{2}$. Privatim II. *Historiam iuris Romani* enarrabit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI. III. *Pandectarum doctrinam generalem et ius quod ad res pertinet* tradet quotidie h. X et d. Sat. h. XI.

LUDOVICUS GITZLER, Dr. P. P. O. Valetudine impeditus scholas non habebit.

FELIX DAHN, Dr. P. P. O. Publice I. *In seminario regio librum a Tacito de Germania conscriptum interpretandum* proponet et *exercitationes de quaestionibus iuris privati Germanorum* moderabitur d. Ven. h. XI. Privatim II. *Iuris civilis Borussorum partem primam ratione habita earum legum, quas tanquam ferendas complectitur „der Entwurf eines bürgerlichen Gesetzbuches für das deutsche Reich“*, tradet d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. XI. III. *Ius commercii, cambii, commercii maritimi Germanorum* tradet d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. XII. IV. *Philosophiam iuris* docebit d. Ven. h. XII et d. Lun. h. VI.

HERMANNUS SEUFFERT, Dr. P. P. O. Publice I. *De iudiciis ex lege iudiciaria imperii Germanici ordinatis* disseret d. Lun. h. VIII et IX. Privatim II. *Theoriam processus civilis* tradet d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. VIII et IX.

SIGFRIDUS BRIE, Dr. P. P. O. Publice I. *In seminario regio exercitationes iuris publici* reget d. Ven. h. VI. Privatim II. *Ius publicum universale et Germanicum* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X. III. *Historiam iuris Germanici* enarrabit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI.

HERMANNUS SCHOTT, Dr. P. P. O. Publice I. *In seminario regio Digestorum libri VII titulos 1—3 interpretandos* proponet d. Iov. h. VI et VII. Privatim II. *Institutiones iuris Romani* exponet d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X. III. *Doctrinam iuris civilis de obligationibus et de familia et de hereditatibus* tradet quotidie h. IX et d. Mart. h. XII.

CAROLUS L. B. DE STENGEL, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes iuris administrationis* moderabitur d. Merc. h. VI. Privatim II. *Ius ecclesiasticum catholicorum et evangelicorum* tractabit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IV. III. *Ius administrationis Germanicum et Borussicum* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. V.

FELIX FRIDERICUS BRUCK, Dr. P. P. E. Publice I. *Exercitationes iuris criminalis* moderabitur d. Sat. h. XI. Privatim II. *Ius criminale* tradet quotidie h. XII. III. *Processum criminalem* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI.

GEORGIUS EGER, Dr. Privatim. *Ius ad vias ferratas pertinens* docebit ter per hebd. h. V.

ERNESTUS STAMPE, Dr. Privatim I. *Encyclopaediam iuris* tractabit d. Lun. Mart. Merc. h. IX. II. *Iuris civilis Borussorum partem alteram* docebit d. Ven. h. XI, d. Sat. h. X et XI.

ORDO MEDICORUM.

RUDOLPHUS PETRUS HENRICUS HEIDENHAIN, Dr. P. P. O. h. t. Dec. Publice I. *Haemodynamicen* tradet d. Sat. h. XII. Privatim II. *Physiologiae experimentalis partem alteram* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XII, d. Sat. h. IX. Privatissime III. *Exercitationes histologicas et physiologicas in instituto physiologico* dirigere perget quotidie horis luce clara idoneis.

ANTONIUS BIERMER, Dr. P. P. O. Publice I. *De morbis hepatis* disseret d. Iov. h. XII. Privatim II. *Capita selecta pathologiae et therapiiae specialis* docebit d. Lun. Merc. Ven. h. IX. III. *Clinicum et policlinicum medicum* moderabitur d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X $\frac{1}{2}$ —XII.

HERMANNUS FISCHER, Dr. P. P. O. Publice I. *De morbis recti* disseret d. Sat. h. VIII. Privatim II. *Clinicum et policlinicum chirurgicum* moderabitur d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX—X $\frac{1}{2}$. III. *Chirurgiam generalem* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. VIII.

RICHARDUS FOERSTER, Dr. P. P. O. Publice I. *De morbis, qui ad oculi refractionem et accommodationem spectant*, disseret d. Sat. h. V. Privatim II. *Ophthalmologiam* tradet d. Mart. Iov. Ven. h. XII. III. *Clinicum et policlinicum ophthalmologicum* moderabitur d. Lun. Merc. Sat. h. XII—I $\frac{1}{4}$.

CAROLUS HASSE, Dr. P. P. O. Publice I. *Morphologiam sceleti* tradet d. Lun. et Sat. h. III. Privatim II. *Morphologiae hominis partem primam* tractabit quotidie h. XI. III. *Anatomiam topographicam* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. V—VI $\frac{1}{4}$. Privatissime IV. *Exercitationes anatomicas* moderabitur quotidie h. VIII—XII et h. II—V.

AEMILIUS PONFICK, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes in instituto pathologico* moderabitur. Privatim II. *Anatomiae et physiologiae partem generalem* tradet d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. VIII. III. *Cursum demonstrativum anatomiae et histologiae pathologicae* instituet una cum *exercitationibus necropticis* d. Mart. et Iov. h. XII—I $\frac{1}{4}$, d. Sat. h. IX et X.

HENRICUS FRITSCH, Dr. P. P. O. Publice I. *Historiam, pathologiam, therapiam pelvis angusti* tradet d. Lun. h. IV. II. *Selecta capita morborum mulierum* explicabit d. Mart. et Iov. h. IV. Privatim III. *Clinicum et policlinicum gynaecologicum* reget d. Lun. Mart. Iov. h. III, d. Ven. h. III et IV.

CAROLUS FLUEGGE, Dr. P. P. O. Publice I. *Capita selecta hygienes technicae* exponet semel per hebd. h. def. Privatim II. *Hygienes experimentis illustratae partem primam* docebit d. Mart. et Iov. h. IV, d. Ven. h. V. Privatissime III. *Exercitationes practicas in laboratorio hygienico* instituet quotidie h. VIII—V.

GUILELMUS FILEHNE, Dr. P. P. O. Publice I. *Therapiae generalis capita selecta* docere perget d. Ven. h. V. Privatim II. *De medicamentorum ordinatione aget exercitationibus adiunctis* d. Lun. et Iov. h. IV usque ad huius anni finem, anno proximo die tantummodo Lun. h. IV. III. *De intoxicationibus frequentioribus* disserere perget d. Lun. et Iov. h. V. IV. *Cursum artis medicamentorum parandorum* instituet die def. h. VI $\frac{1}{2}$. V. *Medicinae historiam* tradet d. Lun. et Merc. h. XII.

CAROLUS IMMANUEL KLOPSCH, Dr. P. P. E. Publice I. *Historiam chirurgiae inde ab initio saeculi XVIII* enarrabit semel per hebd. h. def. Privatim II. *De orthopaedia* disseret bis per hebd. h. def.

RUDOLPHUS VOLTOLINI, Dr. P. P. E. Publice I. *Anatomen organi auditus quoad morbos eiusdem* tradet d. Lun. h. IV. Privatissime II. *Cursum laryngoscopicum et rhinoscopicum* instituet semel per hebd. h. def.

LEOPOLDUS AUERBACH, Dr. P. P. E. Publice I. *De cellulis organicis* disseret semel per hebd. h. def. Privatim II. *Exercitationes histologicas* moderabitur bis per hebd. h. def.

HERMANNUS LUDOVICUS COHN, Dr. P. P. E. Publice I. *Exercitationes practicas de electione perspicillorum* habebit d. Merc. h. V. Privatim II. *Cursum ophthalmoscopicum* instituet d. Mart. h. IV et V.

RICHARDUS GSCHIEDLEN, Dr. P. P. E. Publice I. *De nutritione et nutrimentis eorumque adulteratione* disseret d. Mart. h. II. Privatim II. *Chemiam physiologicam* docebit d. Sat. h. VI et VII. III. *Hygienem publicam demonstrationibus illustratam* tradet d. Lun. et Merc. h. II. Privatissime IV. *Exercitationes hygienes in modum seminarii instituendas* moderari perget semel per hebd. h. def.

AEMILIUS RICHTER, Dr. P. P. E. Publice I. *De morbis genitalium hominis et vesicae urinariae* disseret semel per hebd. h. def. Privatim II. *De chirurgia castrensi generali et speciali* disseret bis per hebd. h. def.

LUDOVICUS HIRT, Dr. P. P. E. Publice I. *Hygienes publicae capita selecta* commilitonibus omnium ordinum enarrabit semel per hebd. h. def. Privatim II. *Clinicum et policlinicum morborum ad nervorum systema pertinentium* moderabitur d. Sat. h. III et IV.

IULIUS SOMMERBRODT, Dr. P. P. E. Publice I. *De pulsu arteriarum* disseret semel per hebd. h. def. Privatim II. *Pathologiam et therapiam specialem morborum colli et thoracis* tradet quater per hebd. h. def.

ALBERTUS NEISSER, Dr. P. P. E. Publice I. *Morborum cutaneorum partes selectas* docebit d. Sat. h. XI. Privatim II. *Clinicum et policlinicum morborum cutaneorum et venereorum* moderabitur d. Lun. Merc. Ven. h. VIII.

OTTO SOLTSMANN, Dr. P. P. E. Publice I. *De brephotropheo et de iis, quae ad infantium expositionem spectant*, coram commilitonibus omnium ordinum aget d. Iov. h. V. Privatim II. *Clinicum et policlinicum paediatricum* moderabitur d. Mart. et Ven. h. V et VI. Privatissime III. *De naturali et artificiali infantium nutritione una cum demonstrationibus morborum tractus intestinalis* disseret d. Lun. h. V et VI.

HUGO MAGNUS, Dr. P. P. E. Publice I. *Exercitationes clinicas* moderabitur semel per hebd. h. def. Privatim II. *Exercitationes ophthalmoscopicas* moderabitur bis per hebd. III. *Examina functionum oculi* instituet bis per hebd. h. def.

GUSTAVUS BORN, Dr. P. P. E. Publice I. *Anatomiam topographicam organorum pelvis hominis* tractabit semel per hebd. h. def. Privatim II. *Repetitorium capitum selectorum anatomiae humanae* habebit d. Lun. Merc. Sat. h. VIII.

CAROLUS WERNICKE, Dr. P. P. E. Privatim I. *Clinicum morborum psychicorum et systematis nervorum* moderabitur d. Merc. et Sat. h. III et IV. Privatissime II. *Exercitationes practicas anatomiae et pathologiae cerebri* reget d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. VIII, IX, X, XI.

GUILIELMUS ROUX, Dr. P. P. E. Publice I. *Cordis et arteriarum anatomiam* docebit d. Ven. h. IX. Privatim II. *Capitis hominis anatomiam* docebit d. Mart. et Merc. h. XII.

MAXIMILIANUS WIENER, Dr. P. P. E. Publice I. *De tumoribus organorum sexualium muliebrium malignis* disseret semel per hebd. h. def. Privatim II. *Cursum operationum obstetriciarum* habebit quater per hebd. h. def.

ADOLPHUS LESSER, Dr. P. P. E. Publice I. *Exercitationes cadavera legaliter secandi* moderabitur semel per hebd. h. def. Privatim II. *Medicinam forensem* docebit d. Mart. et Ven. h. XII.

OTTOMARUS ROSENBACH, Dr. P. P. E. Publice I. *Examinatorium de therapiae specialis capitibus selectis* habebit semel per hebd. h. def. Privatim II. *Exercitationes diagnosticas* instituet bis per hebd. h. def.

IULIUS BRUCK, Dr. Privatim I. *Selecta capita pathologiae et therapiae odontiatricae* docebit bis per hebd. h. def. II. *Policlinicum odontiatricum* moderabitur quotidie. Privatissime III. *Cursum dentium auro implendarum* instituet quotidie. IV. *Cursum artis dentariae* instituet quotidie.

IACOBUS GOTTSTEIN, Dr. Gratis I. *Exercitationes diagnosticas et therapeuticas de morbis organi auditus* habebit semel per hebd. h. def. Privatissime II. *Exercitationes rhinoscopicas et laryngoscopicas policlinico morborum nasi, pharyngis, laryngis adiuncto* moderabitur bis per hebd. h. def.

ERNESTUS FRAENKEL, Dr. Gratis I. *Pathologiam graviditatis* docebit semel per hebd. h. def. Privatim II. *Cursum gynaecologiae propaedeuticum cum exercitationibus practicis* habebit d. Mart. Iov. Ven. h. II.

IOANNES KOLACZEK, Dr. Gratis I. *Exercitationes in vinculis adhibendis* moderabitur d. Sat. h. XI. Privatim II. *De fracturis et luxationibus* disseret ter per hebd. h. def.

ALFREDUS BUCHWALD, Dr. Gratis I. *De morbis renum et de uroscopia* disseret semel per hebd. h. def. Privatim II. *Therapiae et materiae medicae capita selecta* tradet bis per hebd. h. def.

IOSEPHUS IACOBI, Dr. Gratis I. *De historia et prophylaxi pestium* aget semel per hebd. h. def. Privatim II. *De medicina forensi* disseret bis per hebd. h. def.

MAXIMILIANUS BERNARDUS FREUND, Dr. Gratis I. *Principia hygienes rationalis prima pueritia instituendae* tractabit d. Sat. h. V. Privatim II. *De modo naturae organismi proprietatibus cum anatomicis tum physiologicis atque de ratione inter has et primae aetatis morbos intercedente* disseret d. Lun. et Iov. h. V.

TRAUGOTT KRONER, Dr. Gratis I. *Exercitationes gynaecologicas diagnosticas* moderabitur d. Sat. h. II. Privatim II. *De morbis mulierum* disseret d. Mart. et Ven. h. V.

FRANCISCUS ROEHMANN, Dr. Gratis I. *De respiratione et calore animali* disseret d. Lun. h. IV. Privatim II. *Exercitationes chemiae practicas* in usum eorum, qui huic studio operam dare incipiunt, moderabitur d. Mart. et Merc. vel d. Iov. et Ven. h. IV—VII. III. *Disquisitiones ad chemiam physiologicam pertinentes* in usum eorum, qui longius proveci sunt, dirigere perget.

ARNOLDUS HILLER, Dr. Gratis. *Hygienes militaris partem primam* docebit bis per hebd. h. def.

CAROLUS PARTSCH, Dr. Gratis I. *Aciurgiam* tractabit bis per hebd. h. def. Privatim II. *Ambulatorium chirurgicum* diriget quotidie. III. *De herniis* disseret bis per hebd. h. def.

IOSEPHUS SCHROETER, Dr. Gratis I. *De fungis oeconomicis* disseret semel per hebd. h. def. Privatim II. *Bacteriorum systema et species, hygienes et pathologiae praecipue ratione habita* exponet bis per hebd. h. def. Privatissime III. *Exercitationes in explorationibus bacteriologicis* moderabitur h. def.

GUSTAVUS PLATNER, Dr. Gratis I. *De evolutione systematis nervorum* disseret semel per hebd. h. def. Privatim II. *Osteologiam et syndesmologiam hominis generalem et specialem* tractabit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. VIII usque ad huius anni finem.

ORDO PHILOSOPHORUM.

THEODORUS POLECK, Dr. P. P. O. h. t. Dec. Publice I. *Colloquium chemico-pharmaceuticum* instituet semel per hebd. h. def. Privatim II. *Chemiam organicam ratione pharmaciae praecipue habita* tradet et experimentis illustrabit quotidie h. IX. III. *Pharmacognosiam* tradet d. Mart. et Ven. h. XI. IV. *De methodis analyticis ad nutrimenti et aquae et aëris indolem perscrutandam idoneis* aget d. Lun. et Iov. h. XI. V. *In laboratorio instituti pharmaceutici exercitationes chemicas praecipue ad pharmaciam, chemiam forensem, hygienem publicam spectantes* moderabitur d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. inde ab h. IX usque ad h. V.

CAROLUS IACOBUS LOEWIG, Dr. P. P. O. Publice I. *De analysi chemica* disseret ter per hebd. h. VIII. II. *Chemiam anorganicam* docebit et experimentis illustrabit quotidie h. XII. Privatissime III. *In laboratorio chemico* operam daturis aderit una cum V. de Richter P. P. E. d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. consuetis.

CAROLUS WEINHOLD, Dr. P. P. O. Publice I. *Seminarii Germanici exercitationes* moderabitur d. Merc. h. VIII et IX. Privatim II. *Grammaticam Theodiscam* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX.

RICHARDUS ROEPELL, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes seminarii historici* moderabitur bis per hebd. h. def. Privatim II. *Historiam universalem inde ab anno 1830 usque ad annum 1850* docebit quater per hebd. h. XII.

FERDINANDUS ROEMER, Dr. P. P. O. Publice I. *De fossilibus metallicis* disseret d. Sat. h. IX. Privatum II. *Geologiam* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX. Privatissime et gratis III. *In museo mineralogico* operam daturis aderit quotidie h. X—I.

MARTINUS HERTZ, Dr. P. P. O. Publice I. *Seminarii philologici sodalibus ordinariis Taciti historias interpretandas* proponet ceterisque seminarii exercitationibus praeerit d. Merc. h. XI et XII. Privatum II. *Latinarum litterarum historiam inde ab extremis liberae reipublicae temporibus* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X.

IOANNES GODOFREDUS GALLE, Dr. P. P. O. Publice I. *Methodum minorum quadratorum* explicabit d. Sat. h. IX. Privatum II. *Astronomiam theoricam* tradet d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX.

AUGUSTUS ROSSBACH, Dr. P. P. O. Publice I. *Seminarii philologici sodalibus ordinariis Theocriti selecta carmina recensenda et explicanda* proponet et reliquas exercitationes moderabitur d. Lun. et Iov. h. XII. Publice II. *Exercitationibus archaeologicis* praeerit d. Merc. h. XII. Privatum III. *Artem grammaticam Graecam* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. Sat. h. VIII. Privatum IV. *Aeschyli Eumenides* interpretabitur d. Merc. h. VIII et IX, d. Sat. h. IX.

HENRICUS EDUARDUS SCHROETER, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes mathematicas in seminario mathematico-physico* instituet semel per hebd. h. def. Privatum II. *Theoriam functionum ellipticarum* exponet d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X.

OSCARUS AEMILIUS MEYER, Dr. P. P. O. Publice I. *Seminarii physico-mathematici exercitationes* moderari perget semel per hebd. h. def. Privatum II. *Physicam experimentalem* docebit quotidie h. V. Privatissime III. *In laboratorio physico* operam daturis aderit una cum collegis L. Weber et F. Auerbach d. Merc. et Sat. h. X—I.

VLADISLAUS NEHRING, Dr. P. P. O. Publice I. *Introductionem in antiquitates Slavicas* leget d. Sat. h. XII. Privatum II. *Historiam litterarum saec. XVI in Bohemia, Polonia, Russia, apud Croatas culturarum* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. V. III. *Historiam litterarum saec. XIX in Polonia et Russia florentium* adumbrabit d. Ven. h. XII. Privatissime IV. *Exercitationes linguam Russicam et Polonicam discentium* moderabitur bis per hebd. h. def.

ANTONIUS SCHNEIDER, Dr. P. P. O. Publice I. *In instituto zoologico* operam daturis aderit. Privatum II. *Zoologiam animalium vertebratorum* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X. Privatissime et gratis III. *Colloquia zoologica* habebit d. Lun. h. VI et VII.

GUILELMUS STUEMUND, Dr. P. P. O. Publice I. *Seminarii philologici sodalibus extraordinariis Quintiliani librum decimum cum Dionysii Halicarnassensis περί μνήσεως fragmentis comparandum et interpretandum* proponet et reliquas seminarii exercitationes moderabitur d. Sat. h. X et XI et XII. Privatum II. *Antiquitates Graecorum publicas* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX. III. *Ciceronis Oratorem interpretabitur et rationem Latine loquendi scribendique* tradet d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI.

EDUARDUS MAGNUS, Dr. P. P. O. Valetudine impeditus scholas non habebit.

FERDINANDUS COHN, Dr. P. P. O. Publice I. *Colloquium de rebus botanicis* instituet semel per hebd. h. def. Privatum II. *Anatomiam et physiologiam plantarum* docebit

quater per hebd. h. def. III. *Cursum microscopicum* tironibus offert quater per hebd. h. def. Privatissime IV. *In instituto phytophysiologico* operam daturis aderit.

AUGUSTUS DE MIASKOWSKI, Dr. P. P. O. Privatim I. *Oeconomiae publicae partem generalem* docebit d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. V. II. *Doctrinam fructuum publicorum* tradet d. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IV. Privatissime et gratis III. *Exercitationes politico-oeconomicas* moderabitur semel per hebd. h. VIII.

IACOBUS ROSANES, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes mathematicas in seminario mathematico-physico* moderabitur semel per hebd. h. def. Privatim II. *Theoriam generalem superficierum et linearum duplicis curvaturae* exponet ter per hebd. h. XI. III. *Elementa theoriae determinantium* tradet bis per hebd. h. XI.

ADOLPHUS ENGLER, Dr. P. P. O. Publice I. *In horti botanici laboratorio* operam daturis aderit. II. *Plantarum extra Europam crescentium geographiam* exponet d. Lun. h. IV. Privatim III. *Botanicen generalem* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII. IV. *Historiam plantarum cryptogamicarum superiorum (archegoniatarum) et gymnospermarum* exponet d. Merc. et Sat. h. X. Privatissime V. *Cursum microscopicum inprimis ad pharmaciam spectantem* instituet d. Sat. vel Merc. h. XI et XII.

THEODORUS WEBER, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes philosophas* instituet d. Merc. h. IV. Privatim II. *Logicam* exponet d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IV. III. *De philosophia et theologia et de ratione inter utramque intercedente* disseret d. Mart. et Iov. h. V.

BENNO ERDMANN, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes philosophas de legibus rationis sufficientis et causalitatis* moderabitur d. Merc. h. IV et V. Privatim II. *Historiam philosophiae recentioris inde a saec. XV* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IV. III. *Theoriam cognitionis atque metaphysicen* docebit d. Lun. Mart. Iov. h. V.

FRANCISCUS PRAETORIUS, Dr. P. P. O. Publice I. *Scripta syriaca* interpretabitur d. Mart. h. V. Privatim II. *Grammaticam linguae biblico-aramaicae* docebit d. Mart. et Iov. h. IV. III. *Linguae arabicae syntaxin* docebit d. Merc. et Ven. h. IV. IV. *Opus grammaticum quod inscribitur „al Mufassal“* interpretabitur d. Merc. et Ven. h. V.

WALTERUS DE FUNKE, Dr. P. P. O. Publice I. *Colloquium de rebus rusticis* moderabitur d. Ven. h. IV. Privatim II. *Rei rusticae oeconomiam administrationemque* docebit d. Mart. Merc. Iov. Ven. Sat. h. IX. III. *Doctrinae rei pecuariae partem generalem* tradet d. Iov. et Ven. h. XII.

IACOBUS CARO, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes historicas* semel per hebd. binis horis moderari perget. Privatim II. *Historiam universalem inde ab anno 1648 usque ad tempora regiminis Friederici II.* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X. III. *Historiam annorum recentissimorum inde ab anno 1850* tradere perget.

CLEMENS BAEUMKER, Dr. P. P. O. Publice I. *Disputationes philosophas* instituet d. Merc. h. IV. Privatim II. *Logicam* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IV.

MAXIMILIANUS LENZ, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes seminarii historici* moderabitur d. Lun. h. VI et VII. Privatim II. *Historiam inde a Diocletiano usque ad Carolum imperii exitum* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX. III. *Historiam studiorum humanorum renascentium* tradet bis per hebd. h. def.

ADOLPHUS GASPARY, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes seminarii Romanensis Francogallicas* moderabitur d. Sat. h. X et XI. Privatim II. *Syntaxim linguae Francogallicae* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII. III. *De vita et operibus Francisci Mariae de Voltaire* disseret d. Merc. et Sat. h. XII.

IOSEPHUS PARTSCH, Dr. P. P. O. Publice I. *Seminarii geographici exercitationes* moderabitur bis per hebd. h. def. Privatim II. *Geographiae generalis partem cosmographicam et cartographicam* tradet quater per hebd. h. def. III. *Geographiam Asiae* docebit ter per hebd. h. def.

EDUARDUS MEYER, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes seminarii historici* moderabitur d. Iov. h. VI et VII. Privatim II. *Historiam graecam* enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI.

EUGENIUS KOELBING, Dr. P. P. O. Publice I. *Seminarii Anglici exercitationibus* praeerit d. Mart. h. VI et VII. Privatim II. *Historiam litterarum Anglicarum usque ad a. 1350* enarrabit d. Iov. h. X et XI. III. *Encyclopaediam philologiae Anglicae* tradet d. Ven. h. X et XI. IV. *Eddae carmina heroica selecta* interpretabitur d. Merc. h. VI et VII.

GEORGIUS HUEFFER, Dr. P. P. O. Publice I. *Historiam rationis, quae medio aevo inter papam et imperatorem intercessit*, enarrabit d. Iov. h. IX. Privatim II. *Historiam Germanorum inde ab interregno usque ad finem medii quod vocatur aevi* enarrabit d. Merc. et Sat. h. IX. Privatissime III. *Exercitationes historicas* moderabitur bis per hebd. h. def.

LUDOVICUS ELSTER, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes oeconomico-politicas* moderabitur bis per hebd. h. def. Privatim II. *Oeconomiae politicae partem specialem* docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII. III. *Theoriam artis statisticae* tradet d. Mart. et Ven. h. III. IV. *De re sociali* disseret d. Merc. h. VI.

IACOBUS FREUDENTHAL, Dr. P. P. O. Publice I. *Exercitationes philosophas de Kantii philosophia* moderabitur d. Iov. h. VI. Privatim II. *Psychologiam* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. V.

AUGUSTUS FICK, Dr. P. P. O. Publice I. *De origine, indole, progressu sermonis humani* disseret d. Merc. et Sat. h. III. Privatim II. *Grammaticam comparativam linguarum Indogermanarum, quae vocantur*, docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. III. Privatissime et gratis III. *Exercitationes grammaticas* moderabitur bis per hebd. h. def.

ALFREDUS HILLEBRANDT, Dr. P. P. O. Publice I. *Calidāsi Meghadūtam* interpretabitur d. Mart. et Ven. h. XII. II. *Selecta Rigvedae carmina* interpretabitur d. Lun. et Iov. h. V. Privatim III. *Elementa linguae Avesticae* docebit d. Lun. et Iov. h. VI.

RICHARDUS COLMARUS GRUENHAGEN, Dr. P. P. E. Privatim I. *Historiam Silesiae inde ab anno 1527* enarrabit d. Mart. et Ven. h. III. Privatissime et gratis II. *Exercitationes historico-diplomaticas* habebit d. Merc. h. II et III.

VICTOR DE RICHTER, Dr. P. P. E. Publice I. *Colloquium chemicum* instituet semel per hebd. h. def. Privatim II. *Chemiam corporum aromaticorum* docebit bis per hebd. h. def.

HUGO WEISKE, Dr. P. P. E. Publice I. *De actionibus chemicis ad animalium nutritionem spectantibus* disseret d. Sat. h. XI. Privatim II. *Zoochemiam* docebit d. Iov.

et Ven. h. XI. III. *Exercitationes chemicas ad agriculturam pertinentes* moderabitur d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. II—V.

RICHARDUS METZDORF, Dr. P. P. E. Publice I. *Demonstrationes ad morbos animalium domesticorum pertinentes* instituet semel per hebd. h. def. Privatim II. *Anatomiam et physiologiam animalium domesticorum* docebit quater per hebd. h. def. III. *De morbis contagiosis animalium zoonosos hominum respiciens* disseret bis per hebd. h. def. Privatissime IV. *In laboratorio instituti veterinarii operam* daturis aderit bis per hebd. h. def.

SIGFRIDUS FRIEDLAENDER, Dr. P. P. E. Publice I. *Technologiam aquarum* tractabit et *experimentis* illustrabit d. Sat. h. X. Privatim II. *Alcoholis et sacchari fabricationem* docebit d. Lun. Mart. Merc. h. XI. III. *In laboratorio technologico operam* daturis aderit ternis per hebd. diebus h. III et IV.

FRIDERICUS HOLDEFLEISS, Dr. P. P. E. Publice I. *Lanarum cognitionem* docebit semel per hebd. h. def. Privatim II. *Doctrinae agriculturæ partem generalem* tradet d. Lun. h. IX et X, d. Mart. et Merc. h. XII. III. *De graminibus in pratis colendis* disseret d. Sat. h. XII.

CONRADUS ZACHER, Dr. P. P. E. Privatim I. *Eloquentiæ Græcæ historiam* adumbrabit et *Demosthenis orationem de corona* explicabit d. Mart. Iov. Ven. h. XII. Privatissime et gratis II. *Exercitationes metricas et criticas in tragicorum Græcorum canticis selectis* instituet bis per hebd. h. def.

LEONARDUS WEBER, Dr. P. P. E. Publice I. *Instrumentorum dioptricum theoriam* tradet semel per hebd. h. def. Privatim II. *Potentialis theoriam* exponet quater per hebd. h. def. Privatissime III. *Quæstionibus physicis selectis operam* daturis aderit quotidie *in laboratorio physico*. Gratis IV. *Colloquium physicum* instituet.

OSKARUS ERDMANN, Dr. P. P. E. Publice I. *Hartmanni de Aue carmina selecta* interpretabitur d. Mart. et Ven. h. III. II. *Exercitationes Gothicas* moderabitur d. Merc. h. IV. Privatim III. *Linguae Germanæ syntaxin* docebit et, *qua ratione ea in scholis tractanda sit*, breviter exponet d. Lun. Merc. Iov. h. III.

AUGUSTUS SCHMARROW, Dr. P. P. E. Publice I. *Lessingii disquisitiones de finibus picturæ et poesis, quibus nomen „Laocoon“ inscripsit*, seminarii sodalibus interpretandas proponet bis per hebd. h. def. Privatim II. *Artium plasticarum apud Germanos sæc. XV et XVI historiam* enarrabit ter per hebd. h. def. III. *De Alberto Dureri ac Leonardo Vinci* disseret bis per hebd. h. def.

SIGMUNDUS FRAENKEL, Dr. P. P. E. Publice I. *Annales ab „at-Tabari“ scriptos* explicabit d. Ven. h. III. Privatim II. *Hamasæ carmina* interpretabitur d. Lun. et Merc. h. III. III. *Elementa linguæ Syriacæ* docebit d. Mart. et Iov. h. III.

CAROLUS HINTZE, Dr. P. P. E. Publice I. *Exercitationes in formis crystallorum explicandis* moderabitur d. Sat. h. XII. Privatim II. *Mineralogiam specialem (omissa parte generali)* docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. III. Privatissime III. *In laboratorio mineralogico operam* daturis aderit quotidie.

HENRICUS GRAETZ, Dr. P. P. hon. Scholas non habebit.

FELIX BOBERTAG, Dr. Privatissime et gratis I. *Exercitationes Theodiscas* instituet. Privatim II. *De Goethii tragoedia „Faust“* disseret bis per hebd. h. def. III. *Carmina Theodisca, quae vocantur „Balladen“*, exponet bis per hebd. h. def.

FELIX AUERBACH, Dr. Privatim. *Theoriam lucis* docebit ter per hebd. h. def.

BERNARDUS KOSMANN, Dr. Gratis I. *Divitias Silesiae subterraneas* enarrabit semel per hebd. h. def. Privatim II. *Elementa geologiae chemicae* tradet quater per hebd. h. def. Privatissime III. *Exercitationes in analysi mineralium qualitativa et quantitativa* moderabitur d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X — I et III — V in laboratorio chemico proprio (Schweidnitzer Stadtgraben Nr. 13).

LEOPOLDUS COHN, Dr. Privatissime et gratis I. *Exercitationes epigraphicas* moderabitur semel per hebd. h. def. Privatim II. *Epigraphicam Graecam* docebit d. Lun. Iov. Ven. h. IX.

AEMILIUS ROHDE, Dr. *Elementa histologiae comparativae* docebit bis per hebd. h. def.

FERDINANDUS PAX, Dr. Gratis I. *De historia plantarum cultarum* coram studiosis omnium ordinum disseret d. Merc. h. VI. Privatim II. *Morphologiam et physiologiam generationis plantarum* exponet d. Lun. et Sat. h. IV.

ADOLPHUS KNESER, Dr. Gratis I. *Exercitationes analyticas* moderabitur semel per hebd. h. XII. Privatim II. *Arithmeticam sublimiorem* tradet bis per hebd. h. XII. III. *Capita selecta calculi integralis* tractabit bis per hebd. h. XII.

GEORGIUS GUERICH, Dr. In Africam occidentalem profectus scholas non habebit.

OTTO ROSSBACH, Dr. Gratis I. *Vergilii eclogas* interpretabitur bis per hebd. h. def. Privatim II. *Mythologiae Graecae partem alteram (heroum fabulas)* docebit et *artium monumentis* illustrabit d. Lun. Mart. Iov. h. XII. III. *Exercitationes philologicas* moderari perget semel per hebd. h. def.

ARTHURUS PAKSCHER, Dr. Gratis I. *Exercitationes ad linguam Francogallicam recentem spectantes* moderabitur semel per hebd. h. def. Privatim II. *Historiam linguae Francogallicae* enarrabit ter per hebd. h. def.

RICHARDUS REITZENSTEIN, Dr. Gratis I. *Historiam poesis epigrammaticae apud antiquos* adumbrabit et *Martialis epigrammata selecta* interpretabitur bis per hebd. h. def. Privatissime et gratis II. *Exercitationes philologicas* instituet.

THEODORUS SIEBS, Dr. Privatim I. *Elementa linguae litterarumque veterum Anglorum* tradet d. Merc. et Ven. h. VI. II. *Historiam poesis lyricae Theodiscae* enarrabit d. Lun. et Iov. h. VI.

BERNARDUS BEYER. Gratis I. *De architectura rusticana* disseret semel per hebd. h. def. Privatim II. *De architectura rusticana hydraulica, praecipue de derivatione aquarum per tubos subterraneos, de irrigatione pratorum et de aggerum exstrukione, de mensurarum ratione et libratione* disseret bis per hebd. h. def.

EDUARDUS KAYSER. Gratis I. *De silvarum administrandarum ratione praefatus de arboribus silvarum Germanicarum* disseret d. Lun. h. III et IV. Privatim II. *Silvarum cultum* tractabit d. Mart. h. III.

BERTHOLDUS STEIN. Publice et gratis. *Horticulturam oeconomicam* docebit d. Iov. h. III et IV.

LECTORES LINGUARUM.

CAROLUS LENTZNER, Dr. Gratis I. *Poesis Scotorum popularis historiam* enarrabit et *selecta grammaticae Scoticae capita* tractabit d. Lun. h. XI. Privatim II. *Initia linguae Anglicae* docebit d. Mart. h. IX et X. Privatissime et gratis III. *Exercitationes Anglicas* moderabitur d. Lun. h. IX et X.

ANDREAS PILLET. Gratis I. *Exercitationes Francogallicas* moderabitur bis per hebd. h. def. Privatim II. *Historiam litterarum Francogallicarum saeculi XIX* enarrare perget, semel per hebd. h. def.

IULIUS SCHAEFFER, Dr. Prof. Gratis I. *Cantus ecclesiastici evangelici saeculi XVII historiam* tradet d. Merc. h. III. II. *Artem pluribus vocibus concinendi* docebit semel per hebd. binis horis def.

AEMILIUS BOHN, Dr. Gratis I. *Artis harmonicae partem primam* docebit bis per hebd. h. def. II. *Organo canere* docebit bis per hebd. h. def. III. *De Ludovici van Beethoven Sonatis* disseret semel per hebd. h. def.

Artem rerum, quae ad physica pertinent, delineandarum docebit *Assmann*, taxidermiam *Tiemann*, artem batuendi *Pfeiffer*.

Bibliotheca academica lecturis patebit quotidie h. IX—III, libros petituris et reddituris h. XI—I^{1/2}. Leges indicat scheda in conclavi studiis dicato proposita. Bibliotheca studiosorum propria patebit quotidie ab h. II usque ad h. IV. Reliquae huius urbis bibliothecae, Rehdigerana cum Burgiana consociata, item ea, quae fuit ad aedem S. Bernardini, denique tertia, quae ad aedem S. Mariae Magdalenae fuit, in novam curiam translatae patebunt quotidie inde ab h. X usque ad h. II.

Museum ephemeridibus et scriptis periodicis legendis a societate academica in universitate institutum sociis patebit h. IX mat.—VIII vesp., diebus dominicis h. XI—II.

Collectiones rerum et instrumentorum ad physicam, astronomiam, anatomen, physiologiam, zoologiam, mineralogiam, rei rusticae doctrinam pertinentium, laboratorium chemicum, museum archaeologicum, collectio chalcographica inspiciendi venia suo loco et tempore impetrata monstrabuntur. Hortus botanicus diebus omnibus praeter dominicos patebit; rei herbariae studiosis, qui per hiemem plantarum hibernacula in hortis posita adire cupiverint, certis horis eius rei ab hortorum direttore potestas fiet. Pinacotheca academica cum pinacotheca societatis artium Silesiaca, collectiones monumentorum in tumulis Slavo-Germanicis repertorum et ecclesiasticorum et nummorum mediae recentiorisque aetatis cum collectionibus societatis antiquitatum Silesiaca coniunctae sunt, ad easque aditus statis horis ac diebus gratis patet.